

ΣΤΟΥΡΝΑΡΑΣ ΓΙΑ ΦΟΡΟΔΙΑΦΥΓΗ

Χάνονται έσοδα 18 δισ. ευρώ

Στο θέμα της φοροδιαφυγής, μετατόπισε την προεκλογική συζήτηση για τη φορολογία ο διοικητής της Τράπεζας της Ελλάδος Γιάννης Στουρνάρας, τονίζοντας ότι: ενώ τα δηλωθέντα εισοδήματα είναι 80 δισ. ευρώ, η κατανάλωση έφθασε τα 140 δισ. ευρώ. Η διαφορά είναι 60 δισ. και με έναν μέσο φορολογικό συντελεστή 30%, η φοροδιαφυγή είναι 18 δισ. **Σελ. 19**

ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ ΑΝΤ ΠΡΟΣ ΕΥΡΩΖΩΝΗ

Περιορίστε τις δημόσιες δαπάνες

Μήνυμα για περαιτέρω επιτοκιακές αυξήσεις και διατήρηση της τάσης προς σύφιξη έστειλε στην ΕΚΤ ο ΔΝΤ. Τονίζει πως ο επιπλέον πληθωρισμός απαιτεί στενή παρακολούθηση. Προτείνει στις χώρες της Ευρωζώνης να περιορίσουν τις δημόσιες δαπάνες και να συμφωνήσουν σε νέο ρυθμιστικό πλαίσιο οικονομικής και δημοσιονομικής διακυβέρνησης. **Σελ. 12**

ΑΝΤΡΙΑΝ ΓΟΥΛΑΝΤΡΙΤΖ

Ο Μπρίντεν παγιώνει τις ιδέες Τραμπ

Παγιώνει ο Μπρίντεν τις ιδέες του Τραμπ στο διεθνές εμπόριο; Είναι ο Σι Τζινπίνγκ απόλυτος εχθρός ή απαιτητικός εταίρος; Θα υποκύψει η Δύση σε έναν φαύλο κύκλο κρατικών επιδοτήσεων; Ο νεοφιλελευθερισμός κάνει έδαφος στον Λευκό Οίκο και ο προστατευτισμός επιστρέφει, λέει ο Global Business Columnist του Bloomberg, Αντρίαν Γουλιαντρίτς. **Σελ. 14**

Δείκτης & Όγκος του ΧΑΚ

ΕΠΙ ΤΗΣ ΛΕΩΦΟΡΟΥ ΛΕΜΕΣΟΥ

Ερχεται νέα επένδυση 60 εκατ. στη Λευκωσία

Νέα επένδυση πέραν των 60 εκατ. ευρώ βρίσκεται στο στάδιο μελέτης και αφορά αξιοποίηση τεμαχίου σε προνομιακή θέση στη Λευκωσία. Σύμφωνα με αποκλειστικές πληροφορίες της «Κ», το τεμάχιο βρίσκεται επί της Λεωφόρου Λεμεσού και αυτό που μελετάται είναι η κατασκευή κτιρίου πέντε ορόφων και συνολικού εμβαδού γύρω στις 13.000 τ.μ. **Σελ. 6**

ΜΟΝΤΕΛΟ ΣΥΣΤΕΓΑΣΗΣ

Πέντε τράπεζες, ένα υποκατάστημα

Το μοντέλο του shared branching εξετάζεται από τις τράπεζες στην Ελλάδα ως μια εναλλακτική λύση για τη μείωση του λειτουργικού κόστους και για την παροχή εύκολης πρόσβασης σε μετρητά για κοινωνικές ομάδες με ιδιαίτερες ανάγκες. Με το μοντέλο συστάγασης, το ίδιο τραπεζικό κατάστημα θα λειτουργεί κάθε μέρα από διαφορετική τράπεζα. **Σελ. 17**

ΠΟΡΙΣΜΑΤΑ ΕΡΕΥΝΑΣ

Μοχλός ανάπτυξης είναι οι μετανάστες

Μελέτη της Boston Consulting Group καταλήγει στο συμπέρασμα ότι οι μετανάστες μπορούν να συμβάλουν στην ανάπτυξη της χώρας που τους φιλοξενεί. Στις ΗΠΑ οι μετανάστες αντιπροσωπεύουν το 15% των εργαζομένων και το 25% των επιχειρηματιών. Οι ιδρυτές τεχνολογικών κολοσσών, όπως η eBay, η Kohl και η Instagram, είναι μετανάστες. **Σελ. 13**

5 291296 000378

Το οικονομικό αποτύπωμα των 100 ημερών

Ο απολογισμός του προέδρου Χριστοδουλίδου – Οι ανακοινώσεις η αποφυγή mea culpa και τα επόμενα βήματα

Πλαισιωμένος από τους υπουργούς του, ο πρόεδρος Χριστοδουλίδης παρουσίασε τα έργα των πρώτων 100 ημερών. Είδηση αποτέλεσε η εξαγγελία αύξησης κατά 5% του επιδόματος χαμηλοσυνταξιούχων με αναδρομική ισχύ από την 1η Ιουνίου του 2023, η υλοποίηση

του Park&Ride στους χώρους στάθμευσης του ΓΣΠ, ο διορισμός υφυπουργού παρά τω προέδρω με αρμοδιότητα τις Ευρωπαϊκές Υποθέσεις το επόμενο διάστημα αλλά και η συνάντηση που είχε με Τ/κ προετοιμάζοντας για μέτρα που θα ληφθούν μονομερώς. Αναφέ-

θηκε στην αύξηση 5% του επιδόματος χαμηλοσυνταξιούχων και έκανε ιδιαίτερη αναφορά στις εκποιήσεις. Ο πρόεδρος Χριστοδουλίδης δεν ένωσε την ανάγκη να πει mea culpa για τους διορισμούς που έπληξαν την εικόνα της κυβέρνησης, σημειώνοντας ωστόσο

πως αν χρειαστεί θα το κάνει στη συνέχεια. Η «Κ» κάλεσε τον Νίκο Χριστοδουλίδη να απαντήσει για την ενίσχυση της αίσθησης της κοινωνίας ότι υπήρξε οργάνωση παρασκηνίου κομματικής συνδιαλλαγής για την σύνθεση του υπουργικού συμβουλίου. Κλήθηκε να απα-

ντήσει επίσης, γιατί ενώ δεσμευτήκε να πατάει την διαπλοκή και να ενισχύσει την αξιοκρατία, διόρισε στο προεδρικό συγγενικό του κύκλο και προχώρησε στις αστοχίες των διορισμών συνεργατών. Απέφυγε ωστόσο να απαντήσει επί της ουσίας. **Σελ. 3**

Οι ανατροπές που φέρνει η τεχνητή νοημοσύνη

Πολλά ερωτήματα γεννά η επέλαση της τεχνητής νοημοσύνης και ειδικότερα των εφαρμογών του είδους της ChatGPT, ή της «δημιουργικής τεχνητής νοημοσύνης», όπως την έχουν αποκαλέσει, λόγω της δυνατότητάς της να παράγει κείμενο που προσιδιάζει σε ανθρώπινο δημιουργήμα και να επικοινωνεί με τον χρήστη. Εκθεση της McKinsey προβλέπει πως η δημιουργική τεχνητή νοημοσύνη θα προσθέσει έως και 4,4 τρις. δολ. ετησίως στην παγκόσμια οικονομία. Ωστόσο εκτιμά πως από το 2030 έως το 2060 θα αντικατασταθούν από τον αυτοματισμό οι μισές θέσεις εργασίας. Μελέτη της Goldman Sachs προειδοποιεί ότι η τεχνητή νοημοσύνη θα εξαφανίσει 300 εκατ. θέσεις εργασίας. Το Παγκόσμιο Οικονομικό Φόρουμ τονίζει ότι «μια νέα γενιά έξυπνων μηχανών, θα αντικαταστήσουν μεγάλη μερίδα των εργασιών που κάνουν σήμερα οι άνθρωποι». Η PricewaterhouseCoopers εκτιμά πως «η τεχνητή νοημοσύνη και άλλες μορφές έξυπνου αυτοματισμού θα συνεισφέρουν στο παγκόσμιο ΑΕΠ 15 τρις. δολάρια». **Σελ. 10**

Κοπεγχάγη, η καλύτερη πόλη για εργασία και ζωή

Η Κοπεγχάγη βρίσκεται στην κορυφή της λίστας των πόλεων με την καλύτερη ισορροπία δουλειάς και προσωπικής ζωής. Σύμφωνα με πρόσφατη μέτρηση του Forbes ανάμεσα σε 128 πόλεις παγκοσμίως, τις καλύτερες επιδόσεις όσον αφορά την ισορροπία μεταξύ επαγγελματικής και προσωπικής ζωής έχουν οι ευρωπαϊκές πόλεις, καταλαμβάνοντας 20 από τις πρώτες 25 θέσεις. Αυτό μπορεί να αποδοθεί στην πολυπολιτισμικότητα και στην ποικιλία των διαφορετικών τρόπων ζωής που συνυπάρχουν σε αυτές τις περιοχές. Κορυφαία πόλη της λίστας είναι η Κοπεγχάγη και ακολουθούν Ελσίνκι, Στοκχόλμη και Οσλο. **Σελ. 9**

Αντιτίθενται στις αλλαγές του πλαισίου εκποιήσεων

Προειδοποίηση τραπεζιών

Την αντίθεσή τους σε αλλαγές στο πλαίσιο εκποιήσεων επαναδιατύπωσαν οι τραπεζίτες, κατά την ετήσια γενική συνέλευση του Συνδέσμου Τραπεζών. Ο διοικητής της Κεντρικής Τράπεζας Κ. Ηροδότου και ο απερχόμενος πρόεδρος του Συνδέσμου Τραπεζών Κ. Κουτεντάκης τόνισαν την ανάγκη σταθερού νομικού πλαισίου, που είναι απαραίτητο για τη διατήρηση της χρηματοοικονομικής σταθερότητας. **Σελ. 4**

Προτεραιότητα οι μεταρρυθμίσεις σε δημ. υπηρεσία και δικαστήρια

Στρατηγικό πλαίσιο 2024 - 2026

Η μεταρρύθμιση δημόσιας υπηρεσίας και τοπικής αυτοδιοίκησης και η ενίσχυση του δικαστικού συστήματος, είναι οι προτεραιότητες που πρέπει να ληφθούν υπόψη για την ετοιμότητα των Στρατηγικών Σχεδίων και του προϋπολογισμού. Το θέμα εκφράζει το ΥΠΟΙΚ στο Πλαίσιο Δημοσιονομικής Πολιτικής 2024-2026. **Σελ. 5**

ΚΥΠΡΟ ΑΡΘΡΟ

Στο έλεος του πληθωρισμού

Στην πληθωριστική έξαρση που ακολούθησε της ρωσικής εισβολής στην Ουκρανία, οι τιμές της ενέργειας έπαιξαν καθοριστικό ρόλο. Στην συνέχεια ήρθε η ακρίβεια των τροφίμων που «κρατά» τον πληθωρισμό στα ψηλά ακόμα και σήμερα που οι τιμές της ενέργειας έχουν υποχωρήσει. Ο πληθωρισμός Μαΐου παρουσιάζει υποχώρηση 0,9% σε σχέση με ένα μήνα πριν. Σημαντικό ρόλο στην υποχώρηση διαδραμάτισαν οι τιμές της ενέργειας που βρίσκονται σε αρνητικό πληθωρισμό. Την κούρσα της ακρίβειας οδηγούν πλέον οι τιμές των τροφίμων με τον πληθωρισμό στην συγκεκριμένη κατηγορία να ανέρχεται στο 12,5%. Εξαιρουμένων των τιμών της ενέργειας και των τροφίμων, ο πληθωρισμός βρίσκεται στο 5,3%.

Αξία λόγου είναι και η για πρώτη φορά –έστω και οριακή– μείωση των τιμών του τομέα των υπηρεσιών. Ο συγκεκριμένος κλάδος παρέμεινε σε ανοδική τροχιά όλο αυτό το διάστημα από την επαναλειτουργία της οικονομίας αμέσως μετά τα lockdowns που προκάλεσαν την κατάρρευση των υπηρεσιών.

Η αβεβαιότητα παραμένει ως το βασικό οικονομικό συστατικό επηρεάζοντας τον πληθωρισμό και τις αναπτυξιακές προοπτικές της Ευρωζώνης. Στους επιβαρυντικούς παράγοντες έχουμε την γεωπολιτική ένταση που παράγει ο πόλεμος στην Ουκρανία και η οποία με την σειρά της νερκοθετεί την ομαλή λειτουργία του παγκόσμιου εμπορίου, εξέλιξη που αποτελεί μια άκρως αρνητική συγκυρία

για τη Ευρωζώνη. Πλέον, στους παράγοντες αβεβαιότητας αρχίζουν να προστίθενται και οι νομισματικές εξελίξεις, μιας και δεν είναι ξεκάθαρο πως οι συνεχιζόμενες αυξήσεις των επιτοκίων θα επηρεάσουν την πραγματική οικονομία, αφού ως γνωστόν τα αποτελέσματα αυτών των ενεργειών αποτυπώνονται με σημαντική καθυστέρηση.

Μέρος της αβεβαιότητας είναι πλέον και η ΕΚΤ η οποία υποστηρίζει πως λαμβάνει αποφάσεις στη βάση των οικονομικών δεδομένων, τα οποία συλλέγει και αναλύει σε μηνιαία βάση. Στις επίμονες ερωτήσεις των αναλυτών όσον αφορά στη συνέχεια, η πρόεδρος της ΕΚΤ σημείωσε ότι δεν μπορεί να εκτιμήσει τη συνέχεια και το τέλος των αυξήσεων καθώς ακόμη δεν είναι

ξεκάθαρο πότε ο τελικός στόχος του 2% θα καταστεί εφικτός. Το μόνο δεδομένο που προς το παρόν έχουμε είναι τις αναθεωρημένες προς τα πάνω προβλέψεις για τον πληθωρισμό που απομακρύνουν ακόμη περισσότερο τον στόχο του 2%, ο οποίος πλέον τοποθετείται στο 2025 και αν.

Η στάση της ΕΚΤ αν και δεν βοηθά στο ξεκαθάρισμα του τοπίου είναι σε ένα βαθμό κατανοητή, αφού στην περίπτωση της Fed που επέλεξε στάση αναμονής κατά την τελευταία της απόφαση, ελλοχεύει ο κίνδυνος αν επανέλθουν οι αυξήσεις να σταλεί ένα πολύ λανθασμένο μήνυμα. Το μήνυμα δηλαδή ότι η μάχη με τον πληθωρισμό μαίνεται χωρίς έλεος με αβέβαιο αποτέλεσμα. Εδώ αξίζει να αναφέρουμε την τράπεζα του Καναδά η οποία,

μετά από στάση αναμονής που διάρρηκε έξι μήνες, προχώρησε πριν από δύο εβδομάδες σε αιφνιδιαστική αύξηση των επιτοκίων και ουσιαστικά εξέπεμψε σήμα κινδύνου.

Η μάχη με τον πληθωρισμό μαίνεται ανεξέλεγκτη. Η ΕΚΤ χωρίς καμία διάθεση να συνθηκολογήσει, διατρανώνει την αποφασιστικότητά της να πετύχει τους στόχους της σε εύλογο χρόνο και προς αυτή την κατεύθυνση θα συνεχίσει τις αυξήσεις των επιτοκίων. Η προσοχή πλέον είναι στραμμένη στην Fed η οποία ηγείται του οικονομικού κύκλου κατά μερικά τρίμηνα σε σχέση με την Ευρωζώνη. Πιθανή απόφαση από την Fed να επανέλθει στις αυξήσεις των επιτοκίων μετά την παύση του Ιουνίου, θα είναι μια πολύ αρνητική εξέλιξη.

Έχεις κάρτα της Ελληνικής Τράπεζας; Έχεις άμεση επιστροφή χρημάτων!

Κατέβασε το Myle Rewards app τώρα!

Ισχύουν όροι και προϋποθέσεις

Ο πρώτος απολογισμός του προέδρου

Οι 100 μέρες διακυβέρνησής του, η αποφυγή mea culpa και τα επόμενα βήματα

Της ΜΑΡΙΝΑΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΔΟΥ

Η παρουσίαση των 100 ημερών διακυβέρνησής του Νίκου Χριστοδουλίδη ήταν μια κίνηση που όχι μόνο αναμενόταν με ιδιαίτερο ενδιαφέρον, αλλά συζητήθηκε και εντόνως όλο αυτό το διάστημα. Αφενός γιατί ο ίδιος ο πρόεδρος ύψωσε τον πήχη των προσδοκιών και αφετέρου για να διαπιστωθεί κατά πόσο πέραν από την επικοινωνιακή τακτική, η κίνηση αυτή είχε και ουσία. Προφανώς ένας πρόεδρος δεν μπορεί να κριθεί ή να πατημάτα της, να στρώσει το στρατηγικό της πλάνο αλλά και να καθορίσει τον σχεδιασμό της. Οι πρώτες 100 μέρες διακυβέρνησής του θα είχαν περισσότερο ουσία αν ο πρόεδρος έμπαινε στη διαδικασία προεκλογικά να δεσμευτεί για την υλοποίηση συγκεκριμένων πολιτικών, καθώς εκεί θα διαπιστωνόταν για το τι δεσμεύτηκε και τι τελικώς έπραξε. Είδση αποτέλεσε η εξαγγελία αύξησης κατά 5% του επιδόματος χαμηλοσυνταξιούχων με αναδρομική ισχύ από την 1η Ιουνίου του 2023, η υλοποίηση του Park&Ride στους χώρους στάθμευσης του ΓΣΠ, ο διορισμός υφυπουργού παρά τω πρόεδρω με αρμοδιότητα τις Ευρωπαϊκές Υποθέσεις το επόμενο διάστημα αλλά και η συνάντηση που είχε με Τ/κ προετοιμάζοντας για μέτρα που θα ληφθούν μονομερώς.

Σε ό,τι αφορά την αύξηση 5% του επιδόματος χαμηλοσυνταξιούχων με αναδρομική ισχύ από 1η Ιουνίου του 2023, ο πρόεδρος δήλωσε πως της α-

ξησης αυτής, θα επωφεληθούν περίπου 22.400 νοικοκυριά. Έκανε ιδιαίτερη αναφορά στις εκποιήσεις, τονίζοντας ότι η οποιαδήποτε επιστροφή σε πλήρη αναστολή εκποιήσεων εγκυμονεί κινδύνους για την ποσοληπτική αξιοπιστία της χώρας και την αποτελεσματική λειτουργία του χρηματοπιστωτικού συστήματος. Στην τοποθέτησή του ξεκαθάρισε ότι δεν είναι διατεθειμένος να παρουσιάσει και να προωθήσει οποιαδήποτε πρόταση η οποία θα παρέχει πέπλο προστασίας στους στρατηγικούς κακοπληρωτές ή θα ανατρέψει τη θετική εικόνα και τις αξιολογήσεις της Κύπρου στη διεθνή οικονομική κοινότητα. Πρόσθεσε ότι οι προσπάθειες της κυβέρνησης για αντιμετώπιση και ουσιαστική μείωση των Μν Εξυπηρετούμενων Δανείων, που είναι ένα υπαρκτό πρόβλημα, ειδικά για τους ευάλωτους πολίτες θα συνεχίσουν.

Η σκιά των διορισμών

Η μεγάλη σκιά, ωστόσο, της μέχρι τώρα πορείας της διακυβέρνησής του Νίκου Χριστοδουλίδη ήταν οι ατυχείς διορισμοί αλλά και όσα εκτυλίχθηκαν πριν από την σύνθεση του υπουργικού συμβουλίου, με τα κόμματα να βάζουν βέτο και να πιέζουν για τον διορισμό δικών τους προσώπων. Ο Νίκος Χριστοδουλίδης απέφυγε να κάνει οποιαδήποτε συγκεκριμένη αναφορά επί του ζητήματος, περιορίζοντας τον λόγο στην αστοχία και παραλείψεων αλλά και την παρουσίαση της σύστασης γραμματείας μηχανισμού παρακολούθησης του κυβερνητικού έργου, τη σύσταση μονάδας εσωτερικού ελέγχου στην προεδρία της Δημοκρατίας και την ετοιμότητα να

Παισιωμένος από τους υπουργούς του, ο πρόεδρος Χριστοδουλίδης παρουσίασε τα έργα των πρώτων 100 ημερών.

Οι ασάφειες στο Κυπριακό και ένα mea culpa που δεν λέχθηκε για τους ατυχείς διορισμούς.

μοσχεδίου για τους συμβούλους-συμμετέχοντες των μελών της κυβέρνησης. Δεν ένιωθε την ανάγκη να πει mea culpa—έτσι και αν ρωτήθηκε—για όσα εκτυλίχθηκαν με τους διορισμούς που έπληξαν την εικόνα της κυβέρνησης, σημειώνοντας ωστόσο πως αν χρειαστεί να πει mea culpa θα το κάνει στην συνέχεια.

Η επικοινωνιακή ασάφεια

Η «Κ» πάντως κάλεσε τον Νίκο Χριστοδουλίδη να απαντήσει για την ενίσχυση της αίσθησης της κοινωνίας ότι το «νέο πάλιωσε χωρίς» όχι μόνο γιατί εκτυλίχθηκε οργισμός παρασκηνίου κομματικής συνδιαλλαγής για την σύνθεση του υπουργικού συμβουλίου, τη στιγμή βερνητικού έργου, τη σύσταση μονάδας εσωτερικού ελέγχου στην προεδρία του εξωτερικού. Κλήθηκε επίσης—από

την «Κ»— να απαντήσει για το αν αποτελεί συνέχεια του παλιού, δεδομένου ότι ενώ δεσμεύτηκε να πατάξει την διαπλοκή και να ενισχύσει την αξιοκρατία, διόρισε στο προεδρικό συγγενικό του κύκλο και προχώρησε σε αστοχίες στο διορισμό συνεργατών. Απέφυγε ωστόσο να απαντήσει επί της ουσίας σημειώνοντας πως αν υπήρχε κομματική συνδιαλλαγή, τότε τα κόμματα που στήριξαν την υποψηφιότητά του θα τον στήριζαν και τώρα στη βουλή. Σε ό,τι αφορά τα θέματα των συνεργατών ανέφερε πως όταν ανέλαβε, η κυβέρνηση Χριστοδουλίδη κινήθηκε στο υφιστάμενο πλαίσιο. «Είναι η πρώτη φορά που έγινε συγκεκριμένη πρόταση που διέπει τους διορισμούς» ανέφερε. Ο ίδιος φρόντισε να συγκρίνει την περίπτωση των δικών του συνεργατών με αυτή της προέδρου της Βουλής Αννίτας Δημητρίου η οποία εργοδότησε φοιτητή. Όπως είπε «στην δική μας περίπτωση δεν δημιουργείται η οποιαδήποτε σχέση ούτως ώστε να δημιουργούνται φαινόμενα δημοσιοπάλαια που παρουσιάζονται με το περασμένο διάστημα». Δεν σχολίασε όμως πως ο ίδιος που επικαλείτο το νέο και το διαφορετικό, μπήκε στην πεπατημένη των προηγούμενων που

διόριζαν πρόσωπα που δεν πληρούν τα κριτήρια.

Η εμπλοκή και η επιπλοκή

Θα πρέπει πάντως να σημειωθεί πως όταν ο πρόεδρος κλήθηκε να τοποθετηθεί για το ενδεχόμενο ανασχηματισμού, ανέφερε πως επαναξιολόγηση του έργου και κατ' επέκταση εξέταση της δράσης των υπουργών θα γίνει τον προσεχή Σεπτέμβριο, κάτι άλλωστε που αποκάλυψε σε συνέντευξή της στην «Κ» η υφυπουργός παρά τω πρόεδρω Ειρήνη Πιχή.

Σε ό,τι αφορά την πρόταση για ενεργότερη εμπλοκή της Ε.Ε. στο Κυπριακό, ο Νίκος Χριστοδουλίδης ανέφερε πως υπάρχουν συγκεκριμένες προτάσεις και δράσεις με ιδιαίτερη έμφαση το να δοθούν κίνητρα στην Τουρκία μέσω των ευρωπαϊκών σχέσεων. Αν και έκανε εκτενή αναφορά στις μέχρι τώρα επαφές που είχε με Ευρωπαίους αξιωματούχους και ηγέτες άλλων κρατών-μελών, δεν ανέφερε τις επαφές ή την επικοινωνία που ενδεχομένως να είχε με τον γ.γ. των Ηνωμένων Εθνών αλλά και αν υπάρχει συγκεκριμένο πλάνο για σύμφιξη των σχέσεων με τους Τ/κ. Ξεκαθάρισε πως είναι έτοιμος να συνεχίσει από εκεί

που σταμάτησαν στο Κραν Μοντανά, υπογραμμίζοντας ωστόσο πως δεν συμφωνεί πλήρως με τα έξι σημεία του Παισίου Γκουτέρες. Δεν εξήγησε βεβαίως ποιο το πλάνο για να σταματήσουν τα έργα στο Βαρώσι, για ποιο λόγο η Λευκωσία έχει εναποθέσει όλες της τις ελπίδες στην εμπλοκή της Ε.Ε. ή αν υπάρχει κάποια αλλαγή αξιοπιστίας της υφιστάμενης κυβέρνησης στο ευρωπαϊκό προσκήνιο σε σχέση με την κυβέρνηση Αναστασιάδη που να δικαιολογεί όλη αυτή την αισιοδοξία.

Στα θετικά της κυβέρνησης επιπλέον σίγουρα η υλοποίηση της ΑΤΑ από τον υπουργό Εργασίας Γιάννη Παναγιώτου, αν και υπάρχουν ήδη επικρίσεις για την οριζόντια επιβολή του, το πρόγραμμα «ΚΤΙΖΩ» του υπουργού Εσωτερικών Κωνσταντίνου Ιωάννου, η κατάρτησή του καθεστώς αγορών υπηρεσιών από το υπουργείο Παιδείας αλλά και η δημιουργία του υφυπουργείου Μεταναστευσης. Μένει να φανεί αν αυτό το υπουργείο καταφέρει να έχει μία αποτελεσματική και παράλληλα ανθρώπινη προσέγγιση στο όλο ζήτημα ή αν θα αποτελέσει συνέχεια της πολιτικής Νίκου Νουρή την οποία εξήρε ο Νίκος Χριστοδουλίδης.

GoGordian
REAL ESTATE

Ακίνητα υψηλής απόδοσης

Κτήριο μικτής χρήσης στον Στρόβολο, Λευκωσία

- Πενταώροφο κτήριο μικτής χρήσης στη γωνία των οδών Αθαλάσσης και Πειραιώς.
- Συνολικό καλυμμένο εμβαδόν 937 τ.μ..
- Το ισόγειο αποτελείται από ένα κατάστημα με ημιώροφο και ένα μικρό χώρο γραφείου με συνολικό εμβαδόν 321 τ.μ..
- Γραφεία στους τέσσερις επάνω ορόφους εμβαδού 154 τ.μ. ο καθένας.
- Δύο υπόγεια εμβαδού 540 τ.μ. που χρησιμοποιούνται ως χώροι στάθμευσης.
- Το ακίνητο βρίσκεται κοντά σε δημόσιες υπηρεσίες, καταστήματα λιανικής, γραφεία και ανέσεις.

Ref: 8116

Η ιδανική επενδυτική ευκαιρία!

7777 5656
www.gogordian.com

€1,700,000

«Κακίζουν» τις αλλαγές στις εκποιήσεις οι τραπεζίτες

Οι βουλευτές είναι αποφασισμένοι να προχωρήσουν με αλλαγές πριν από το κλείσιμο της Βουλής για τις θερινές διακοπές

Του ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ ΡΟΥΓΚΑΛΑ

Με «αέρα» εκποιήσεων αναμένεται να «κυλήσει» και αυτό το καλοκαίρι, καθώς οι βουλευτές είναι αποφασισμένοι να προχωρήσουν πριν από το κλείσιμο της Βουλής των Αντιπροσώπων για τις θερινές διακοπές με αλλαγές στο πλαίσιο των εκποιήσεων. Οι τραπεζίτες, όπως είναι λογικό, δεν άφησαν ασχολίαστη τη διαδικασία των αλλαγών στο πλαίσιο, «κακίζοντας» πρακτικές που θα φέρουν σε δύσκολη θέση την οικονομία. Στο πλαίσιο της γενικής ετήσιας συνέλευσης του Συνδέσμου Τραπεζών Κύπρου για το 2023 οι τραπεζίτες έκαναν ιδιαίτερη αναφορά στην προσπάθεια της πλατφόρμας των εκποιήσεων, δηλαδή στη διαδικασία που διενεργείται τις τελευταίες δύο εβδομάδες στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και θα συνεχίσει να συζητείται και στις επόμενες συνεδρίες. Ο διοικητής της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου, Κωνσταντίνος Ηροδότου, αλλά και ο απερχόμενος πρόεδρος του Συνδέσμου Τραπεζών Κύπρου και CEO της Alpha Bank Κύπρου, κ. Κωνσταντίνος Κουτεντάκης τόνισαν την ανάγκη της ύπαρξης ενός σταθερού νομικού πλαισίου, που είναι απαραίτητο για τη διατήρηση της χρηματοοικονομικής σταθερότητας.

Από τις αρχές του 2018 μέχρι και τον Μάρτιο του 2023, κυρίως λόγω πύλησης δανείων σε εταιρείες εξαγοράς πιστώσεων, καταγράφηκε συνολική πτώση των ΜΕΔ στις τράπεζες ύψους 18,4 δισ. ευρώ.

διαφάνεια κατά την αποστολή της «επιστολής Θ» και δεύτερον τον καθορισμό της τρέχουσας αγοραίας αξίας του ακινήτου ως τιμή ανταλλαγής κατά τη διαδικασία εθελούσιας ανταλλαγής ακινήτων. Ο διοικητής της ΚΤΚ έδωσε και κάποια στατιστικά, λέγοντας πως ο τραπεζικός τομέας στο σύνολό του παρουσιάζει σημαντική μείωση των μη εξυπηρετούμενων δανείων (ΜΕΔ), από 44% το 2017, σε 9,5% στο τέλος του 2022, ποσοστό το οποίο όμως εξακολουθεί να είναι ψηλότερο από τον μέσο όρο της Ε.Ε. που ανέρχεται στο 1,8%. Όσον αφορά δε τις μικρομεσαίες τράπεζες, ο κ. Ηροδότου υπέδειξε ότι το ποσοστό των ΜΕΔ στο τέλος του 2022 ήταν 25,4% και συνεπώς, η πρόοδος συγκεντρώθηκε στις μεγαλύτερες τράπεζες.

Οι αναστολές δεν βοηθούν
Φορώντας το μανδύα του προέδρου του Συνδέσμου Τραπεζών Κύπρου και

Ηροδότου: το εργαλείο των εκποιήσεων δεν αποτελεί αυτοσκοπό, αλλά μοχλό πίεσης ώστε να καταλήγουν οι πιστωτές και οι δανειολήπτες σε βιώσιμες αναδιρθώσεις.

εκπροσωπώντας εκ των πραγμάτων όλες τις κυπριακές τράπεζες, ο κ. Κουτεντάκης υπογράμμισε ότι από την ατζέντα του Συνδέσμου δεν λείπουν οι διαρκείς συζητήσεις για το πλαίσιο που διέπει τη λειτουργία των τραπεζών και δη της διαχείρισης των ΜΕΔ. Σύμφωνα με τον κ. Κουτεντάκη οι διαρκείς παρεμβάσεις, από το νομοθετικό σώμα, στο νομικό πλαίσιο των εκποιήσεων

και οι τακτικές αναστολές δε βοηθούν να εναπομείνουν ΜΕΔ, αντίθετα παραινούν το πρόβλημα, επιβαρύνοντας –την ίδια ώρα– τις προοπτικές της κυπριακής οικονομίας, τις αξιολογήσεις από τους διεθνείς οίκους και συνεπώς το αξιόχρεο της Κύπρου και το κόστος προς τους πολίτες. «Ως τραπεζικός τομέας είμαστε προσπλωμένοι στον στόχο της αρτιότητας σε κάθε έκφανση οικονομικής δραστηριότητας, με απώτερο σκοπό τη δημιουργία συνθηκών αειφόρου ανάπτυξης, ευνοϊκού περιβάλλοντος για ξένες επενδύσεις, ποιοτικές θέσεις εργασίας και κοινωνική ευημερία», σχολίασε στη συνέχεια επί τούτου.

Ο απερχόμενος πρόεδρος του Συνδέσμου τόνισε ότι, πρέπει να βρεθούν οι μηχανισμοί που θα λειτουργήσουν καταστασιακά έναντι των στρατηγικών κακοπληρωτών και που τα κοινωνικά υφής μέτρα και σχέδια θα είναι υπέρ αυτών που πραγματικά τα χρειάζονται.

«Ταυτόχρονα, ως τραπεζικός τομέας δίδουμε ιδιαίτερη έμφαση στον διπλό στόχο της περαιτέρω μείωσης των Μη Εξυπηρετούμενων Δανείων και βελτίωσης της ποιότητας χαρτοφυλακίου, διαμέσου ενδελεχούς μελέτης βιωσιμότητας για κάθε νέο δάνειο στην αγορά. Στο πεδίο των Μη Εξυπηρετούμενων Δανείων κατά τα τελευταία χρόνια έχουν χρησιμοποιηθεί όλες οι διαθέσιμες επιλογές, με αποτέλεσμα να μειωθούν σημαντικά στο 10% αλλά παραμένουν σημαντικά υψηλότερα από τον ευρωπαϊκό μέσο όρο ο οποίος είναι κάτω του 2%», κατέληξε.

Οχι σε κακοπληρωτές
Μία ημέρα πριν, στην συνεδρία της Επιτροπής Οικονομικών τη Δευτέρα 19 Ιουνίου ο γενικός διευθυντής του υπουργείου Οικονομικών Γιώργος Παντελής, δήλωσε ότι τα ΜΕΔ που υπάρχουν αφορούν ως επί το πλείστον πε-

Στα 2,2 δισ. τα ΜΕΔ

Κατά το τέλος Μαρτίου 2023 καταγράφηκε μείωση ύψους 105 εκατ. ευρώ, ή 4,6% στο σύνολο των ΜΕΔ, σε σύγκριση με το τρίμηνο που έληγε το τέλος Δεκεμβρίου 2022, φτάνοντας πλέον τα προβληματικά δάνεια στις τράπεζες στα 2,2 δισ. ευρώ. Τα συνολικά δάνεια αυξήθηκαν από 24,3 δισ. στο τέλος Δεκεμβρίου 2022, στα 24,4 δισ. στο τέλος Μαρτίου 2023, παρουσιάζοντας αύξηση ύψους 71 εκατ. ευρώ, ή 0,3%. Σύμφωνα με την Κεντρική Τράπεζα, ο δείκτης ΜΕΔ προς το σύνολο των δανείων μειώθηκε από 9,5% στο τέλος Δεκεμβρίου 2022, στο 9% στο τέλος Μαρτίου 2023. Παράλληλα, ο δείκτης κάλυψης των ΜΕΔ με προβλέψεις ανήλθε στο 48,8% στο τέλος Μαρτίου 2023, σε σύγκριση με 47,5% στο τέλος Δεκεμβρίου 2022. Από τις αρχές του 2018 μέχρι και τον Μάρτιο του 2023, κυρίως λόγω πύλησης δανείων σε εταιρείες εξαγοράς πιστώσεων, καταγράφηκε συνολική πτώση των ΜΕΔ των Αδειοδοτημένων Πιστωτικών Ιδρυμάτων ύψους 18,4 δισ. ευρώ, ή 89,3%.

ριπτώσεις στρατηγικών κακοπληρωτών που συνδέονται με δάνεια τα οποία έχουν δοθεί εδώ και μια 20ετία. Ο κ. Παντελής υπογράμμισε ότι το υπουργείο δεν δαμονοποιεί το δικαίωμα κανενός δανειολήπτη να προσφύγει στη δικαιοσύνη, ενώ την ίδια ώρα στηρίζει το κράτος τις ευάλωτες ομάδες. Συνεχίζοντας τα των κακοπληρωτών, ο γ.δ. του υπουργείου είπε ότι δεν μπορεί να δώσουν δικτυ προστασίας στους στρατηγικούς κακοπληρωτές ώστε να λειτουργούν ως βαρίδι στο κράτος, στους συνεπείς δανειολήπτες και στους φορολογούμενους. Είπε επίσης ότι, οι συζητήσεις που γίνονται είναι ανθρωπινικές για τους οίκους αξιολόγησης, ενώ παρουσιάζοντας κάποια στοιχεία είπε, ότι, τα ΜΕΔ που βρισκονται στην κυπριακή οικονομία, δηλαδή και στις τράπεζες και στις εταιρείες εξαγοράς πιστώσεων, ανέρχονται σε 25 δισεκατομμύρια ευρώ.

Ο τουρισμός Αγίας Νάπας – Πρωταρά εκπέμπει SOS

Οδικός χάρτης, ο οποίος πρέπει να ακολουθεί μια τουριστική περιοχή, για ομαλή και αποδοτική λειτουργία είναι απλός στο σχεδιασμό, αλλά ιδιαίτερα δύσκολος στην εφαρμογή του. Ένα επιτυχημένο τουριστικό θέρετρο οφείλει να λειτουργεί με τέτοιο τρόπο, ούτως ώστε οι επισκέπτες του να το απολαμβάνουν, οι επιχειρήσεις και οι εργαζόμενοι να ευημερούν και οι κάτοικοι του να αισθάνονται υπερήφανοι. Μια τουριστική περιοχή για να φτάσει στην πιο πάνω συνταγή χρειάζεται τα κατάλληλα...υλικά.

Για να πετύχει τα πιο πάνω πρέπει να κτίσει πάνω στη στρατηγική της ολοκληρωμένης τουριστικής εμπειρίας, ώστε οι επισκέπτες της να αποκοτούν θετικές εμπειρίες και αξεχάστες αναμνήσεις με απώτερο στόχο επιστρέφοντας σπίτι τους να «κουβαλούν» και λίγο από το τουριστικό θέρετρο που επισκέφτηκαν και φυσικά να επιθυμούν να επαναλάβουν την εμπειρία δημιουργώντας έτσι επαναλαμβανόμενος επισκέπτες.

Δυστυχώς, φέτος, τα όσα βλέπουμε σε Αγία Νάπα και Πρωταρά δείχνουν ότι τίποτα από τα παραπάνω δεν θα συμβεί και τα αποτελέσματα της τουριστικής περιόδου θα είναι αρνητικά, στέλλοντας παράλληλα, ανησυχητικά μηνύματα και για την επόμενη τουριστική περίοδο. Οι αφίξεις είναι μειωμένες, αρκετά ξενοδοχεία παραμένουν κλειστά και άλλα φιλοξενούν Ουκρανούς πρόσφυγες εν μέσω καλοκαιρινής περιόδου. Επίσης θα πρέπει να σημειωθεί στα αρνητικά, η ροή των τουριστικών αφίξεων από το αεροδρόμιο Λάρνακας προς τα κατεχόμενα, που ίσως λανθασμένα καταγράφονται ως αφίξεις στις ελεύθερες περιοχές. Ταυτόχρονα, όπως σημειώσαμε, έχουν εξαφανιστεί οι επισκέψεις των κρουαζιερόπλοιων, όπου μέχρι πέρσι τα βλέπαμε στη Μαρίνα Αγίας Νάπας.

Τα «αγκάθια», δεν σταματούν εδώ. Έχει διαπιστωθεί ότι τα έσοδα ανά ε-

πισκέπη είναι σημαντικά μειωμένα και σε συνδυασμό με την κατακόρυφη αύξηση των επιτοκίων οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις (εστιατόρια, τουριστικά καταστήματα, εταιρείες ενοικιάσεων κοκ) αντιμετωπίζουν πλέον θέμα βιωσιμότητας.

Το αρνητικό παζλ συμπληρώνει η ηχορύπανση και ο «κρακασμός», όπου φέτος δείχνουν να είναι εκτός ελέγχου, όπως και η παραβατικότητα και η εγκληματικότητα σε όλα τα επίπεδα. Τα τραγικά αποτελέσματα, τα βλέπουμε καθημερινά μέσω διαφόρων αποτρεπτικών για τον τουρισμό εικόνων, που κυκλοφορούν στα ΜΚΔ.

Αυτά συμβαίνουν από επισκέπτες, αλλά κυρίως από μετανάστες αιτιπές ασύλου, οι οποίοι επιδιδοιται σε περιστατικά που δείχνουν ότι η κατάσταση κινδυνεύει να βγει εκτός ελέγχου, με ανυπολόγιστες συνέπειες για την οικονομία και τον τουρισμό. Το κλίμα που έχει δημιουργηθεί στην επαρχία Αμμοχώστου είναι ιδιαίτερα ανησυχητικό και το μέλλον δείχνει ζοφερό.

Η Κυβέρνηση και πιο συγκεκριμένα, το Υφυπουργείο Τουρισμού, προς το παρόν δεν έχουν κάνει το παραμικρό για επίλυση των προβλημάτων που

Του Γιάννη Καρούσου Υπουργός Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων

κυριαρχούν στον τουρισμό ιδιαίτερα σε αυτά που αφορούν την Αγία Νάπα και τον Πρωταρά. Συμπληρώθηκαν 100 μέρες διακυβέρνησης και δεν είδαμε να κατατίθενται ουσιαστικές προτάσεις, ούτε καν ανάληψη πρωτοβουλιών για βελτίωση της ποιότητας και επίλυσης προβλημάτων.

Φαίνεται ότι απουσιάζει το όραμα για τη σημαντικότερη και σταθερή «βιομηχανία» της χώρας.

Σήμερα, παρατηρούμε ότι ο σχεδιασμός από το Υφυπουργείο για την

Τα «αγκάθια», δεν σταματούν εδώ. Έχει διαπιστωθεί ότι τα έσοδα ανά επισκέπη είναι σημαντικά μειωμένα και σε συνδυασμό με την κατακόρυφη αύξηση των επιτοκίων οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις αντιμετωπίζουν πλέον θέμα βιωσιμότητας.

προβολή της Αγίας Νάπας και του Πρωταρά είναι μηδενικές. Χαρακτηριστικό παράδειγμα η μη αξιοποίηση της συμπερίληψης των παραλιών Nissi και Fig Tree στις κορυφαιές σε Ευρώπη και κόσμο.

Παρατηρούμε επίσης, ότι λόγω έλλειψης ενδιαφέροντος από τα αρμόδια Υπουργεία χάθηκε ο τουρισμός κρουαζιέρας που ξεκίνησε με επιτυχία πέρσι στην Μαρίνα Αγίας Νάπας.

Ταυτόχρονα δεν υπάρχει πρόθεση να κατατεθούν και να εγκριθούν νο-

μοσχέδια που έχουν ολοκληρωθεί από την προηγούμενη κυβέρνηση, και αφορούν την αναβάθμιση του τουριστικού προϊόντος, όπως αυτό που αφορά τα κέντρα αναψυχής.

Επίσης δεν υπάρχει, ούτε καν σκέψη για αλλαγή της νομοθεσίας για να επιτραπούν στα καζίνο-δορυφόρους της Πάφου και της Αγίας Νάπας τράπεζα (μόνο μηχανάκια δικαιούνται) με αποτέλεσμα χιλιάδες τουρίστες να μεταβαίνουν στα παράνομα καζίνο των κατεχομένων.

Το ανησυχητικό είναι ότι Κυβέρνηση και Υφυπουργείο Τουρισμού δεν έχουν αναγνωρίσει καν, ότι υπάρχει πρόβλημα, το μέγεθος του και τους κινδύνους που δημιουργούνται για το τουριστικό μέλλον της περιοχής.

Ο υφυπουργός Τουρισμού οφείλει άμεσα να αναλάβει δράση, ώστε να ανακτήσει χαμένο έδαφος. Να συντονίσει και να βοηθήσει τις τοπικές αρχές να επιλύσουν τα προβλήματα, να συγκροτηθεί εφόσον χρειαστεί, για να δώσει λύσεις. Θα πρέπει να ετοιμασθεί ένα σχέδιο άμεσας δράσης, που να βασίζεται στην προβολή, βελτίωση συνδεσιμότητας, επίλυση προβλημάτων, ενίσχυση υποδομών, βελ-

τίωση εμπειρίας του επισκέπη, ασφάλεια και επαναφορά της κυπριακής φιλοξενίας. Παράλληλα, θα έπρεπε ήδη να ενισχύσει τις επαφές του με όλους τους σημαντικούς φορείς του τουρισμού (πράκτορες, αεροπορικές, εταιρείες κρουαζιέρων) σε ανώτατο επίπεδο (CEO) και όχι σε κατώτατο.

Σε συνεργασία με το υπουργείο Μεταφορών, το οποίο αγνοεί, (δεν είδα μέχρι σήμερα καμία κοινή τους δράση ή και πρωτοβουλία) οφείλει να δώσει συνέχεια σε όσα έχουν γίνει για τους τρόπους αύξησης των τουριστικών αφίξεων και βελτίωση της αεροπορικής και θαλάσσιας συνδεσιμότητας, η οποία είχε σταδιακά βελτίωση τα τελευταία χρόνια και έχει χτιστεί σε γερά θεμέλια, ενώ βέβαια πάντα υπάρχουν περιθώρια βελτίωσης.

Δεν θέλουμε να ανακαλύψουμε τον...τροχό, αλλά ας κοιτάξουμε το τι έκαναν άλλα ευρωπαϊκά θέρετρα που αντιμετώπιζαν παρόμοια προβλήματα, όπως η Μαγιόρκα στην Ισπανία και το Χβαρ στην Κροατία που αποτελούν βέλτιστα παραδείγματα. Τα οποία αναγνώρισαν τα προβλήματα τους, προώθησαν λύσεις και δεν δίστασαν να συγκροτήσουν με συμφέροντα για την υλοποίηση των μέτρων αυτών. Μετά από 100 ημέρες της νέας διακυβέρνησης στην ελεύθερη Αμμόχωστο νιώθουμε όπως στην προ-Αναστασιάδη εποχή, όπου ήμασταν οι φτωχοί συγγενείς από τα κέντρα λήψης αποφάσεων.

Ας ελπίσουμε ότι η Κυβέρνηση με τις πράξεις της και τις ενέργειες της θα μας διαψεύσει.

Σε ότι αφορά τον τουρισμό, η Αγία Νάπα και ο Πρωταρά εκπέμπουν SOS και η κλεψιδόρα φτάνει στο τέλος της. Εάν δεν επιλυθούν τα προβλήματα το συντομότερο, αυτά θα επεκταθούν σε ολόκληρη την Κύπρο. Για να λύσεις, όμως, προβλήματα, πρέπει και να θέλεις και να μπορείς. Προς το παρόν, το Υφυπουργείο Τουρισμού ούτε θέλει, ούτε μπορεί.

Το τρίπτυχο μεταρρυθμίσεων της Κυβέρνησης

Στην ατζέντα ο εκσυγχρονισμός του δημοσίου, της τοπικής αυτοδιοίκησης και των δικαστηρίων

Του ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ ΡΟΥΓΚΑΛΑ

Οι προτεραιότητες που θα πρέπει να ληφθούν υπόψη για την ετοιμασία των τριετών Στρατηγικών Σχεδίων και του κρατικού προϋπολογισμού στοχεύουν στην προώθηση της ανασύνταξης του κράτους μέσω σημαντικών δράσεων που επικεντρώνονται στη μεταρρύθμιση της δημόσιας υπηρεσίας και της τοπικής αυτοδιοίκησης, καθώς και στην ενίσχυση της αποτελεσματικότητας του δικαστικού συστήματος, προώθησης ταυτόχρονα τη διαφάνεια και την καταπολέμηση της διαφθοράς. Την παραπάνω θέση εκφράζει το υπουργείο Οικονομικών στο Στρατηγικό Πλαίσιο Δημοσιονομικής Πολιτικής 2024 - 2026 που βγήκε στη δημοσιότητα, αναφέροντας παράλληλα ότι, η αποτελεσματική αξιοποίηση των χρηματοδοτικών εργαλείων της Ε.Ε. αποτελεί προτεραιότητα στις προσπάθειες για την αντιμετώπιση των οικονομικών και κοινωνικών επιπτώσεων των πρόσφατων κρίσεων που έχει αντιμετωπίσει, καθώς και στις προσπάθειες για βελτίωση της ανάπτυξης και ανθεκτικότητας της οικονομίας.

Όπως αναγράφεται εντός του Στρατηγικού

Καταλυτικής σημασίας για την αναπτυξιακή και μεταρρυθμιστική ατζέντα της κυβέρνησης για την επόμενη τριετία, αλλά και μετέπειτα, είναι η χρηματοδοτική στήριξη της Ε.Ε.

Πλαίσιο Δημοσιονομικής Πολιτικής 2024 - 2026, στο πλαίσιο του Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας (ΣΑΑ) προωθούνται σημαντικές μεταρρυθμίσεις και επενδύσεις που συνολικά στοχεύουν στην αλλαγή του μοντέλου ανάπτυξης της κυπριακής οικονομίας με τρόπο που να συνάδει με τους μακροπρόθεσμους στόχους για την κυπριακή οικονομία, όπως αυτοί τίθενται στη νέα Μακροπρόθεσμη Στρατηγική για την οικονομία «Οραμα 2035». Επιπλέον, σύμφωνα με το Πλαίσιο, καταλυτικής σημασίας για την αναπτυξιακή και μεταρρυθμιστική ατζέντα της κυβέρνησης για την επόμενη τριετία, αλλά και μετέπειτα, σημειώνει πως είναι η χρηματοδοτική στήριξη της Ε.Ε. μέσα από το Πολυετές Δημοσιονομικό Πλαίσιο για την προγραμματική περίοδο 2021-2027.

Δημόσια υπηρεσία

Σύμφωνα με τα γραφόμενα στο Στρατηγικό Πλαίσιο Δημοσιονομικής Πολιτικής 2024 - 2026, η εφαρμογή της μεταρρύθμισης της Δημόσιας Υπηρεσίας συνεχίζεται με βάση το νομοθετικό πλαίσιο το οποίο εγκρίθηκε από την Βουλή των Αντιπροσώπων τον Ιανουάριο του 2022. Η εν λόγω μεταρρύθμιση στοχεύει στην αύξηση της παραγωγικότητας και στην ενίσχυση της αξιοκρατίας ώστε να καταστεί η δημόσια υπηρεσία πιο αποτελεσματική και αποδοτική. Αποτελεί επίσης βασική προϋπόθεση κατά την κυβέρνηση για την ενίσχυση της δυναμότητας παροχής ποιοτικών υπηρεσιών προς τους πολίτες και τη στήριξη των επιχειρήσεων, και εν γένει της ανταγωνιστικότητάς τους. Συγκεκριμένα, η μεταρρύθμιση εισάγει ένα νέο

πλαίσιο αξιολόγησης και διαδικασίας επιλογής υποψηφίων για την πλήρωση κενών ανελεγκτών θέσεων στη δημόσια υπηρεσία, νέων κανονισμών για την αξιολόγηση της απόδοσης των υπαλλήλων καθώς και ένα νέο πλαίσιο εξέτασης πειθαρχικών παραπτώματων.

Όπως αναφέρει το Πλαίσιο, βασική παράμετρο αποτελεί και η προώθηση ευέλικτων ρυθμίσεων εργασίας στη Δημόσια Υπηρεσία με βάση τα ευρωπαϊκά πρότυπα με την ανάπτυξη κατάλληλων ψηφιακών λύσεων για δημόσιες υπηρεσίες. Ως εκ τούτου, την επιτάχυνση του ψηφιακού μετασχηματισμού και την αύξηση της επιχειρησιακής αποτελεσματικότητας και αποδοτικότητας της δημόσιας διοίκησης. Στο

Με στόχο την αντιμετώπιση των προβλημάτων/ αδυναμιών του συστήματος, η κυβέρνηση προωθεί ένα πολύ φιλόδοξο και ολιστικό σχέδιο Μεταρρύθμισης των Δικαστηρίων.

πλαίσιο επίτευξης του στόχου για αποτελεσματικότερη διοίκηση και κράτος δικαίου, η διαίτερη σημασία είναι και η ολοκλήρωση της ανάπτυξης του νέου Σχεδίου Δράσης 2023 - 2026 για τη Βελτίωση του Ρυθμιστικού Πλαισίου, το οποίο στοχεύει στην περαιτέρω αναθεώρηση του νομοθετικού και κανονιστικού πλαισίου και στην απλοποίηση των διαδικασιών ώστε να ελαχιστοποιηθεί το διοικητικό κόστος και να διευκολυνθεί η επιχειρηματική δραστηριότητα και οι επενδύσεις.

Η τοπική αυτοδιοίκηση

Στο Στρατηγικό Πλαίσιο Δημοσιονομικής Πολιτικής 2024 - 2026 τονίζεται πως η επιτυχής εφαρμογή του νέου πλαισίου λειτουργίας της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, το οποίο προκύπτει από τους μεταρρυθμιστικούς νόμους που έχει ψηφίσει η Βουλή των Αντιπροσώπων, αποτελεί μια ακόμα σημαντική προτεραιότητα του κράτους. Με γνώμονα την ενίσχυση της διοικητικής ικανότητας και της λογοδοσίας, την ενίσχυση των συνεργειών αναμεσά στις Αρχές Τοπικής

Αυτοδιοίκησης και τις εξοικονομήσεις που θα προκύψουν ένεκα της αξιοποίησης των οικονομικών κλίμακας που θα αναπτυχθούν από τις συνενώσεις αρχών και υπηρεσιών, η Τοπική Αυτοδιοίκηση θα είναι σε θέση να προσφέρει μεγαλύτερο εύρος υπηρεσιών με πιο αποδοτικό, αποτελεσματικό και ποιοτικό τρόπο, να ανταποκρίνεται άμεσα και με μειωμένο διοικητικό φόρτο στις ανάγκες του πολίτη και των επιχειρήσεων και να δημιουργεί ένα καλύτερο περιβάλλον για τους πολίτες.

Το δικαστικό σύστημα

Όσον αφορά στην τρίτη μεταρρυθμιστική πινακίδα, αυτή του δικαστικού συστήματος, σημειώνεται στο Πλαίσιο 2024 - 2026 ότι το Δικαστικό σύστημα αντιμετωπίζει διαρθρωτικά προβλήματα που έχουν οδηγήσει στη συσσώρευση μεγάλου αριθμού υποθέσεων που εκκρεμούν ενώπιον των Δικαστηρίων. Με στόχο την αντιμετώπιση των προβλημάτων/ αδυναμιών του συστήματος, η κυβέρνηση προωθεί ένα πολύ φιλόδοξο και ολιστικό σχέδιο Μεταρρύθμισης των Δικαστηρίων, το οποίο στοχεύει στην οικοδόμηση ενός σύγχρονου, προβάσιμου και αποτελεσματικού συστήματος απονομής δικαιοσύνης. Μεταξύ των μεταρρυθμίσεων περιλαμβάνεται η ίδρυση νέων δικαστηρίων όπως το Εφετείο, το οποίο η λειτουργία θα βοηθήσει καταλυτικά στην επίτευξη της εκδίκασης των καθυστερημένων υποθέσεων και η σύσταση του νέου Εμπορικού Δικαστηρίου και Ναυτοδικείου τα οποία θα συνδράμουν στην περαιτέρω ενίσχυση της εικόνας της Κύπρου ως ένα διεθνές επιχειρηματικό κέντρο. Η υλοποίηση του Σχεδίου Δράσης για εκκαθάριση των καθυστερημένων υποθέσεων που εκκρεμούν στα δικαστήρια θα συμβάλει σημαντικά στην προσπάθεια αυτή. Επιπλέον, η έγκριση από το Ανώτατο Δικαστήριο των νέων Κανονισμών Πολιτικής Δικονομίας αποτελεί - μεταξύ άλλων - ένα πολύ σημαντικό εργαλείο στην επίτευξη της εκδίκασης των υποθέσεων. Άλλα σημαντικά έργα περιλαμβάνουν τη λειτουργία της Σχολής Δικαστών με στόχο τη συνεχή και διά βίου επιμόρφωση των δικαστών, συμβάλλοντας στη δημιουργία ενός αποδοτικού δικαστικού συστήματος. Η ψηφιοποίηση των δικαστηρίων, με την εισαγωγή της ηλεκτρονικής δικαιοσύνης και του συστήματος ψηφιακής τήρησης πρακτικών, αποτελεί δράσεις προτεραιότητας για τη βελτίωση του δικαστικού συστήματος καθώς αναμένεται ότι θα συμβάλουν στη μείωση του χρόνου εκδίκασης των υποθέσεων. Η επιτυχής εφαρμογή των πιο πάνω μέτρων θα έχει ως αποτέλεσμα τη βελτίωση της απονομής της δικαιοσύνης στην Κύπρο, θα συμβάλει στην ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας της αλλά και στην προσέλκυση ξένων επενδύσεων.

Step ↑
ΚΑΤΑΘΕΣΗ ΠΟΥ ΣΟΥ ΔΙΝΕΙ ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΑ

**ΝΕΟΣ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΣ ΔΙΑΡΚΕΙΑΣ 18 ΜΗΝΩΝ
ΤΩΡΑ ΚΑΙ ΓΙΑ ΠΟΣΑ ΑΠΟ €20.000 - €100.000**

Λογαριασμός εμπρόθεσμης κατάθεσης 18 μηνών «Step up» με επιτόκιο που διπλασιάζεται κάθε 6 μήνες.

Ισχύουν όροι και προϋποθέσεις.

Περισσότερα για το προϊόν:

Περισσότερα για το Σύστημα Εγγύησης Καταθέσεων:

Σε κάθε επόμενη κίνηση

Τράπεζα Κύπρου

Τι πρέπει να γνωρίζετε σχετικά με την κατάθεση:

- Υπάρχουν χρεώσεις σε περίπτωση ανάληψης μέρους ή όλου του ποσού της κατάθεσής σας, πριν τη λήξη (18 μήνες).
- Η Τράπεζα διατηρεί το δικαίωμα να απορρίψει οποιαδήποτε αίτηση κατά την κρίση της και να αποσύρει οποιοδήποτε σχέδιο ανά πάσα στιγμή.
- Οι καταθέσεις σας στην Τράπεζα Κύπρου Δημόσια Εταιρία Λτδ προστατεύονται από το Σύστημα Εγγύησης των Καταθέσεων και Εξυγίανσης Πιστωτικών και Άλλων Ιδρυμάτων (ΣΕΚ). Όριο Προστασίας καταθέσεων συνολικού ποσού εκ EUR 100.000 ανά καταθέτη ανά πιστωτικό ίδρυμα.

ΑΝΑΛΥΣΗ / Των ΤΖΑΝΑ ΡΑΝΤΟΥΟΥ και ΑΛΕΞΑΝΤΕΡ ΒΕΜΠΕΡ / BLOOMBERG

Αύξηση επιτοκίων και τον Σεπτέμβριο θέλουν τα «γεράκια» της ΕΚΤ

Ο επικεφαλής της Bundesbank, Γιάχιμ Νάγκελ, προειδοποίησε εκ νέου την Παρασκευή εκ μέρους των «γερακιών» της ΕΚΤ ότι η πρωτοφανής εκστρατεία αυξήσεων των επιτοκίων ίσως πρέπει να συνεχιστεί και το φθινόπωρο. Σε ομιλία που παραχώρησε ο κ. Νάγκελ τόνισε πως «έχουμε ακόμη πολύ έδαφος να καλύψουμε» και πρόσθεσε πως «ίσως χρειαστεί να αυξηθούν τα επιτόκια μετά τις θερινές διακοπές». Συντάχθηκαν μαζί του στελέχη των κεντρικών τραπεζών Αυστρίας, Σλοβενίας και Λιθουανίας, ενώ ο επικεφαλής της Τράπεζας του Βελγίου, Πιερ Βουνς, δήλωσε πως η στροφή σε περιοριστική νομισματική πολιτική ίσως πρέπει να συνεχιστεί και πέραν του Σεπτεμβρίου.

Τα στελέχη των κεντρικών τραπεζών τοποθετήθηκαν στο θέμα της νομισματικής πολιτικής μία ημέρα μετά την απόφαση της ΕΚΤ να αυξήσει το βασικό επιτόκιο κατά ακόμη 25 μονάδες βάσης, φθάνοντας το στο 3,5%, και η Κριστίν Λαγκάρντ προειδέσε την αγορά ότι «είναι πολύ πιθανή» μια ακόμη αύξηση τον Ιούλιο. Το ενδιαφέρον στρέφεται, έτσι, στη συνάντηση που θα

Η Κριστίν Λαγκάρντ προείδεσε την αγορά ότι «είναι πολύ πιθανή» μια ακόμη αύξηση τον Ιούλιο.

γίνει τον Σεπτέμβριο, για την οποία όμως δεν ανέφερε τίποτε η κ. Λαγκάρντ. Ενώ η πλειονότητα των αναλυτών εξακολουθεί να προσβλέπει πως η ΕΚΤ θα διακόψει τις αυξήσεις των επιτοκίων μετά την αύξηση του Ιουλίου, οι αγορές προσεχόφουν νέα αύξηση και για μετά τον επόμενο μήνα. Βασίζονται στην ελαφρώς προς τα πάνω αναθεώρηση των στοιχείων για τον πληθωρισμό που δόθηκαν στη δημοσιότητα μέσα στην περασμένη εβδομάδα. Τα στελέχη της ΕΚΤ ετοιμάζονται για σκληρή διαμάχη στη συνεδρίαση του Σεπτεμβρίου γύρω από το αν χρειάζεται περαιτέρω αύξηση των επιτοκίων. Αυτό αναφέρει στην πηγή προσεκτικές πείσεις έχουν ορισθεί εντός ΕΚΤ.

Οι πληθωριστικές πιέσεις έχουν αποκλιμακωθεί, αλλά η κ. Λαγκάρντ τόνισε πως παραμένουν «εξαιρετικά α-

βέβαιες» οι εξελίξεις στο μέτωπο του πληθωρισμού, όπως και στην οικονομία της Ευρωζώνης, που διολίσθησε σε ύφεση μέσα στον χειμώνα. Οικονομολόγοι, μεταξύ των οποίων και εκείνοι της Goldman Sachs, αναβαθμίζουν τις προβλέψεις τους για τα επιτόκια. Η Goldman προβλέπει τώρα πως το βασικό επιτόκιο θα φθάσει στο 4%, καθώς οι τελευταίες εκτιμήσεις κατατείνουν σε παραμονή του πληθωρισμού σε υψηλά επίπεδα.

Σύμφωνα με το ΔΝΤ, «το γεγονός ότι εξακολουθούν να αυξάνονται πολύ οι τιμές στην Ευρωζώνη καθιστά απαραίτητες τις περαιτέρω αυξήσεις των επιτοκίων και μια γενικότερη τάση για περιοριστική πολιτική». Η ΕΚΤ έχει ήδη αυξήσει το βασικό επιτόκιο κατά 400 μονάδες βάσης από τον περασμένο Ιούλιο. Σε ραδιοφωνική συνέντευξη του ο επικεφαλής της Τράπεζας της Σλοβενίας, Μπιοτζίαν Βάσλε, χαρακτήρισε πιθανή μια νέα αύξηση των επιτοκίων τον Σεπτέμβριο, αν δεν έχει υποχωρήσει επαρκώς ο πληθωρισμός. Και ο ομολογός του της Λιθουανίας απέφυγε να αποκλείσει ένα τέτοιο ενδεχόμενο.

ΑΝΑΛΥΣΗ / Της ΒΙΚΤΩΡΙΑΣ ΔΕΝΔΡΙΝΟΥ / BLOOMBERG

Ηρθε η ώρα για τη στήριξη των φτωχών χωρών

Οι ηγέτες του κόσμου θα συγκεντρωθούν στο Παρίσι μέσα στην εβδομάδα, καθώς ο Γάλλος πρόεδρος Εμανουέλ Μακρόν επιδιώκει να αποσπάσει τη στήριξη τους για μια πλήρη αναδιάρθρωση της παγκόσμιας αρχιτεκτονικής χρηματοδότησης. Η σύνοδος για ένα νέο σύμφωνο παγκόσμιας χρηματοδότησης στοχεύει στη μεταρρύθμιση του τρόπου λειτουργίας των πολυμερών χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων, ώστε να παρέχει καλύτερη στήριξη στις φτωχές χώρες με πρόβλεψη για την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής και των μελλοντικών πανδημιών. Θα εξεταστεί θέματα όπως η αναμόρφωση των διεθνών αναπτυξιακών τραπεζών με σκοπό τη χρηματοδότηση πράσινων σχεδίων και την κινητοποίηση κεφαλαίων για χώρες ευάλωτες σε ακραία καιρικά φαινόμενα.

Η σύνοδος διοργανώνεται σε μια συγκυρία δυσμενή για πολλές χώρες υπερχρεωμένες αδυνατούν να σημειώσουν ανάπτυξη, οι πληθωρισμοί τους ζουν στη φτώχεια χωρίς τα μέσα για να προστατευθούν από την κλιματική αλλαγή. Η παροχή στήριξης σε αυτές

Στην ατζέντα της συνόδου του Παρισιού είναι και η ελάφρυνση του χρέους τους, χωρίς όμως να αναμένονται αποφάσεις.

της χώρας αποτελεί στρατηγικό στόχο για την Ευρώπη και τις ΗΠΑ, καθώς προσαποθούν να ανακόψουν την οικονομική επιρροή του Πεκίνου στον αναπτυσσόμενο κόσμο. Η Κίνα έχει γίνει ο μεγαλύτερος θεσμικός πιστωτής για πολλές φτωχές χώρες ανά τον κόσμο. Για τη Γαλλία, ειδικότερα, η σύνοδος είναι ένας τρόπος για να δείξει ότι οι χώρες του G7 έχουν δεσμευθεί να στήριξουν τις φτωχές χώρες που νιώθουν ότι τις έχουν ξεχάσει οι πλούσιοι σύμμαχοί τους και προτιμούν να διοικούν πόρους στην Ουκρανία. Αξιωματούχοι στο Παρίσι ευελπιστούν πως η σύνοδος θα καταλήξει τελικά σε μια μεταρρύθμιση των θεσμών του Μπρέτον Γουντς κατά τρόπο που να αντανακλά τις σύγχρονες προτεραιότητες.

Δεν αναμένεται να καταλήξει σε μεγάλες αποφάσεις, αλλά θεωρείται σημαντικό βήμα για την επίτευξη προόδου σε σημαντικά θέματα, όπως η ελάφρυνση του χρέους των φτωχών χωρών, που πρόκειται να συζητηθεί σε επόμενες διεθνείς συνόδους. Οι σχετικές συνομιλίες ενδέχεται όμως να διαμορφώσουν συναίνεση σε μια ομάδα στόχων και σε ένα χρονοδιάγραμμα για όσα θα υιοθετήσουν οι ηγέτες. Θα είναι, άλλωστε, μια σπάνια περίπτωση, καθώς οι ηγέτες των μεγαλύτερων και πλουσιότερων χωρών θα συναντηθούν με τους ομολόγους τους των φτωχών χωρών και με στελέχη του ΔΝΤ και της Παγκόσμιας Τράπεζας.

Τα θέματα στην ατζέντα της συνόδου έχουν ιδιαίτερη σημασία για την Ουάσιγκτον, που έχει απευθύνει έκκληση για την αναμόρφωση των πολυμερών πιστωτικών ιδρυμάτων, όπως η Παγκόσμια Τράπεζα, προκειμένου να αντιμετωπισθούν οι προκλήσεις που αντιμετωπίζει ο κόσμος και να επιταχυνθεί η προσφορά χρημάτων του ιδιωτικού τομέα στις φτωχές χώρες και τις αναδυόμενες οικονομίες.

Τιτάνια μάχη με τον χρόνο στον Ατλαντικό

Εντατικές προσπάθειες για τον εντοπισμό του «Titan», καθώς εξαντλείται το οξυγόνο στο χαμένο βαθυσκάφος

Για τρίτη κατά σειράν ημέρα, οι αμερικανικές και канаδικές αρχές κατέβαλαν χθες τεράστιες προσπάθειες για τον εντοπισμό του τουριστικού βαθυσκάφους «Titan», το οποίο χάθηκε ενώ καταδυόταν με τους πέντε επιβάτες του προς το ναυάγιο του υπερωκεάνιου «Τιτανικός», στον Ατλαντικό Ωκεανό, την περασμένη Κυριακή. Τα συνεργεία έρευνας και διάσωσης έδιναν άμισθο αγώνα με τον χρόνο, καθώς το χαμένο βαθυσκάφος της εταιρείας OceanGate εκτιμάται πως διέθετε οξυγόνο που θα μπορούσε να συντηρήσει στη ζωή τους επιβάτες του για 70 με 96 τα πολύ ώρες. Στις οκτώ το βράδυ, ώρα Ελλάδας χθες, η αμερικανική ακτοφυλακή εκτίμησε πως οι επιβάτες έχουν ακόμη οξυγόνο για άλλες 40 ώρες.

Στη μεγάλη και εξαιρετικά δύσκολη έρευνα για το βαθυσκάφος, που διεξάγεται τόσο στην επιφάνεια της θάλασσας όσο και στον βυθό, τον πρώτο λόγο έχουν η αμερικανική και η канаδική ακτοφυλακή, που συνεπικουρούνται από αεροσκάφη των δύο χωρών και από πολεμικά όπλα και από εμπορικά πλοία. Στην αναζήτηση του «Titan» συμμετέχει και ένα σκάφος

Οι ακτοφυλακές των ΗΠΑ και του Καναδά με τη βοήθεια αεροσκαφών σαρώνουν μια μεγάλη θαλάσσια περιοχή πάνω από το ναυάγιο του «Τιτανικού».

15 Απριλίου 1912

Ο «Τιτανικός» προσκρούει σε παγόβουνο κατά τη διάρκεια του παρθενικού ταξιδιού του από το Σουούθμπτον στη Νέα Υόρκη.

Από τους 2.200 επιβαίνοντες > Περισσότεροι από 1.500 πνίγηκαν

Εικονογράφηση του «Titan» στο ναυάγιο του «Τιτανικού».

ΠΗΓΕΣ: OceanGate Expeditions, BBC, Graphic News / ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑ: OceanGate

Κόστος εισιτηρίου: 250.000 δολάρια, περιλαμβάνει 8 ημέρες ταξιδιού από το Σεν Τζονς και κατάδυση 6-8 ωρών.

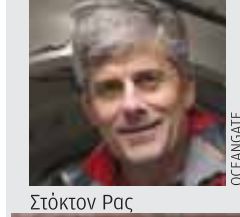
Έρευνες για τον εντοπισμό του βαθυσκάφους στο ναυάγιο του «Τιτανικού»

Χάμις Χάρντινγκ

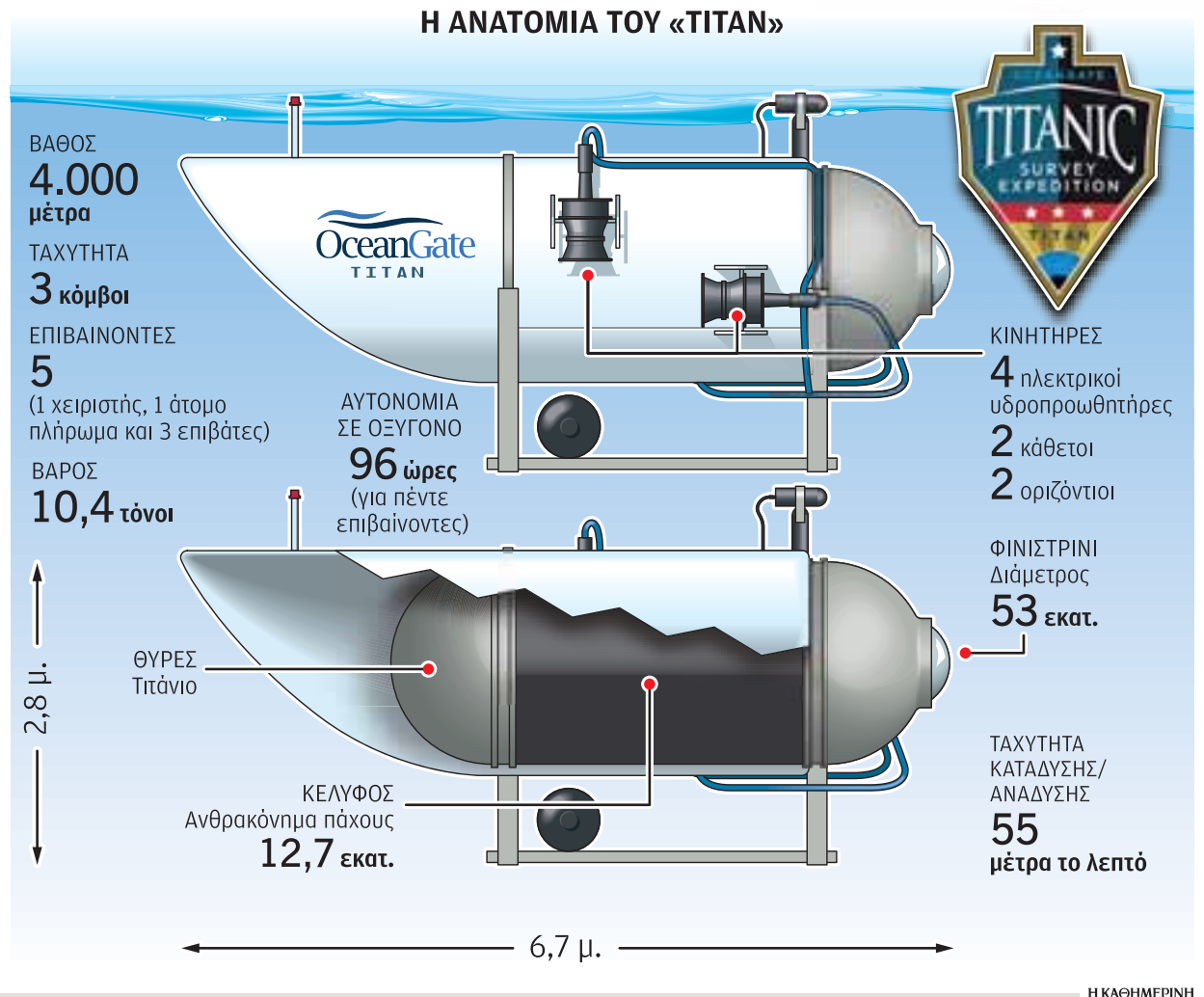
Πολ-Ανρί Ναρβόζ

Στόκτον Ρας

Στόκτον Ρας

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

τοποθέτησης υποθαλάσσιων αγωγών, το οποίο διαθέτει δύο τηλεχειριζόμενα βαθυσκάφη που επιστρατεύθηκαν για την έρευνα, ενώ χρησιμοποιούνται και σηματοδότες εξοπλισμένες με σενάρ, που μπορούν να ανιχνεύσουν αντικείμενα σε βάθος μέχρι και 4 χιλιόμετρα. Το ιστορικό ναυάγιο του «Τιτανικού» βρίσκεται περίπου σε αυτό το βάθος.

Το «Titan» είναι ένα μικρό βαθυσκάφος από ανθρακόνημα, μήκους περίπου επτά μέτρων, το οποίο μεταφέρθηκε στη ζώνη του ναυαγίου του «Τιτανικού» από το канаδικό πλοίο «Polar Prince». Το πλοίο απέλευσε από το λιμάνι Σεν Τζον, στη Νέα Γη του Καναδά, την Παρασκευή 16 Ιου-

νίου, και έφτασε στο επιθυμητό σημείο, πάνω από το ναυάγιο του «Τιτανικού», την επομένη, δηλαδή το Σάββατο 17 Ιουνίου. Το πρωί της Κυριακής, γύρω στις 9 π.μ. (τοπική ώρα), άρχισε η κατάδυση του «Titan» προς το ναυάγιο, η οποία υπό φυσιολογικές συνθήκες θα διαρκούσε περί τις δύο ώρες. Ωστόσο η επικοινωνία του βαθυσκάφους με το σκάφος που το μετέφερε διακόπηκε μία ώρα και 47 λεπτά μετά την έναρξη της κατάδυσης και έκτοτε αγνοείται η τύχη του.

Εάν το «Titan» βρίσκεται στον βυθό του ωκεανού ή εάν έχει ακινητοποιηθεί από ατύχημα πάνω στο ναυάγιο, ακόμη κι αν εντοπιστεί, η ανέλκυσή του θα είναι εξαιρετικά δύσκολη. Η τρομερή

υδροστατική πίεση τέσσερα χιλιόμετρα κάτω από την επιφάνεια της θάλασσας καθιστά απολύτως αδύνατη τη χρησιμοποίηση ανθρώπινου δυναμικού σε επιχειρήσεις διάσωσης, αφού και οι πιο ειδικευμένοι δύτες με τον καλύτερο δυνατό εξοπλισμό δεν μπορούν να καταδυθούν σε βάθος μεγαλύτερο από τα 500 με 600 μέτρα.

Απόλυτο σκοτάδι

Στα μεγάλα βάθη εξάλλου επικρατεί απόλυτο σκοτάδι, αφού δεν φτάνει σε αυτά ούτε ελαχίστο κλάσμα της πλιακής ακτινοβολίας.

Σε αυτά τα τεράστια εμπόδια πρέπει να προστεθούν οι περιπλοκές από τις κάθε άλλο παρά ευνοϊκές μετεωρολο-

γικές συνθήκες στα ανοιχτά του ωκεανού.

Με αυτά τα δεδομένα, τα ερευνητικά συνεργεία θα αναγκαστούν να περιοριστούν στη χρήση προχωρημένων ρομπότ, που μπορούν να αντέξουν σε πολύ μεγάλες πιέσεις. Υπάρχει βέβαια, θεωρητικά, και η πιθανότητα το «Titan» να έχει ήδη αναδυθεί σε κάποιο σημείο γύρω από το ναυάγιο και να μην μπορεί να επικοινωνήσει. Οσο περνούν οι ώρες, οι ελπίδες διάσωσης των επιβατών του συγκεντρώνονται σε αυτή την πιθανότητα.

«Αναπτύσσουμε όλους τους διαθέσιμους πόρους για να εξασφαλίσουμε ότι θα είμαστε σε θέση να εντοπίσουμε το βαθυσκάφος και να διασώσουμε

τους επιβάτες του», δήλωσε μιλώντας στο τηλεοπτικό δίκτυο CNN ο υποναύαρχος της αμερικανικής ακτοφυλακής, Τζον Μάουγκερ. «Η περιοχή είναι απομακρυσμένη και η πρόκληση της επιχειρήσης έρευνας σε μια τέτοια περιοχή είναι μεγάλη», προσέθεσε.

Μιλώντας σε άλλο τηλεοπτικό δίκτυο, το NBC, ο υποναύαρχος Μάουγκερ σημείωσε ότι πρωταγωνιστικό ρόλο στις έρευνες παίζει η ίδια η εταιρεία στην οποία ανήκει το βαθυσκάφος, η OceanGate, μια και γνωρίζει την περιοχή καλύτερα από τον καθένα, καθώς έχει διοργανώσει στο παρελθόν ξεναγήσεις στο ναυάγιο του «Τιτανικού».

Η OceanGate είναι ιδιωτική εταιρεία με έδρα το Έβερετ της πολιτείας Ου-

άσκιγκτον, στις ΗΠΑ. Ειδικεύεται σε εξορμήσεις στα βάθη των ωκεανών, μέχρι 4.000 μέτρα, για εύπορους τουρίστες που είναι έτοιμοι να καταβάλουν τσουκτερό αντίτιμο για να δουν από κοντά τα ναυάγια ή υποθαλάσσιες χαράδρες. Σύμφωνα με την ιστοσελίδα της, η εταιρεία έχει οργανώσει μέχρι τώρα περισσότερες από 14 αποστολές και πάνω από 200 καταδύσεις στον Ειρηνικό, στον Ατλαντικό Ωκεανό και στον Κόλπο του Μεξικού.

Οι επιβάτες του «Titan» κλήθηκαν να καταβάλουν 250.000 δολάρια ο καθένας για ένα ταξίδι οκτώ ημερών, που θα τους επέτρεπε να δουν από κοντά τον «Τιτανικό».

REUTERS, A.P.

Ποιοι είναι οι πέντε επιβαίνοντες

Πέντε ήταν οι επιβαίνοντες του αγνοούμενου βαθυσκάφους «Titan», όταν αυτό έπαψε να επικοινωνεί με το μητρικό σκάφος επιφάνειας, στην περιοχή πάνω από το ναυάγιο του «Τιτανικού» την Κυριακή.

• **Χάμις Χάρντινγκ.** Ο Βρετανός επιχειρηματίας και εξερευνητής Χάμις Χάρντινγκ ήταν μεταξύ των επιβατών, σύμφωνα με ανακοίνωση της εταιρείας του, Action Aviation. Ο 58χρονος Χάρντινγκ είναι κάτοχος πολλών παγκόσμιων ρεκόρ Γκίνες, όπως αυτό του μεγαλύτερου χρόνου κατάδυσης με βαθυσκάφος σε μεγάλα βάθη του ωκεανού. Το Σάββατο, ο Χάρντινγκ έγραψε στην προσωπική του σελίδα στο Facebook ότι βρισκόταν σε ειδικά διαμορφωμένο παγοθραυστικό εν αναμονή της κατάδυσής τους με το μικρό ηλεκτρικό βαθυσκάφος «Titan» «καθ' οδόν προς τον Τιτανικό». Η εταιρεία του Χάρντινγκ, με έδρα το Ντουμπάι, προσφέρει αεροπορικές υπηρεσίες, όπως ιδιωτικά αεροσκάφη και ελικόπτερα, σε πελάτες σε όλο τον κόσμο. Ο αγνοούμενος επιχειρηματίας ήταν ένας από τους επιβάτες της διαστημικής απο-

στολής σε τροχιά Blue Origin του Τζεφ Μπέζος. Ο Χάρντινγκ συμμετείχε σε εκστρατεία με στόχο την επανεισαγωγή των αιλουροειδών τσίτα στην Ινδία, από όπου είχαν εξαφανισθεί εξαιτίας της θήρας.

• **Πολ-Ανρί Ναρβόζ.** Ο Γάλλος ειδήμων ναυτικών θεμάτων, που έχει συμμετάσχει σε περισσότερες από 35 κατα-

Ο ιδρυτής της OceanGate, ένας Γάλλος ειδήμων ναυτικών θεμάτων και τρεις κρίσιμοι τουρίστες στο βαθυσκάφος.

δύσεις με βαθυσκάφη στο ναυάγιο του «Τιτανικού» είναι και αυτός ένας από τους επιβαίνοντες. Ο Ναρβόζ ήταν επικεφαλής ερευνών της αμερικανικής εταιρείας RMS Titanic, η οποία κατέχει τα δικαιώματα ανέλκυσής του ιστορικού ναυαγίου, πραγματοποιώντας συχνά εκθέσεις με αντικείμενα από το υπε-

ρωκεάνιο. Η εταιρεία έχει πραγματοποιήσει οκτώ ερευνητικές αποστολές στον «Τιτανικό» μεταξύ 1987 και 2010.

• **Σαζάντα Νταούντ και Σουλεϊμάν Νταούντ.** Ο Βρετανός επιχειρηματίας Σαζάντα Νταούντ και ο γιος του Σουλεϊμάν Νταούντ και οι αυτοί, σύμφωνα με ανακοίνωση της εταιρείας Engro Corp. Ο Νταούντ μεγάλωσε σε μία από τις πλουσιότερες οικογένειες του Πακιστάν, ιδιοκτήτης μεγάλων κλωστοϋφαντουργιών και βιομηχανιών λιπασιμάτων. Ο Νταούντ ήταν μέλος του διοικητικού συμβουλίου της μη κερδοσκοπικής εταιρείας SETI, με αποστολή τον εντοπισμό εξωγήινης ζωής στο Διάστημα. Ήταν κάτοικος Λονδίνου και πατέρας δύο παιδιών.

• **Στόκτον Ρας.** Ο χειριστής του βαθυσκάφους και ένας από τους βασικούς σχεδιαστές του, Ρας, ήταν ιδρυτής και διευθυνών σύμβουλος της OceanGate. Ο Ρας είχε αποκτήσει δίπλωμα πιλότου τζετ αεροσκαφών σε ηλικία 19 ετών και είχε ειδικευθεί τα τελευταία χρόνια στην έρευνα γύρω από το ναυάγιο του «Τιτανικού».

Δυσοίωνα τα περισσότερα σενάρια

Δυσοίωνα σενάρια παρουσιάζουν οι περισσότεροι ειδικοί για τη μοίρα του μικρού βαθυσκάφους, καθώς μειώνονται τα αποθέματα οξυγόνου.

Ο Ιαν Μπαλαντίν, διευθυντής της αμυντικής επθεώρησης International Warships Fleet Review, είπε μιλώντας στη βρετανική εφημερίδα Express: «Θα είναι πολύ λυπηρό αν πληροφορηθούμε τον θάνατο των επιβαίνοντων».

Οι εταιρείες αυτές προειδοποιούν, όμως, τους πελάτες τους για τους κινδύνους τέτοιων αποστολών. Κάθε υποθαλάσσια αποστολή, ιδιαίτερα η στρατιωτική, είναι εκ των πραγμάτων παρακινδυνευμένη.

Αν υπέστησαν ρήγμα στο κέλυφος, ο θάνατός τους θα ήταν ακαριαίος. Αν, όμως, το βαθυσκάφος έχει διατηρηθεί ανέπαφο με τα ηλεκτρικά του συστήματα ενεργά, τότε υπάρχει μικρή πιθανότητα εντοπισμού του, ακόμη κι αν βρίσκεται στον πυθμένα».

Αξίζει να σημειωθεί ότι καμία τέτοια επιχείρηση δεν έχει πραγματοποιηθεί στην Ιστορία. Το πλέον ευαίσθητο σενάριο είναι αυτό στο οποίο

το βαθυσκάφος έχει αναδυθεί και οι επιβαίνοντες πλέον στον ωκεανό χωρίς δυνατότητα επικοινωνίας. Σε μία τέτοια περίπτωση μπορεί να εντοπιστούν από εναέρια μέσα της канаδικής ακτοφυλακής, λέει ο κ. Μπαλαντίν.

Ο καθηγητής μηχανολογίας του Πανεπιστημίου UCL του Λονδίνου, Άλιστερ Γκριγκ, εξήγησε ότι τα βαθυσκά-

Το πλέον ευαίσθητο είναι το βαθυσκάφος να έχει αναδυθεί και οι επιβαίνοντες να πλέον στον ωκεανό χωρίς δυνατότητα επικοινωνίας.

σκάφη διαθέτουν έρμα ασφαλείας. «Μπορούν να απελευθερώσουν συσκευή μεγάλου όγκου σε περίπτωση έκτακτης ανάγκης και να αναδυθούν στην επιφάνεια χωρίς κινητήρες, χάρη στην άνοση. Αν αντιμετωπίσουν βλάβη στα ηλεκτρικά συστήματα και ταυτόχρονα δυσλειτουργία των τη-

λεπικοινωνιακών μέσων, τότε ενδέχεται να απελευθερώσουν το έρμα και το σκάφος να πλέει στην επιφάνεια του Ατλαντικού, περιμένοντας τον εντοπισμό του», λέει ο καθηγητής Γκριγκ.

Άλλο σενάριο θέλει το βαθυσκάφος να υφίσταται διαρροή στον υπό πίεση θάλαμο επιβατών σε μεγάλο βάθος, κάτι με τη χρήση των εντοπισμού εντοπισμού του», λέει ο καθηγητής Γκριγκ.

Ελάχιστοι σκάφη μπορούν να φθάσουν σε τέτοιο βάθος και είναι αδύνατο για δύτες να προσεγγίσουν το σημείο με τη χρήση κλωβού υποπίεσης. Η προσέγγιση στο «Titan» υπό τέτοιες συνθήκες είναι αδύνατη, λέει ο Γκριγκ.

Το μεταναστευτικό διχάζει την Ευρωπαϊκή Ένωση

Όταν ο Εμανουέλ Μακρόν και ο Μάριο Ντράγκι υπέγραψαν την περίφημη Συνθήκη του Κυρινάλιου, τον Νοέμβριο του 2021, οι σχέσεις μεταξύ των δύο γειτονικών χωρών ήταν άριστες. Ο Γάλλος πρόεδρος και ο τότε πρωθυπουργός της Ιταλίας, δύο κεντρικοί πολιτικοί με κοινό όραμα για την ευρωπαϊκή εννοποίηση, έθεσαν τις βάσεις για μια στενότερη συνεργασία χωρίς να τους περνάει από το μυαλό ότι οι σχέσεις μεταξύ των χωρών τους θα μπορούσαν να μπουσ σε κενά αέρος, στο ορατό μέλλον. Ωστόσο τον επόμενο χρόνο η νίκη του δεξιού συνασπισμού, με επικεφαλής το ακροδεξιό, ξενοφοβικό κόμμα Αδελφοί της Ιταλίας, άλλαξε τα δεδομένα.

Χθες ο Εμανουέλ Μακρόν, ο οποίος θεωρεί τον εαυτό του ανάχωμα στη γαλλική και την ευρωπαϊκή Ακροδεξιά, υποδέχτηκε στο προεδρικό μέγαρο των Ηλυσίων τη διάδοχο του Μόντι στο πρωθυπουργικό αξίωμα, Τζορτζία Μελόνι,

μια πολιτικό πολύ διαφορετική από τον πρώην πρόεδρο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής Τράπεζας. Ήταν η πρώτη επίσκεψη της Ιταλίας πρωθυπουργού στο Παρίσι από την ανάληψη των καθηκόντων της και ήρθε με καθυστέρηση. Αρχικά είχε προγραμματιστεί να επισκεφθεί τη γαλλική πρωτεύουσα τον Μάιο, αλλά

Μακρόν και Μελόνι θέλουν να εξομαλύνουν τις τριβές μεταξύ των δύο χωρών.

ανέβαλε το ταξίδι της σε ένδειξη διαμαρτυρίας για μια επιμαχη δήλωση του Γάλλου υπουργού Εσωτερικών Ζεράλ Νταρμανέν. Ο στενός συνεργάτης του Μακρόν την είχε κατηγορήσει ότι «είναι ανίκανη να επιλύσει τα προβλήματα γύρω από το μεταναστευτικό, βάσει των

οποίων εξελήγη». Τους προηγούμενους μήνες, Ρόμη και Παρίσι είχαν ανταλλάξει βαριές κατηγορίες με αφορμή την άφιξη πολλών μεταναστών στα νοτιοανατολικά σύνορα της Γαλλίας με την Ιταλία. Η κακή αρχή είχε γίνει ήδη τον Νοέμβριο του 2022, όταν η Μελόνι αρνήθηκε να επιτρέψει σε πλοίο ανθρωπιστικής οργάνωσης, που μετέφερε 230 μετανάστες, να ελλιμενιστεί στην Ιταλία. Τελικά οι Αρχές της Γαλλίας επέτρεψαν στο σκάφος να ελλιμενιστεί σε γαλλικό λιμάνι, αλλά το Παρίσι καυτηρίασε ως «απαράδεκτη» τη συμπεριφορά της Ρώμης και ανέστειλε την εφαρμογή συμφωνίας που προέβλεπε να μεταφερθούν στη Γαλλία περί τους 3.500 πρόσφυγες από την Ιταλία.

Στη χθεσινή τους συνάντηση, Μακρόν και Μελόνι επιχείρησαν να αφηθούν τις άσχημες αναμνήσεις πίσω τους. Οι δύο ηγέτες συμφώνησαν ότι χρειάζεται να ενισχυθεί η ευρωπαϊκή, οικονομική βοήθεια προς την Τυνησία, ώστε να α-

ντιμετωπιστεί μία από τις αιτίες ενίσχυσης των μεταναστευτικών ροών στη Μεσόγειο. «Η Ιταλία και η Γαλλία είναι σύμμαχοι χώρες, δύο σημαντικά κράτη, κεντρικά πρωταγωνιστικά στην Ευρώπη που πρέπει να μιλούμε μεταξύ τους αυτήν την ώρα, κατά την οποία τα κοινά μας συμφέροντα εναρμονίζονται», είπε η Μελόνι στο Παρίσι. «Ιταλία και Γαλλία μπορούν να συνεχίσουν να προχωρούν αποτελεσματικά τις επόμενες εβδομάδες, μήνες και χρόνια», τόνισε από την πλευρά του ο Μακρόν ενώπιον των δημοσιογράφων. Αναφορικά με το Ουκρανικό, συνέπεσαν στη θέση ότι πρέπει να συνεχιστεί η στρατιωτική βοήθεια στο Κίεβο «για όσο χρειαστεί» και εκυβήθηκαν να στεφθεί με επιτυχία η εν εξελίξει ουκρανική αντεπίθεση. Επιπλέον, συζητήσαν την επικείμενη σύνοδο κορυφής του NATO στο Βίλνιους της Λιθουανίας (11 και 12 Ιουλίου) και ευρωπαϊκά ζητήματα.

Στη συνάντησή τους, στο Παρίσι, Μακρόν και Μελόνι επιχείρησαν να αφηθούν τις άσχημες αναμνήσεις και συμφώνησαν να ενισχυθεί η ευρωπαϊκή οικονομική βοήθεια προς την Τυνησία, ώστε να αντιμετωπιστεί μία από τις αιτίες αύξησης των μεταναστευτικών ροών.

Το Βερολίνο επιδοτεί με 10 δισ. ευρώ την Intel

Η Γερμανία υπέγραψε συμφωνία με την αμερικανική εταιρεία για τη δημιουργία νέας μονάδας παραγωγής μικροτσιπ

Επιδοτήσεις ύψους 10 δισ. ευρώ δίνει η Γερμανία στην Intel προκειμένου η αμερικανική εταιρεία να φτιάξει μια μονάδα παραγωγής ημιαγωγών στο ανατολικό τμήμα της χώρας.

Τη σχετική συμφωνία υπέγραψαν ο κορυφαίος οικονομικός σύμβουλος του Γερμανού καγκελαρίου Ολαφ Σολτς, Joerg Kukies, και ο Keyvan Esfarijani, γενικός διευθυντής λειτουργιών της Intel και υπεύθυνος για την παραγωγή και την εφοδιαστική αλυσίδα.

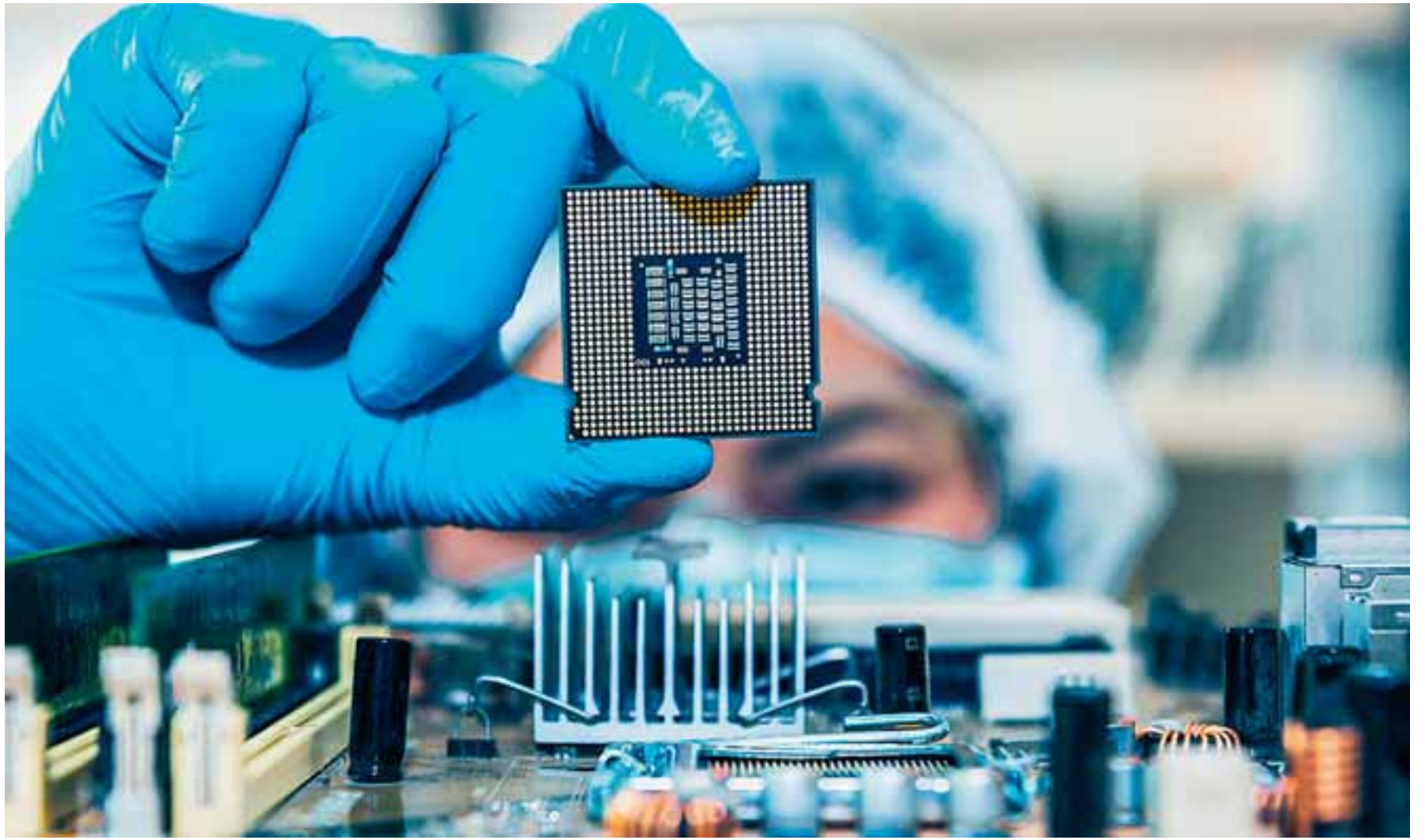
Η Intel είχε συμφωνήσει αρχικά να κατασκευάσει τη μονάδα στην πόλη του Μαγδεβούργου με κρατική βοήθεια 6,8 δισ. ευρώ, αλλά ανέβαλε την έναρξη της κατασκευής του εργοστασίου λόγω των αντίξωων οικονομικών συνθηκών. Το ενισχυμένο πακέτο που συμφωνήθηκε θα περιλαμβάνει τόσο παραδοσιακή βοήθεια υπό τη μορφή οικονομικών επιδοτήσεων όσο και πλαφόν στις τιμές της ενέργειας, σύμφωνα με το Bloomberg.

Το Μαγδεβούργο επιλέχθηκε από την αρχή, αφού υπερίσχυσε έναντι άλλων τοποθεσιών στην Ευρώπη, όμως το πρότζεκτ ατόνησε λόγω της ανόδου των τιμών της ενέργειας αλλά και του κόστους κατασκευής. Η Intel αρχικά υπολόγιζε ότι το πρότζεκτ θα κόστιζε 17 δισ. ευρώ, ωστόσο, τώρα εκτιμά ότι θα δαπανήσει 30 δισ. ευρώ. Όπως τα περισσότερα έργα που λαμβάνουν κρατική χρηματοδότηση μέσω του Chips Act της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η Intel περιμένει να επιδοτηθεί περίπου για το 40% του κόστους της.

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή πρότεινε

Η Intel είχε συμφωνήσει αρχικά να κατασκευάσει τη μονάδα στην πόλη του Μαγδεβούργου με κρατική βοήθεια 6,8 δισ. ευρώ, αλλά ανέβαλε την έναρξη της κατασκευής του εργοστασίου λόγω των αντίξωων οικονομικών συνθηκών.

στις αρχές του 2022 τον νόμο της Ε.Ε. για τα τσιπ, θέτοντας έναν φιλόδοξο στόχο για την παραγωγή του 20% των παγκόσμιων ημιαγωγών έως το 2030. Μάλιστα, προ ημερών, ενέκρινε κρατικές επιδοτήσεις 8 δισ. ευρώ για ερευνητικά προγράμματα ημιαγωγών, στο πλαίσιο της προσπάθειας να ενισχυθεί η εγκύρια αλυσίδα εφοδιασμού τσιπ. «Η Ευρώπη παίρνει το πεπρωμένο της στα χέρια της», είχε δηλώσει τότε ο επίτροπος Εσωτερικής Αγοράς Τιερί Μπρετόν. «Στόχος μας είναι να γίνει η Ε.Ε. μια βιομηχανική δύναμη στις αγορές του μέλλοντος». Μέχρι στιγμής, εταιρείες όπως η Intel Corp, η Infineon Technologies AG, η STMicroelectronics NV, η GlobalFoundries Inc. και η Wolfspeed Inc. έχουν ανακοινώσει νέες επενδύσεις. Η Taiwan Semiconductor Manufacturing Co. εξετάζει επίσης το ενδεχόμενο να κατασκευάσει μια μονάδα παραγωγής στη Γερμανία.

To deal περιλαμβάνει τόσο παραδοσιακή βοήθεια υπό τη μορφή οικονομικών επιδοτήσεων όσο και πλαφόν στις τιμές της ενέργειας.

Η μπύρα και το κρασί προκαλούν καρκίνο, λέει η Ιρλανδία

Συναγεμνό έχουν σημαίνει στην παγκόσμια βιομηχανία παραγωγής αλκοόλ οι νέες υγειονομικές προειδοποιήσεις με τη μορφή ετικετών, που αναμένεται να επιβάλει η Ιρλανδία.

Οι ετικέτες, οι οποίες θα τεθούν σε εφαρμογή το 2026, θα εισηγούνται με μεγάλα κόκκινα γράμματα σε κάθε συσκευασία με αλκοολούχα ποτά τον κίνδυνο ηπατικής νόσου, καρκίνου και τον κίνδυνο της κατανάλωσης αλκοόλ κατά την εγκυμοσύνη.

Οι χώρες που παράγουν αλκοόλ ανησυχούν για πιθανή στοχοποίησή τους, όπως συνέβη με τη βιομηχανία καπνού, όπου οι προειδοποιήσεις έχουν μετεξελιχθεί σε σοκαριστικές εικόνες ασθενειών που σχετίζονται με το κάπνισμα. Μάλιστα, ο Καναδάς παρουσίασε τον περασμένο μήνα ένα σχέδιο αναγραφής προειδοποιήσεων για την υγεία πάνω σε κάθε μεμονωμένο τσιγάρο.

Προς διευκόλυνση του κλάδου, η Ιρλανδία θα επιτρέψει τις προειδοποιήσεις μέσω αυτοκόλλητων ετικετών, ενώ ο νόμος απαιτεί επίσης την απεικόνιση της διαγραμμένης εικόνας μιας εγκύου που πίνει, καθώς και πληροφορίες σχετικά με το πόσο θερμίδες και πόσο αλκοόλ περιέχει το ποτό. Σημειώτεον ότι η Ιρλανδία είναι πρωτοπόρος σε θέματα υγείας. Το 2004 έγινε η πρώτη χώρα που απαγόρευσε το κάπνισμα σε χώρους εργασίας, μπαρ και εστιατόρια. Η κίνηση αυτή ήταν εξαιρετικά αμφιλεγόμενη εκείνη την εποχή, αλλά εν συνεχεία υι-

Αποφάσισε να μπου από το 2026 ετικέτες με υγειονομικές προειδοποιήσεις στις συσκευασίες - Αντιδρά η βιομηχανία των ποτών.

οθετήθηκε από όλη την Ευρώπη και πολλές άλλες χώρες.

Οι ΗΠΑ και το Μεξικό έχουν εγείρει ανησυχίες σχετικά με τη νομοθεσία ενόψει της συνεδρίασης του Παγκόσμιου Οργανισμού Εμπορίου αυτή την εβδομάδα. Η Αργεντινή, η Αυστραλία, η Χιλή, η Κούβα και η Νέα Ζηλανδία έχουν, επίσης, εκφράσει επιφυλάξεις σχετικά με τον νόμο που ενέκρινε η Ιρλανδία τον περασμένο μήνα. Παρότι η Ευρωπαϊκή Επιτροπή έδωσε στην Ιρλανδία το πράσινο φως, τουλάχιστον εννέα χώρες της Ε.Ε. που παράγουν κρασί και μπύρα έχουν εκφράσει αντιρρήσεις.

Η Coldiretti, η μεγαλύτερη ένωση αγροτών της Ιταλίας, κατηγορεί την Ιρλανδία για «κινδυνολογία» σχετικά με τις ετικέτες που σχεδιάζει στις συσκευασίες αλκοόλ, ενώ προσθέτει ότι δημιουργούν «ετικίνδυνο προηγούμενο». Ομοίως, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή Εταιρειών Οίνου δήλωσε ότι οι προειδοποιήσεις δημιουργούν ένα «αδικαιολόγητο και δυσανάλογο εμπόδιο στο εμπόριο». Ωστόσο, ο Ιρλανδός υπουργός Υγείας

Η Αργεντινή, η Αυστραλία, η Χιλή, η Κούβα και η Νέα Ζηλανδία έχουν εκφράσει επιφυλάξεις σχετικά με τον νόμο που ενέκρινε η Ιρλανδία τον περασμένο μήνα. Παρότι η Ευρωπαϊκή Επιτροπή έδωσε στην Ιρλανδία το πράσινο φως, τουλάχιστον εννέα χώρες της Ε.Ε. που παράγουν κρασί και μπύρα έχουν αντιρρήσεις.

Στίβεν Ντόνελι δηλώνει αμετάπειστος σχετικά με τις προειδοποιήσεις. «Η μεγάλη πλειονότητα των πολιτών δεν γνωρίζει αυτούς τους κινδύνους», ανέφερε στο εθνικό δίκτυο RTÉ. «Εάν η βιομηχανία λέει "η απάντησή είναι όχι", πρό-

σθεσε. Σημειώτεον ότι η Ιρλανδία κατετάγη 20η μεταξύ 48 χωρών στην κατανάλωση αλκοόλ, σε μέτρηση του ΟΟΣΑ με βάση προκαταρκτικά στοιχεία για το 2021. Το 2019, σχεδόν ένας στους 20 θανάτους αποδόθηκε στο αλκοόλ, ενώ τα επίπεδα ελαφριάς έως μέτριας κατα-

νάλωσης προκάλεσαν σχεδόν 23.000 νέες περιπτώσεις καρκίνου το 2017, σύμφωνα με το υπουργείο Υγείας.

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, μετά την αξιολόγηση της νομοθεσίας το περασμένο έτος, δεν διατύπωσε αντιρρήσεις, θεωρώντας ότι η Ιρλανδία απέδειξε ότι η

πραγματικότητα της δημόσιας υγείας δικαιολογεί την επιβολή της, όπως ανέφερε εκπρόσωπος της Κομισιόν.

Παράλληλα, η Επιτροπή έκρινε πως ο αντικτύπος στην ενιαία αγορά της Ε.Ε. δεν θα είναι αρκετά σημαντικός ώστε να προκαλεί ανησυχία.

Τον Φεβρουάριο, εννέα χώρες, μεταξύ των οποίων η Ελλάδα, η Γαλλία, η Ιταλία και η Ισπανία, είχαν αποστείλει στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή επιστολή με την οποία ζητούσαν από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να ελέγξει τη νομιμότητα του μέτρου της Ιρλανδίας.

Δημιουργεί ένα κακό προηγούμενο για την ελεύθερη κυκλοφορία των προϊόντων στα κράτη-μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης», επισήμαναν οι εννέα χώρες στην επιστολή, που περιλάμβανε στην κατοχή του Bloomberg News.

Τα άλλα κράτη ήταν η Βουλγαρία, η Τσεχική Δημοκρατία, η Σλοβακία, η Πορτογαλία και η Ουγγαρία.

Πολλοί φορείς της βιομηχανίας αλκοόλ, όπως η Ευρωπαϊκή Επιτροπή Εταιρειών Οίνου, υποστηρίζουν ότι οι προειδοποιήσεις δεν κάνουν διάκριση μεταξύ της κατάχρησης αλκοόλ και της μέτριας κατανάλωσης.

Ωστόσο, σύμφωνα με τον Παγκόσμιο Οργανισμό Υγείας, δεν υπάρχει ασφαλής κατανάλωση αλκοόλ. Το αλκοόλ προκαλεί τουλάχιστον επτά τύπους καρκίνου, συμπεριλαμβανομένων των πιο κοινών τύπων, όπως ο καρκίνος του εντέρου και του γυναικείου μαστού.

Ιταλικό μπλόκο στον έλεγχο της Pirelli από την Κίνα

Μέτρα για να εμποδίσει την κινεζική κρατική εταιρεία Sinochem από το να πάρει τον έλεγχο του γίγαντα των ελαστικών Pirelli έλαβε η Ιταλία, στο πλαίσιο της προσπάθειάς της να προστατεύσει την ανεξαρτησία της εταιρείας καθώς και άλλων που θεωρούνται στρατηγικής σημασίας για τη χώρα.

Οι εντάσεις μεταξύ Πεκίνου και Δύσης βρίσκονται στο προσκήνιο αυτές τις ημέρες, καθώς ο υπουργός Εξωτερικών των ΗΠΑ επισκέπτεται την Κίνα.

Ο κινεζικός κολοσσός των χημικών Sinochem είναι ο μεγαλύτερος μέτοχος της

Ο κινεζικός κολοσσός Sinochem δεν θα μπορεί να προτείνει υποψηφίους για τη θέση του διευθύνοντος συμβούλου της εταιρείας ελαστικών.

Pirelli, με μερίδιο 37% στην εταιρεία που εδρεύει στο Μιλάνο και έχει ιστορία 151 ετών. Όπως ανακοίνωσε την Κυριακή η Pirelli, η

ιταλική κυβέρνηση αποφάσισε ότι μόνο η Camfin –μία εταιρεία που ελέγχεται από το αφεντικό της Pirelli, Μάρκο Τρονκέτι Προβέρα– θα μπορούσε να προτείνει υποψηφίους για τη θέση του διευθύνοντος συμβούλου της. Επίσης, τυχόν αλλαγές στην εταιρική διακυβέρνηση της εταιρείας θα πρέπει να υπόκεινται σε επίσημο έλεγχο, όπως αναφέρει το BBC. Η κίνηση αυτή ήρθε αφότου η Sinochem ενημέρωσε την ιταλική κυβέρνηση, τον Μάρτιο, ότι σχεδίαζε να ανανεώσει και να αναθεωρήσει τη συμφωνία μετόχων. Η κυβέρνηση της Τζόρτζια Μελόνι εξέτασε

τη συμφωνία με βάση τους λεγόμενους κανόνες «Golden Power Procedure», οι οποίοι στοχεύουν στην προστασία των επιχειρήσεων που θεωρούνται στρατηγικής σημασίας για την Ιταλία.

Η Pirelli πωλήθηκε το 2015 αντί 7,1 δισ. ευρώ σε μια ομάδα επενδυτών, συμπεριλαμβανομένων των ChemChina και Camfin. Εξι χρόνια αργότερα η ChemChina συγχωνεύθηκε με την κρατική Sinochem. Το κρατικό επενδυτικό ταμείο της Κίνας, Silk Road, κατέχει επίσης μερίδιο 9% στην εταιρεία ελαστικών.

Η Pirelli πωλήθηκε το 2015 αντί 7,1 δισ. ευρώ σε μια ομάδα επενδυτών, συμπεριλαμβανομένων των ChemChina και Camfin. Εξι χρόνια αργότερα, η ChemChina συγχωνεύθηκε με την κρατική κινεζική εταιρεία Sinochem.

Ricoh RansomCare:
Προστατευτείτε
από τις Κυβερνοεπιθέσεις

Tsiakkastel
OFFICE LINE

Επικοινωνήστε μαζί μας στο 22862700 ή στο info@tsiakkastel.com.cy

ΑΝΑΛΥΣΗ

Κινεζικές εταιρείες μεταφέρουν δραστηριότητες τους εκτός Κίνας

Της ΑΝΑ ΣΟΥΑΝΣΟΝ / THE NEW YORK TIMES

Κινεζικές εταιρείες μεταφέρουν τα κεντρικά τους γραφεία και μονάδες παραγωγής έξω από την Κίνα και μειώνουν τις επιχειρήσεις τους στο εσωτερικό της χώρας. Είναι αβέβαιο αν θα αποδώσει αυτή η στρατηγική. Καθώς οι σχέσεις ανάμεσα στις ΗΠΑ και στην Κίνα επιδεινώνονται διαρκώς, ορισμένες από τις σημαντικότερες κινεζικές επιχειρήσεις λαμβάνουν μέτρα και απομακρύνονται από τη χώρα τους. Ανοίγουν νέες μονάδες παραγωγής εκτός Κίνας για να εξυπηρετήσουν τόσο την αμερικανική όσο και άλλες ξένες αγορές, δίνουν έμφαση στους δεσμούς τους με το εξωτερικό και διαγράφουν κάθε αναφορά στην Κίνα από τις ιστοσελίδες τους.

Το TikTok έχει ανοίξει γραφεία στο Λος Άντζελες και στη Σιγκαπούρη και έχει επενδύσει σε νέες επιχειρήσεις εντός ΗΠΑ που εκτιμά πως θα προσταθούν τα δεδομένα των Αμερικανών χρηστών του από τη μητρική του εταιρεία, ByteDance. Η Temu έχει ανοίξει κεντρικά γραφεία στη Βοστώνη και η μητρική της εταιρείας, PDD Holdings, μετέφερε τα γραφεία της από την Κίνα στην Ιρλανδία. Οι κινεζικές εταιρείες φωτοβολταϊκών έχουν ανοίξει εργοστάσια εκτός Κίνας για να αποφύγουν τους δασμούς που έχουν επιβάλει οι ΗΠΑ στα φωτοβολταϊκά από την Κίνα και να μειώσουν την έκθεσή τους στη Σινιγάνγκ, καθώς η Ουάσινγκτον έχει επιβάλει απαγόρευση στις εισαγωγές από την πόλη αυτή επικαλούμενη το γεγονός ότι στην παραγωγή της καταγράφονται περιπτώσεις καταναγκαστικής εργασίας. Η JinkoSolar, ένας κολλοσός που παράγει το ένα στα 10 φωτοβολταϊκά παγκοσμίως, έχει ανασυντάξει την εφοδιστική της αλυσίδα με επιχειρήσεις εκτός Κίνας, ώστε να παράγει προϊόντα για τις ΗΠΑ. Άλλες επιχειρήσεις, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που ανήκουν σε ξένους, οικοδομούν τοίκους ανάμεσα στις δραστηριότητές τους εντός Κίνας και στη διεθνή παρουσία τους, καθώς κρίνουν πως αυτός είναι ο καλύτερος τρόπος

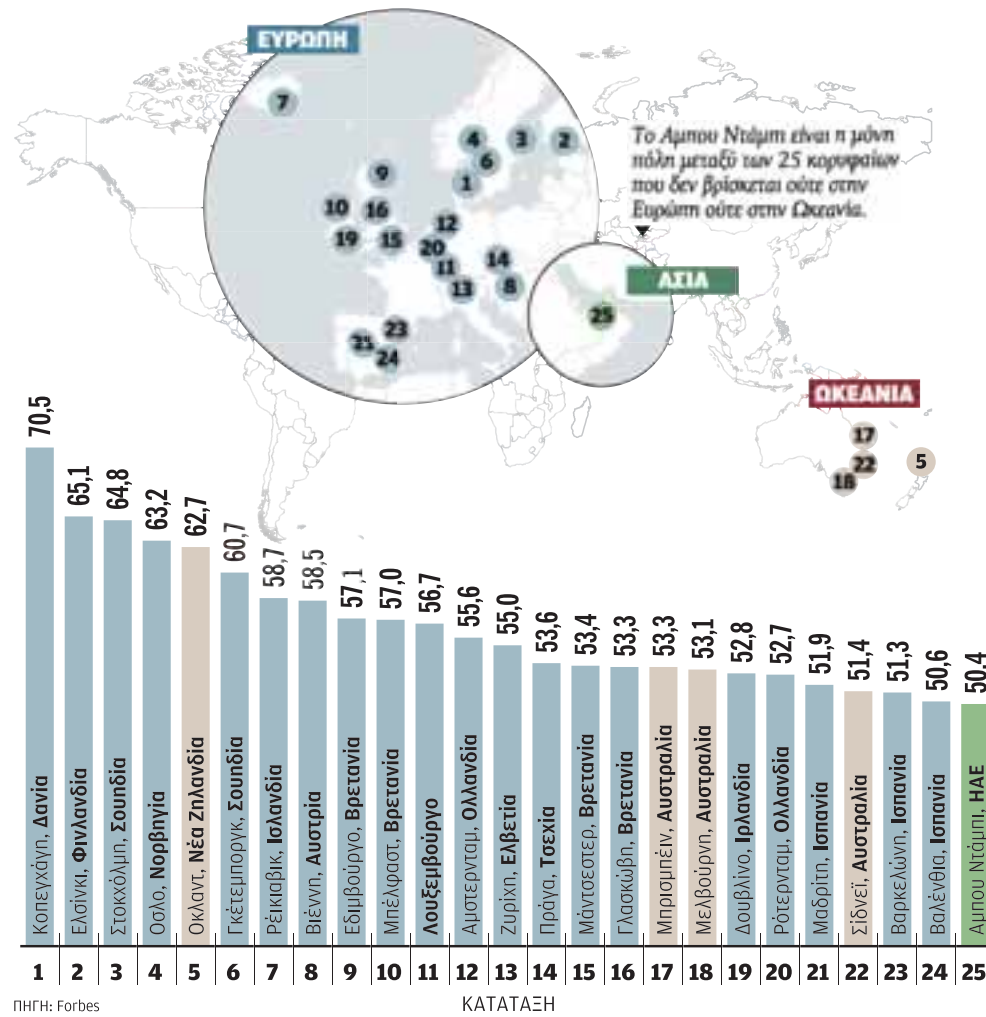
για να αποφύγουν τις κυρώσεις και να μη διακινδυνεύσουν τη φήμη τους. Η επενδυτική Sequoia Capital ανακοίνωσε την περασμένη εβδομάδα ότι θα διασπάσει τις επιχειρήσεις της εκτός Κίνας σε τρεις ανεξάρτητες εταιρείες με εταιρική σχέση και θα έχει άλλες ανεξάρτητες επιχειρήσεις σε Κίνα και Ινδία.

Εκπρόσωπος του TikTok δήλωσε πως το KKK δεν είχε ποτέ ούτε άμεσο ούτε έμμεσο έλεγχο της ByteDance ή του TikTok και ότι η ByteDance είναι μια ιδιωτική εταιρεία με διεθνή παρουσία και γραφεία ανά τον κόσμο. Οπως τόνισε η εκπρόσωπος της εταιρείας, «περίπου το 60% της ByteDance ανήκει σε διεθνείς θεσμικούς επενδυτές όπως οι BlackRock και General Atlantic, ενώ ο διευθύνων σύμβουλος της εταιρείας ζει στη Σιγκαπούρη». Η Temu δεν θέλησε να απαντήσει σε ερωτήσεις δημοσιογράφων. Οι αναλυτές επισημαίνουν πως είναι πολλοί και διάφοροι οι λόγοι που εξωθούν τις επιχειρήσεις να μεταφερθούν εκτός Κίνας. Ανάμεσά τους το κίνητρο να διασφαλίσουν καλύτερη πρόσβαση σε ξένους πελάτες όπως και το να ξεφύγουν από τον κίνδυνο μιας εναντίον τους εκστρατείας από το Πεκίνο. Κάποιες έχουν πολύ πιο πρακτικά κίνητρα, όπως το να μειώσουν το κόστος της εργασίας και των μεταφορικών, να περιορίσουν τη φορολογική τους επιβάρυνση αλλά και να αποφύγουν τους αρνητικούς συνειρημούς που προκαλεί στους Αμερικανούς καταναλωτές η ετικέτα «made in China». Σίγουρα, όμως, έχει συνδράμει και το κύμα σκληρότερων περιορισμών που έχουν επιβάλει οι ΗΠΑ στη συνεργασία με την Κίνα. Για τις κινεζικές επιχειρήσεις, πάντως, η διεθνή παρουσία δεν είναι καινούργια υπόθεση. Η κινεζική κυβέρνηση εγκαινίασε την πολιτική του «βγαίνουμε προς τα έξω» στην αλλαγή του αιώνα, για να ενθαρρύνει τις κρατικές επιχειρήσεις να επενδύσουν στο εξωτερικό για να κατακτήσουν μερίδια σε ξένες αγορές αλλά και φυσικούς πόρους και τεχνολογία.

Οι καλύτερες πόλεις για ισορροπία εργασίας και προσωπικής ζωής

20 από τις πρώτες 25 βρίσκονται στην Ευρώπη, στην κορυφή η Κοπεγχάγη

Οι 25 πόλεις με την καλύτερη ισορροπία μεταξύ επαγγελματικής και προσωπικής ζωής

Κορυφαία πόλη της λίστας με 70,5/100 στην αξιολόγηση της ισορροπίας δουλειάς και προσωπικής ζωής είναι η Κοπεγχάγη. Το βιοτικό επίπεδο, το χαμηλό ποσοστό ανεργίας, η γονική άδεια 52 εβδομάδων και η εστίαση στη βιωσιμότητα και στους χώρους πρασίνου είναι μερικές από τις παραμέτρους που ανεβάζουν τη βαθμολογία της πόλης. Παράλληλα, βαθιά εντυπωμένη στην κορυφή των Δανών είναι η διασφάλιση χρόνου για προσωπική φροντίδα και χαλάρωση. Στην πρώτη πεντάδα βρίσκονται επίσης το Ελσίνκι, η Στοκχόλμη και το Όσλο, μεταξύ άλλων λόγω της προώθησης ενός υγιεινού τρόπου ζωής, των πολλών αδειών μετ' αποδοχών και των πολιτικών για παροχή γονικής άδειας. Επίσης εκτιμάται πως οι εργαζόμενοι σε αυτές τις πόλεις δουλεύουν κατά μέσον όρο λιγότερο από 30 ώρες την εβδομάδα, ενώ συγκεκριμένα στο Ελσίνκι το ποσοστό της τηλεργασίας ξεπερνάει το 50%. Τα τελευταία χρόνια πληθαίνουν οι εταιρείες της Ευρώπης, ιδίως στις βορειοδυτικές χώρες, που δίνουν προτεραιότητα στην ευεξία των υπαλλήλων τους. Εξ ου και μέσα στις κορυφαίες 25 πόλεις της λίστας βρίσκονται επίσης το Γκέτεμποργκ, το Ρέικιαβικ, η Βιέννη, το Εδιμβούργο, το Μπέλφαστ (Βρετανία), το Λουξεμβούργο, η Ζυρίχη, η Πράγα, το Μάντσεστερ, η Γλασκώβη, το Λουδβίχσλο, το Λουξεμβούργο, η Ζυρίχη, η Πράγα, το Μάντσεστερ, η Γλασκώβη, το Λουδβίχσλο, η Βαρκελώνη και η Βολένθια. Παρότι η Ευρώπη κυριαρχεί στις κορυφαίες 25 πόλεις, ορισμένες περιοχές της Ωκεανίας έχουν υψηλές βαθμολογίες στην ισορροπία δουλειάς και προσωπικής ζωής. Ειδικότερα, την πέμπτη θέση κατακτά το Οκλαντ της Νέας Ζηλανδίας, όπου η εργασιακή εβδομάδα φτάνει κατά μέσον όρο τις 26,3 ώρες την εβδομάδα, ενώ παρέχεται γονική άδεια ενός έτους. Λίγο χαμηλότερα στη λίστα βρίσκονται η Μπρισμπαν, η Μελβούρνη και το Σίδνεϊ της Αυστραλίας με 32,4-38 ώρες εργασίας την εβδομάδα. Βέβαια, στην υψηλή βαθμολογία τους συμβάλλει θετικά και το θερμό κλίμα. Τέλος, στις κορυφαίες 25 θέσεις βρίσκεται μόλις μία ασιατική πόλη, το Άμμου Ντάμπε, παρά τις υψηλές τιμές των ακινήτων και τον σχετικά χαμηλό αριθμό αδειών μετ' αποδοχών. Βέβαια, από την άλλη πλευρά, η πόλη θεωρείται ασφαλής, έχει πολλές ημέρες πλοφάνειας τον χρόνο και προωθεί την υψηλή ποιότητα ζωής.

Γιορτή του ΓΛΥΤΖΙΗΣΤΟΥ στο Κοιλάνι!

Κυριακή 25 Ιουνίου 11πμ - 7μμ

Στην αυλή του Περιβαλλοντικού Κέντρου Κοιλανίου

Live Link **LOVE 100.7 FM 98.1 & 105.7** 11.30-13.30

Θα κερνάμε γλυτζιστό σε όλο τον κόσμο!

Στον χώρο της εκδήλωσης θα υπάρχει εστιατόριο με παραδοσιακά φαγητά και έκθεση χειροτεχνίας.

Καλλιτεχνικό πρόγραμμα με τον Δημήτρη Μεσημέρη και το χορευτικό συγκρότημα των ΚΟΝΙΩΝ Πάφου.

Θα υπάρχουν λεωφορεία για τη μεταφορά από το χώρο στάθμευσης προς τον χώρο της εκδήλωσης.

Η εκδήλωση τελεί υπό την αιγίδα του Προέδρου της Δημοκρατίας κ. Νίκου Χριστοδουλίδη

Διοργανωτές: Γυναικείος Πολιτιστικός Σύλλογος Κοιλανίου σε συνεργασία με το Κοινωνικό Συμβούλιο Κοιλανίου.

Χορηγοί: Χορηγός Επικοινωνίας: **Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ**

H soeasy της Cytamobile-Vodafone παρουσιάζει

SUMMER TOUR

DEE JAY 93.5 RADIO

25 ΙΟΥΝΙΟΥ 15:00 - 17:00 ΛΑΡΝΑΚΑ - ΜΑΚΕΝΤΖΙ	23 ΙΟΥΛΙΟΥ 11:00 - 13:00 ΠΡΩΤΑΡΑΣ - ΣΙΚΟ SEASIDE
9 ΙΟΥΛΙΟΥ 11:00 - 13:00 ΛΕΜΕΣΟΣ - ΑΚΤΗ ΚΥΒΕΡΝΗΤΗ	30 ΙΟΥΛΙΟΥ 17:00 - 19:00 ΛΑΡΝΑΚΑ - ΦΟΙΝΙΚΟΥΔΕΣ
16 ΙΟΥΛΙΟΥ 11:00 - 13:00 ΑΓΙΑ ΝΑΠΑ - ΝΙΣΣΙ BEACH	6 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ 11:00 - 13:00 ΠΑΦΟΣ - ΜΠΑΝΙΑ

SPONSORED BY **POKKA** **LIVE the summer experience**

2023

Οι ανατροπές που φέρνει η τεχνητή νοημοσύνη

Οι προβλέψεις για μεγάλη αύξηση του παγκόσμιου ΑΕΠ, οι φόβοι και οι δυσοιωνες εκτιμήσεις για την αγορά εργασίας

Της ΡΟΥΜΠΙΝΑΣ ΣΠΑΘΗ

Στις αρχές της δεκαετίας του 1970, όταν η ανθρωπότητα είχε ακόμη νωπή την ανάμνηση από το θαυμαστό ταξίδι στη Σελήνη αλλά και από τα δεινά της ατομικής βόμβας, ούτε η πλέον καλπάζουσα φαντασία δεν μπορούσε να διανοηθεί την επέλαση της τεχνολογίας στην καθημερινότητα του σήμερα. Η επιστημονική φαντασία επινοούσε, ωστόσο, τεχνολογικά επιτεύγματα που ακόμη δεν έχουμε δει και ο Προφτικός συγγραφέας του είδους, Ισαάκ Ασίμοφ, έθετε ήδη κείνη την εποχή για τη σχέση του ανθρώπου με την τεχνολογία. Και προπαντός για την επικινδυνότητά της με δεδομένο τον παραλογισμό της ανθρώπινης φύσης, την τάση της να εθελουφλεί και να χρησιμοποιεί το επιτεύγμα για να προκαλέσει ακόμη και τον όλεθρο.

Μισό αιώνα αργότερα έχουν μεσολαβήσει κάθε είδους επιτεύγματα, από την κλωνοποίηση μέχρι τον κυβερνοχώρο και από το ψηφιακό χρήμα μέχρι τις άπειρες εφαρμογές της ψηφιακής τεχνολογίας. Αναδιατυπώνονται, έτσι, τα ίδια ερωτήματα ίσως πιο επιτακτικά από ποτέ αν κρίνει τουλάχιστον κανείς από τις τοποθετήσεις επιστημόνων, επιχειρηματιών, οικονομολόγων, επενδυτικών εταιρειών ακόμη και των ιδίων των γκουρού της τεχνολογίας. Αιτία είναι η επέλαση της τεχνητής νοημοσύνης και ειδικότερα των εφαρμογών του είδους της ChatGPT, ή της «δημιουργικής τεχνητής νοημοσύνης», όπως την έχουν αποκαλέσει, λόγω της δυνατότητας της να παράγει κείμενο που προσομοιάζει σε ανθρώπινο δημιουργήμα και να επικοινωνεί με τον χρήστη.

Βλέπουν, έτσι, διαρκώς το φως της

Εκθεση της McKinsey εκτιμά πως η νέα τεχνολογία θα προσθέσει έως και 4,4 τρισ. δολ. ετησίως στην παγκόσμια οικονομία.

Πρωτοφανές κύμα επενδύσεων στην τεχνητή νοημοσύνη

Συνολικά εκτιμάται πως θα επενδυθούν 42,6 δισ. δολ. μέχρι το τέλος του έτους

accenture

Accenture (υπηρεσίες συμβουλευτικής)

\$3 δισ.

στα επόμενα τρία χρόνια
Διπλασιάζει τις μονάδες T.N. σε 80.000

pwc

PwC (υπηρεσίες λογιστικής)

\$1 δισ.

στα επόμενα τρία χρόνια

EY

EY (επαγγελματικές υπηρεσίες)

\$2,5 δισ.

στα επόμενα τρία χρόνια

MIT

MIT (Τεχνολογικό Ινστιτούτο Μασαχουσέτης)

\$1,1 δισ.

Κρατικό επενδυτικό ταμείο Ρωσίας

\$2 δισ.

Microsoft

Microsoft (εταιρεία λογισμικού)

\$1 δισ.

Στην OpenAI που έφτιαξε το ChatGPT

VW

Volkswagen (αυτοκινητοβιομηχανία)

\$2,6 δισ.

Στη νεοφυή T.N. Argo AI

Για την ανάπτυξη εφαρμογών τεχνητής νοημοσύνης

BAIN & COMPANY
(συμβουλευτική εταιρεία)

Deloitte
(επαγγελματικές υπηρεσίες)

OpenAI
(ερευνητικό εργαστήριο)

NVIDIA
(εταιρεία τεχνολογίας)

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

δημοσιότητας μελέτες και εκθέσεις καθώς οι ειδικοί προσπαθούν να προβλέψουν το καινούργιο τοπίο. Τελευταία μέσα στην περασμένη εβδομάδα, έκθεση της McKinsey που προβλέπει πως η δημιουργική τεχνητή νοημοσύνη θα προσθέσει έως και 4,4 τρισ. δολ. ετησίως στην παγκόσμια οικονομία. Πρόκειται για μία από τις πλέον αισιόδοξες προβλέψεις, που βασίζεται παράλληλα και στην εκτίμηση ότι οι εφαρμογές τύπου ChatGPT θα βοηθήσουν τους εργαζομένους να εξοικονομήσουν από 60% έως 70% του χρόνου της εργασίας τους με αποτέλεσμα τη ραγδαία αύξηση της παραγωγικότητάς τους.

Την ίδια στιγμή, όμως, η McKinsey προβλέπει έναν πραγματικό Αρμαγεδώνα στην παγκόσμια αγορά εργασίας, καθώς εκτιμά πως από το 2030 έως το 2060 θα αντικατασταθούν από τον αυτοματισμό οι μισές θέσεις εργασίας. Ενδεικτικό του πόσο έχουν αλλάξει τα δεδομένα από την εμφάνιση της εφαρμογής ChatGPT είναι το γεγονός ότι μόλις πριν από μερικούς μήνες η McKinsey έκανε την ίδια ακριβώς πρόβλεψη αλλά

την τοποθετούσε στο διάστημα από το 2035 έως το 2075. Λίγες ημέρες νωρίτερα είχε προηγηθεί αντίστοιχη μελέτη της Goldman Sachs που προειδοποιούσε επίσης ότι η τεχνητή νοημοσύνη θα εξαφανίσει 300 εκατ. θέσεις εργασίας. Παράλληλα, προέβλεπε πως θα δώσει στις επιχειρήσεις τη δυνατότητα να περιορίσουν το κόστος τους και να αξιοποιήσουν τους πόρους για την ανάπτυξη τους, οδηγώντας τελικά το παγκόσμιο ΑΕΠ σε ετήσια αύξηση 7%. Τις δυσοιωνες εκτιμήσεις συμμερίζεται και το Παγκόσμιο Οικονομικό Φόρουμ, που από το 2020 τόνιζε ότι «μια νέα γενιά έξυπνων μηχανών, που θα πάρουν ώθηση χάρη στην τεχνητή νοημοσύνη και τη ρομποτική, θα αντικαταστήσουν ενδεχομένως μεγάλη μερίδα των εργασιών που κάνουν σήμερα οι άνθρωποι». Για «βαρύ ανθρώπινο τίμημα» μιλάει και η PricewaterhouseCoopers, που εκτιμά πως «η τεχνητή νοημοσύνη και άλλες μορφές έξυπνου αυτοματισμού θα προσφέρουν τεράστια οικονομικά οφέλη συνεισφέροντας στο παγκόσμιο ΑΕΠ 15 τρισ. δολ.».

Αιτία διέυρυνσης ανισοτήτων

Στη μελέτη της για την τεχνητή νοημοσύνη η Goldman Sachs προειδοποιεί πως θα είναι μια ακόμη τεχνολογία που θα ακολουθήσει τον γνώριμο δρόμο κάθε τεχνολογικού επιτεύγματος. Προεξοφλεί εν ολίγοις ότι όπως ο κόσμος κινήθηκε από τους κολοσσικούς υπολογιστές και έφτασε στη σύγχρονη καθημερινή τεχνολογία προσωπικής χρήσης, κάτι ανάλογο θα γίνει με την τεχνητή νοημοσύνη που θα πάρει τη θέση της στη ζωή των ανθρώπων με καθημερινές χρήσεις των εφαρμογών της. Οι πλέον αισιόδοξοι οπαδοί της τεχνητής νοημοσύνης και γενικότερα των ρηζικέλευθων τεχνολογικών επιτευγμάτων συνηθίζουν, άλλωστε, να αντικρούουν τις προειδοποιήσεις περί απώλειας εκατομμυρίων θέσεων εργασίας εξαιτίας της τεχνητής νοημοσύνης επικαλούμενοι ότι έχουν συμβεί στο παρελθόν: θυμίζουν ότι και παλαιότερα οι βιομηχανικές και τεχνολογικές επαναστάσεις εξαφάνιζαν πολλές θέσεις εργασίας, για να δημιουργήσουν όμως πολύ περισσότερες καινούργιες απλώς διαφορετικές. Οι έρευνες που έχουν διε-

ξαχθεί έως τώρα σχετικά με τον αντίκτυπο της υψηλής τεχνολογίας στην ευρύτερη κοινωνία φέρνουν στο φως εξαιρετικά δυσάρεστες διαπιστώσεις. Σύμφωνα με ακαδημαϊκή μελέτη που δημοσίευσε το Εθνικό Γραφείο Οικονομικών Ερευνών των ΗΠΑ (NBER), οι τεχνολογίες του αυτοματισμού υπήρξαν κύρια αιτία των οικονομικών ανισοτήτων και της σημαντικής διέυρυνσής τους τα τελευταία 40 χρόνια. Από την εν λόγω έρευνα προκύπτει πως πολλές μεταβολές στη διάρθρωση των μισθών στις ΗΠΑ οφείλονται στην αυτοματοποίηση εργασιών που στο παρελθόν γίνονταν από ανθρώπους. Προκύπτει επίσης πως το 50% έως 70% των μεταβολών που υπέστησαν οι μισθοί στις ΗΠΑ από το 1980 έως σήμερα οφείλονται στην πτώση των μισθών των χειρωνακτικών εργασιών και στην αντικατάστασή τους από τον αυτοματισμό ή στην υποβάθμισή τους εξαιτίας του αυτοματισμού. Η εν λόγω έρευνα διαπιστώνει ειδικότερα πως η τεχνητή νοημοσύνη, η ρομποτική και οι νέες εξελιγμένες τεχνολογίες έχουν ανοίξει κυριολεκτικά ένα χάσμα ανισοτήτων πλούτου

και εισοδήματος. Επισμαίνει ειδικότερα πως λόγω αυτών των τεχνολογιών μεγάλος αριθμός αποφοίτων πανεπιστημίου και υπαλλήλων γραφείων τρίτοβάθμιας εκπαίδευσης έχουν βρεθεί στην ίδια μοίρα με τους αποφοίτους λυκείου και τους χειρωνακτικές. Όπως χαρακτηριστικά τονίζει, μόνον οι εργαζόμενοι με μεταπτυχιακούς τίτλους σπουδών είδαν τους μισθούς τους να αυξάνονται, ενώ την ίδια στιγμή μειώνονταν ραγδαία οι μισθοί όσων ήταν της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης. Και το χειρότερο όλων η διαπίστωση πως «τα πραγματικά εισοδήματα όσων εργάζονται με απολυτήριο λυκείου είναι σήμερα κατά 15% χαμηλότερα από τα αντίστοιχα του 1980».

Σε ό,τι αφορά, πάντως, τις εσοκατολογικού τύπου προβλέψεις, είναι γεγονός ότι κάποιες από αυτές έχουν αποδειχθεί κινδυνολογίες: μελέτη του Πανεπιστημίου της Οξφόρδης από το 2013 προέβλεπε ότι το 47% των θέσεων εργασίας στις ΗΠΑ κινδύνευε να χαθεί μέσα σε μια δεκαετία. Αλλά σήμερα μια δεκαετία μετά η ανεργία στις ΗΠΑ βρίσκεται σε ιστορικά χαμηλά επίπεδα.

Η αισιοδοξία

Εμφανώς αισιόδοξος για τα οφέλη της τεχνητής νοημοσύνης, ο διευθύνων σύμβουλος της BlackRock, Λάρι Φινκ, εξέφρασε την εκτίμησή πως «η T.N. έχει τη δυνατότητα να αυξήσει την παραγωγικότητα, η πτώση της οποίας αποτελεί κεντρικό ζήτημα στην παγκόσμια οικονομία». Έφρασε μάλιστα στο σημείο να υποθέσει πως «ίσως θα είναι η τεχνολογία που θα οδηγήσει σε πτώση του πληθωρισμού».

42%

των διευθυνόντων συμβούλων επιχειρήσεων εκτιμούν πως η T.N. θα μπορούσε να καταστρέψει την ανθρωπότητα σε πέντε έως 10 χρόνια.

Η απειλή

Καλώντας την κοινωνία να λάβει μέτρα που θα θέσουν υπό έλεγχο την τεχνητή νοημοσύνη, ο γνωστός ως «νονός της τεχνητής νοημοσύνης» Τζέφρι Χίντον τόνισε πως «πρέπει κατά προτεραιότητα να περιορίσουμε τον κίνδυνο εξασφάλισης της ανθρωπότητας εξαιτίας της T.N. και να τον αντιμετωπίσουμε όπως τις άλλες απειλές για την κοινωνία, τις πανδημίες και το ενδεχόμενο πυρηνικού πολέμου».

50%

των θέσεων εργασίας αναμένεται να έχουν αυτοματοποιηθεί μέχρι το 2060 εξαιτίας της T.N.

Εκατομμύρια εργαζόμενοι θα αλλάξουν επάγγελμα

«Το πιο θλιβερό στη ζωή αυτή τη στιγμή είναι ότι η επιστήμη συγκεντρώνει γνώση πολύ πιο γρήγορα απ' ό,τι η κοινωνία αποκτά σοφία». Το απόθεγμα του Ισαάκ Ασίμοφ έχει στην εποχή μας πολύ διαφορετικές αναγνώσεις. Σύμφωνα με τη συμβουλευτική Oliver Wyman, ούτε οι πλέον εξελιγμένες πόλεις του κόσμου δεν είναι έτοιμες για τις ανατροπές που θα φέρει η τεχνητή νοημοσύνη. Οι υπεραπόδοφοι μπορούν να επικαλεστούν μελέτες όπως του οικονομολόγου Ντέιβιντ Ότορ που εξακριβώσε πως το 60% των σημαντικών εργαζομένων απασχολούνται σε επαγγέλματα που δεν υπήρχαν το 1940. Δηλαδή πάνω από το 85% της αύξησης

που σημείωσε η απασχόληση μέσα στα τελευταία 80 χρόνια οφείλεται στα καινούργια επαγγέλματα που δημιουργήσαν οι νέες τεχνολογίες. Η έλλειψη της δημιουργικής τεχνητής νοημοσύνης, όμως, απειλεί και επαγγέλματα που έως τώρα θεωρούσαμε ασφαλή έναντι της επέλασης των ρομπότ και της αυτοματοποίησης. Δεν είναι μόνον οι ταμίες ή οι χειριστές μηχανημάτων και οι εργαζόμενοι σε εργοστάσια που έχουν επανειλημμένως αντικατασταθεί και θα εξακολουθήσουν να αντικαθίστανται από τα ρομπότ. Η τεχνητή νοημοσύνη έχει εφαρμογές στην αρχιτεκτονική και τη μηχανολογία, στις επιχειρήσεις και στις χρηματοπιστωτικές

50 εκατ. στην Κίνα θα χρειαστούν επανακατάρτιση, 11,5 εκατ. στις ΗΠΑ θα κληθούν να αλλάξουν ειδικότητα.

συναλλαγές, στον τομέα υγείας, σε θέματα νομικής φύσης αλλά και στις καλές τέχνες και στο δημιουργικό σχέδιο. Περίπου στα πάντα. Όπως αναφέρει στην έκθεσή της η McKinsey, εκτιμάται ότι στην Κίνα πάνω από 50 εκατ. εργαζόμενοι θα χρειαστούν νέα επαγγελματική κατάρτιση, ενώ στις ΗΠΑ 11,5 εκατ. άνθρωποι του-

λάχιστον θα κληθούν να αλλάξουν ειδικότητα. Εκατομμύρια εργαζόμενοι σε Γερμανία, Ιαπωνία και Βραζιλία θα χρειαστούν βοήθεια για να συνεχίσουν την εργασία τους με τις αλλαγές που θα τους έχει επιφέρει η τεχνητή νοημοσύνη, η ρομποτική και οι συναφείς τεχνολογίες. Έρευνα της Wells Fargo έχει προβλέψει από το 2019 ότι η χρήση των ρομπότ θα καταργήσει 200.000 επαγγέλματα στην τραπεζική βιομηχανία μέσα στην επόμενη δεκαετία. Έχει ήδη επηρεάσει τα υψηλόμισθα στελέχη εταιρειών της Wall Street, συμπεριλαμβανομένων των διαπραγματευτών ομολόγων και μετοχών. Έχουν λόγο να ανησυχούν οι συγγραφείς και οι

δημοσιογράφοι και οι συνθέτες μουσικής. Η δημιουργική τεχνητή νοημοσύνη συντάσσει κείμενο με ακαδημαϊκά ή λογοτεχνικά χαρακτηριστικά, ποίηση ή μουσικά κομμάτια. Προπαντός, όμως, έχει πολύ μεγαλύτερο εύρος ανταπόκρισης σε ερωτήσεις του χρήστη και δημιουργεί την ψευδαίσθηση ότι για πρώτη φορά σπάει το φράγμα ανάμεσα στον άνθρωπο και στη μηχανή. Και αυτό συνεπάγεται, όπως επισμαίνει η McKinsey, ότι η τεχνητή νοημοσύνη μπορεί να έχει εφαρμογές σε επαγγέλματα που προϋποθέτουν επικοινωνία με πελάτες, δημιουργία περιεχομένου για μάρκετινγκ και πωλήσεις και στη δημιουργία κώδικα υπολογιστών.

Online Webinar

Cross Border Adjustment Mechanism (CBAM):

What does it mean for your business?

STREET

JULY 04TH, 19:00-00:00, PALIAS ILEKTRIKIS STR.

FEST

NICOSIA

SUPPORTED BY

Δήμος Λευκωσίας
Nicosia Municipality

Αυξάνονται στις ΗΠΑ οι στάσεις πληρωμών σε εταιρικά ομόλογα

Σημαντική αύξηση εμφανίζουν από τις αρχές του έτους οι χρεοκοπίες ανάμεσα στις εταιρείες των οποίων τα ομόλογα αξιολογούνται με junk, καθώς οι επιθετικές αυξήσεις επιτοκίων από τη Federal Reserve ασκούν ολόένα και μεγαλύτερες πιέσεις σε ριζοκινδύνες επιχειρήσεις με κυμαινόμενο κόστος δανεισμού. Στην ύψους 1,4 τρις. δολαρίων αμερικανική αγορά των junk εταιρικών ομολόγων έχουν καταγραφεί συνολικά 18 στάσεις πληρωμής χρέους

Στην αμερικανική αγορά των junk εταιρικών ομολόγων μέχρι στιγμής έχουν καταγραφεί συνολικά 18 στάσεις πληρωμής χρέους, αξίας 21 δισ. δολαρίων.

το διάστημα από τις αρχές Ιανουαρίου έως τα τέλη Μαΐου. Τα μέχρι στιγμής defaults φτάνουν συνολικά στα 21 δισ. δολάρια, μέγεθος υψηλότερο από την αξία ολόκληρου του 2021 και του 2022 συνολικά, σύμφωνα με στοιχεία της Goldman Sachs. Μόνο τον Μάιο σημειώθηκαν τρεις στάσεις πληρωμής χρέους αξίας 7,8 δισ. δολαρίων – πρόκειται για το υψηλότερο μηνιαίως νύ-

μερο από τότε που ξέσπασε η πανδημία του κορωνοϊού, πριν από τρία έτη. Οι καταρρεύσεις εταιρειών που αξιολογούνται στη βαθμίδα υψηλού ρίσκου καταδεικνύουν τις πιέσεις που δέχεται ο συγκεκριμένος χώρος με τα υπέρογκα χρέη του, εξαιτίας της πολύ αυστηρής νομισματικής πολιτικής που υιοθετεί η κεντρική τράπεζα των ΗΠΑ, στην προσπάθειά της να πθασεί τον πληθωρισμό. Πολλές εταιρείες στην κατηγορία υψηλού ρίσκου έχουν συσσωρεύσει δάνεια με κυμαινόμενο επιτόκιο που ακολουθεί τις αυξήσεις των επιτοκίων της κεντρικής τράπεζας. Οι τέτοιες εκδόσεις σχεδόν διπλασιάστηκαν από το 2019 έως το 2021 φθάνοντας τα 615 δισ. δολάρια, σύμφωνα με τα στοιχεία της Goldman Sachs. Στην περίπτωση που περισσότερες αμερικανικές επιχειρήσεις υποβαθμιστούν στην κατάταξη του CCC, τότε θα μπορούσε να προκληθεί ρήγμα εμπιστοσύνης στην αγορά, όπως προειδοποιούν αναλυτές. Η αγορά εκτιμά ότι θα αυξηθούν οι στάσεις πληρωμής χρέους, παρότι οι προβλέψεις ποικίλουν ανάλογα με την κατάσταση των δανείων. Στη διάρκεια του 12μήνου έως τον Μάιο του 2023, το ποσοστό στάσεων πληρωμής χρέους διαμορφώθηκε στο 1,58%, υψηλότερα σε σχέση με το 1,31% του Απριλίου, αγγίζοντας το υψηλότερο επίπεδο από τον Μάιο του 2021.

Σύμφωνα με το προσχέδιο του προϋπολογισμού, 13,6 δισ. ευρώ θα διατεθούν μόνο για την έρευνα και την καινοτομία, εκ των οποίων 12,8 δισ. ευρώ για το εμβληματικό ερευνητικό πρόγραμμα της Ένωσης «Ορίζων Ευρώπη».

Προτεραιότητα για Ε.Ε. οι ψηφιακές δαπάνες

Προσανατολισμένος στην ψηφιακή μετάβαση είναι –και– ο νέος προϋπολογισμός της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το 2024. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή πρότεινε ετήσιο προϋπολογισμό ύψους 189,3 δισ. ευρώ για το 2024, με την τεχνολογία να έχει κομβικό ρόλο. Σύμφωνα με τον ΣΕΠΕ, ο προϋπολογισμός θα συμπληρωθεί με εκτιμώμενο ποσό ύψους 113 δισ. ευρώ υπό μορφήν πληρωμών για επχορηγήσεις στο πλαίσιο του NextGenerationEU, του μέσου ανάκαμψης της Ε.Ε. μετά την πανδημία. «Οι πράσινες και οι ψηφιακές δαπάνες θα εξακολουθήσουν να αποτελούν προτεραιότητα, με σκοπό να καταστεί η Ευρώπη πιο ανθεκτική και να προωθησει καλύτερα για το μέλλον», α-

σχώντας τον ρόλο της Ευρώπης στον κόσμο», σχολιάζει η Επιτροπή. Αν και η ψηφιακή μετάβαση διατρέχει οριζόντια σχεδόν όλες τις χρηματοδοτούμενες από τον νέο προϋπολογισμό δράσεις, κάποιες εξ αυτών είναι αμιγώς προσανατολισμένες στην ψηφιοποίηση. Για παράδειγμα, σύμφωνα με το προσχέδιο του προϋπολογισμού, 13,6 δισ. ευρώ θα διατεθούν για την έρευνα και την καινοτομία, εκ των οποίων 12,8 δισ. ευρώ για το εμβληματικό ερευνητικό πρόγραμμα της Ένωσης «Ορίζων Ευρώπη». Το σχέδιο προϋπολογισμού περιλαμβάνει, επίσης, τη χρηματοδότηση της ευρωπαϊκής πράξης για τα μικροκυκλώματα στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη» και μέσω ανακατανομής από άλλα προγράμματα. Επιπλέον, 4,6 δισ. ευρώ θα κατευθυνθούν σε ευρωπαϊκές στρατηγικές επενδύσεις, εκ των οποίων 2,7 δισ. ευρώ για τον μηχανισμό «Συνδέοντας την Ευρώπη» με στόχο τη βελτίωση των διασυννοριακών υποδομών, 1,3 δισ. ευρώ για το πρόγραμμα «Ψηφιακή Ευρώπη» με σκοπό τη διαμόρφωση του ψηφιακού μέλλοντος της Ένωσης και 348 εκατ. ευρώ για το πρόγραμμα InvestEU για βασικές προτεραιότητες (έρευνα και καινοτομία, διττή πράσινη και ψηφιακή μετάβαση, τομέας της υγείας και στρατηγικές τεχνολογίες). Στο μεταξύ, σύμφωνα με τις προβλέψεις του σχεδίου της Επιτροπής, 2,1 δισ. ευρώ θα διατεθούν για δαπάνες που προορίζονται για το Διάστημα, κυρίως για το Ευρωπαϊκό Διαστημικό Πρόγραμμα, το οποίο θα συγκεντρώνει τις δράσεις της Ένωσης σε αυτόν τον στρατηγικό τομέα.

Κομβικός ο ρόλος τους στον νέο προϋπολογισμό για το 2024 – Δεκάδες δισ. σε προγράμματα ψηφιοποίησης.

ναφέρει σε ανακοίνωσή της σχετικά με τον νέο προϋπολογισμό η Ε.Ε. Σύμφωνα με το σκεπτικό της Επιτροπής, το σχέδιο προϋπολογισμού για το 2024 κατευθύνει τα κεφάλαια εκεί όπου μπορούν να κάνουν τη μεγαλύτερη διαφορά, με βάση τις πιο κρίσιμες ανάγκες ανάκαμψης των κρατών-μελών της Ε.Ε. και των εταιριών σε ολόκληρο τον κόσμο. «Η χρηματοδότηση θα βοηθήσει στον εκσυγχρονισμό και στην ενίσχυση της Ένωσης μας, προωθώντας την πράσινη και την ψηφιακή μετάβαση, δημιουργώντας θέσεις εργασίας και ενι-

Περικοπές δημοσίων δαπανών συνιστά το ΔΝΤ στην Ευρωζώνη

Μήνυμα στην ΕΚΤ να συνεχίσει τις αυξήσεις επιτοκίων λόγω πληθωρισμού

Μήνυμα για περαιτέρω επιτοκιακές αυξήσεις και διατήρηση της τάσης προς σύσφιξη έστειλε στην ΕΚΤ το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο, υποστηρίζοντας πως ο επίμονος και υψηλός πληθωρισμός εξακολουθεί να απαιτεί στενή παρακολούθηση. Παράλληλα, το Ταμείο πρότεινε στις χώρες της Ευρωζώνης να περιορίσουν τις δημόσιες δαπάνες και συνολικά στο μπλόκ να συμφωνήσει σε νέο ρυθμιστικό πλαίσιο οικονομικής και δημοσιονομικής διακυβέρνησης.

«Η πορεία του πληθωρισμού και η υψηλή αβεβαιότητα σχετικά με την επιμονή των πιέσεων αφήνουν να εννοηθεί ότι είναι απαραίτητη η πιο περιοριστική στάση αυτή τη στιγμή, ε-

Σύμφωνα με το Ταμείο, ο πληθωρισμός αναμένεται να φθάσει στον στόχο του 2% στα μέσα του 2025.

φόσον διατηρηθεί και για παρατεταμένη περίοδο», σημειώνει το ΔΝΤ. Στόχος αυτής της πολιτικής είναι να επιτευχθούν οι μακροπρόθεσμοι στόχοι του πληθωρισμού, αλλά και να επιστρέψει σύντομα στον στόχο του 2%. Υπενθυμίζεται πως οι συστάσεις του ΔΝΤ έρχονται μία ημέρα αφότου η ΕΚΤ αύξησε για όγδοο συναπτή συνεδρίαση τα επιτόκια δανεισμού, δίνοντας σήμα, μάλιστα, και για νέα αύξηση τον Ιούλιο.

Ο πληθωρισμός στην Ευρωζώνη έχει υποχωρήσει από την κορύφωση του 10,6% τον περασμένο Οκτώβριο, εξακολουθώντας όμως να βρίσκεται σε τριπλάσιο επίπεδο από τον στόχο της ΕΚΤ. Σύμφωνα με το ΔΝΤ, η πολιτική σύσφιξης σε συνδυασμό με την αποδοτικότητα των πιέσεων στην εφοδιαστική αλυσίδα σημαίνουν ότι το ποσοστό θα συνεχίσει να υποχωρεί

Η δημοσιονομική πολιτική πρέπει να μείνει σφιχτή το 2023 και το 2024, προκειμένου να μειωθούν οι κινδύνους για την πιστωτική σταθερότητα και να μπει ένα σταθερό θεμέλιο για την ανάπτυξη, δήλωσε η επικεφαλής του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου, Κρισταλίνα Γκεοργκιέβα.

και αναμένεται να φθάσει στον στόχο του 2% στα μέσα του 2025.

Βέβαια, το Ταμείο εστίασε στο θέμα του δομικού πληθωρισμού, του δείκτη που αποκλείει τις ευμετάβλητες τιμές τροφίμων και ενέργειας, ο οποίος «απεδείχθη πιο επίμονος και άρχισε να υποχωρεί μόλις πρόσφατα». Καταλήγοντας το ΔΝΤ τόνισε ότι η οικονομία της Ευρωζώνης έδειξε «εντυπωσιακή ανθεκτικότητα» στον απόηχο της ρωσικής εισβολής στην Ουκρανία, καθώς και στις αναταραχές που έπληξαν το εμπόριο. Ωστόσο υπενθύμισε πως η ανάπτυξη της οικονομίας φέτος θα είναι ήπια και ότι οι προβλέψεις σε μεσοπρόθεσμο επίπεδο «είναι πιθανό να παραμείνουν σε επίπεδα χαμηλότερα από την τάση που υπήρχε πριν από τον πόλεμο» για ένα μεγάλο διάστημα. Μάλιστα, το ΔΝΤ απέδωσε αυτή την πρόβλεψη στο κόστος προσαρμογής στις συνεχώς υψηλότερες τιμές ενέργειας. Βέβαια, το Ταμείο πρότεινε στις χώρες της Ευρωζώνης να περιορίσουν τις δημόσιες δαπάνες. Επίσης δήλωσε ότι είναι απαραίτητη μια νέα συμφωνία για την οικονομική και δημοσιονομική διακυβέρνηση. «Η δημοσιονομική πολιτική πρέπει να μείνει σφιχτή το 2023 και το 2024. Γιατί; Όστε να μειώσει συνολικά τη ζήτηση, να σπρώξει προς τα κάτω τον πληθωρισμό και να ασκήσει πιωτική πίεση στα επιτόκια, προκειμένου να μειώσουμε τους κινδύνους για την πιστωτική σταθερότητα και βέβαια να βάλουμε ένα σταθερό θεμέλιο για την ανάπτυξη», δήλωσε η επικεφαλής του ΔΝΤ, Κρισταλίνα Γκεοργκιέβα.

Το ΔΝΤ προειδοποίησε επίσης ότι η χαλάρωση των ορίων για τα κρατικά μέτρα στήριξης –τα οποία επιτρέπουν την παροχή επικουρηγήσεων και φοροπαλαγγών– μπορεί να οδηγήσει σε υψηλά κόστη αλλά και οικονομικές ανεπιθύμητες και αναστάτωση.

Νέα ερωτήματα για την ανάπτυξη της κινεζικής οικονομίας

Στην υποβάθμιση των προβλέψεών τους για την ανάπτυξη της κινεζικής οικονομίας φέτος προχωρούν μεγάλοι επενδυτικοί οίκοι, καθώς τα τελευταία στοιχεία στην Κίνα υπήρξαν ασθενέστερα από τα αναμενόμενα. Επιπλέον αυξάνονται οι προσδοκίες για περισσότερα μέτρα στήριξης της οικονομίας τις επόμενες εβδομάδες.

JPMorgan, Standard Chartered, και UBS υποβάθμισαν τις προβλέψεις τους.

Η JPMorgan, η UBS και η Standard Chartered υποβάθμισαν τις προβλέψεις τους για την ανάπτυξη του ΑΕΠ της Κίνας για το 2023 στο 5,5% ή και χαμηλότερα αυτή την εβδομάδα, μετά την επιβράδυνση των επίσημων στοιχείων για την αύξηση των λιανικών πωλήσεων και τις επενδύσεις παγίων στοιχείων από τον Απρίλιο.

«Η γενική αδυναμία στα στοιχεία για τη δραστηριότητα του Μαΐου υπογραμμίζει ότι η εγχώρια ζήτηση είναι ασθενής», ειδικά στην αγορά κατοικίας και στις ιδιωτικές επενδύσεις, σημεί-

ωσαν οι οικονομολόγοι της JPMorgan, καθώς μείωσαν την πρόβλεψή τους για ανάπτυξη το 2023 στο 5,5% από το 5,9% προηγουμένως, όπως σημειώνει το Bloomberg. Ο αμερικανικός οίκος τονίζει ότι η κινεζική οικονομία αντιμετωπίζει τώρα «βασικές προκλήσεις» καθώς το momentum της ανάκαμψης μειώνεται και οι ανησυχίες για αποπληθωρισμό αυξάνονται. Η UBS αναμένει τώρα ότι η οικονομία θα αναπτύχθει κατά 5,2% φέτος, έναντι προηγουμένων προβλέψεων για 5,7%. Οι οικονομολόγοι της Standard Chartered προβλέπουν ανάπτυξη 5,4% φέτος, από 5,8% προηγουμένως, μετά τα απογοητευτικά στοιχεία.

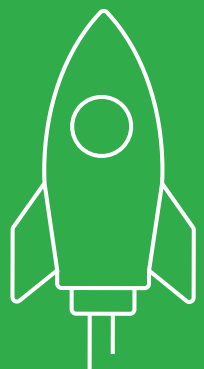
Η αποδυνάμωση της οικονομίας στρέφει το Πεκίνο προς μέτρα στήριξης, με την κεντρική τράπεζα να μειώνει αυτή την εβδομάδα ένα βασικό επιτόκιο πολιτικής για πρώτη φορά από τον Αύγουστο, σε μια προσπάθεια να σπριζεί την ανάπτυξη. Οι οικονομολόγοι έχουν προειδοποιήσει, ωστόσο, ότι οι μειώσεις των επιτοκίων από μόνες τους πιθανότατα δεν θα είναι αρκετές για να σπριζούν την οικονομική ανάκαμψη που πλήττει από την αδύναμη εμπιστοσύνη των επιχειρήσεων και των νοικοκυριών.

Οι οικονομολόγοι της JPMorgan μείωσαν την πρόβλεψή τους για ανάπτυξη της κινεζικής οικονομίας το 2023 στο 5,5% από το 5,9% προηγουμένως.

Συνεπώς κυκλοφορούν σενάρια σχετικά με το είδος των κινήτρων που θα μπορούσαν να εξετάσουν οι Αρχές, με το Bloomberg να μεταφέρει πληροφορίες για ένα ευρύ πακέτο μέτρων που θα εστιάσουν σε τομείς όπως τα ακίνητα. Οι οικονομολόγοι εκτιμούν ότι η κεντρική τράπεζα θα μειώσει το ποσό

των μετρητών που πρέπει να διατηρούν οι τράπεζες το τρίτο τρίμηνο του τρέχοντος έτους και το πρώτο τρίμηνο του 2024. Η Κίνα αναμένεται επίσης να χαλαρώσει τη στεγαστική πολιτική της και να υποστηρίξει επενδύσεις σε υποδομές μέσω της πολιτικής της σχετικά με τον τραπεζικό δανεισμό.

B-start

Κάνε καλή αρχή με Business Start

Ισχύουν όροι | Cyta Business Call Center 150

Ολοκληρωμένες Λύσεις για νέες επιχειρήσεις
Σταθερή | Ίντερνετ | Υψηλές Cloud | Κινητή

Δωρεάν εγκατάσταση και πολλά προνόμια

Μέχρι 25% έκπτωση στη μηνιαία συνδρομή για 12 μήνες

Μαζί από την αρχή

ΑΝΑΛΥΣΗ

Σε πίεση οι επιχειρήσεις λόγω αύξησης των επιτοκίων

Των ΝΙΝΑ ΤΡΕΝΤΜΑΝ ΚΑΙ ΝΤΑΓΙΑΝΑ ΜΟΥΣΤΑΚ / BLOOMBERG

Ενώ η Federal Reserve λαμβάνει αποφάσεις για το κόστος του δανεισμού, οι επιχειρήσεις που έχουν εκδώσει ομολόγα αγωνίζονται να αντεπεξέλθουν στις επιπτώσεις που έχει πάνω τους ένα και πλέον έτος συνεχών αυξήσεων των επιτοκίων, προσπαθώντας να μειώσουν το κόστος λειτουργίας και να αποπληρώσουν το χρέος τους. Από τη στιγμή που η Federal Reserve άρχισε να αυξάνει τα επιτόκια, το κόστος τους αυξήθηκε κατά 22% για τις αμερικανικές επιχειρήσεις. Αυτό ισχύει για το πρώτο τρίμηνο του έτους σε σύγκριση με την αντίστοιχη περίοδο του περασμένου έτους, σύμφωνα με στοιχεία περίπου 1.700 επιχειρήσεων που συγκέντρωσε η εταιρεία δεδομένων Calcibench. Ο κολοσός των υπολογιστών Apple και η εταιρεία παροχής υπηρεσιών τηλεπικοινωνιών Verizon Communications συγκαταλέγονται ανάμεσα στις επιχειρήσεις που αντιμετωπίζουν το πρόβλημα του μεγάλου

Προσπαθούν να μειώσουν το κόστος λειτουργίας για να αποπληρώσουν το χρέος.

κόστους των επιτοκίων. Στην περίπτωση της Verizon, το ποσό που πρέπει να καταβάλει για επιτόκια έφθασε το 1,21 δισ. δολ. το πρώτο τρίμηνο του έτους, ενώ την αντίστοιχη περίοδο του περασμένου έτους ανερχόταν μόλις σε 786 εκατ. δολ.

Οι αυξήσεις αυτές, σε συνδυασμό με το υψηλό κόστος των υπολοίπων υποχρεώσεων, συμπεριλαμβανομένων των μισθών, των πρώτων υλών και της ενέργειας, εξώθησαν τις επιχειρήσεις σε οικονομικές. Η Apple, για παράδειγμα, έχει λάβει μέτρα όπως η αναβολή στην καταβολή των μπόνων για ορισμένες μονάδες της, ενώ καθυστέρει τις προσλήψεις ώστε να θέσει το κόστος υπό έλεγχο. Το γεγονός ότι οι επιχειρήσεις

πρέπει να καταβάλουν μεγαλύτερα ποσά ως τόκους, τις αναγκάζει να ανεβάσουν τον πήχυ ως προς το ύψος των εσόδων που πρέπει να έχουν για να χρηματοδοτήσουν ένα σχέδιο. Και το αποτέλεσμα συχνά είναι η μείωση των επενδύσεων. Περαιτέρω αυξήσεις επιτοκίων από τη Fed θα συνεπαγόταν ακόμη μεγαλύτερες δαπάνες για την αποπληρωμή των τόκων. Και οι αγορές προθεσμιακών συμβολαίων επιτοκίων στοιχηματίζουν τώρα πως τα επιτόκια θα κορυφωθούν τον Σεπτέμβριο και όχι τον Ιούλιο, όπως είχε αρχικά εκτιμηθεί.

Αν η Fed αποφάσιζε να διατηρήσει τα επιτόκια σε ακόμη υψηλότερα επίπεδα και για πολύ καιρό, θα έθετε υπό μεγάλη πίεση όσες επιχειρήσεις έχουν χαμηλή βαθμολογία πιστοληπτικής αξιολόγησης. Αυτό επισμαίνει οι αναλυτές της Morgan Stanley. Σε ό,τι αφορά τις μεγαλύτερες επιχειρήσεις με υψηλότερες βαθμολογίες πιστοληπτικής αξιολόγησης, ένα επίμονο υψηλό κόστος του δανεισμού τους θα οδηγούσε σταδιακά σε μείωση του ποσοστού των εταιρειών που καταβάλλουν το κόστος των επιτοκίων, ενώ θα αναγκάζει πολλές να λάβουν μέτρα για τη μείωση του χρέους τους και των ισολογισμών τους. Η εταιρεία κρουαζιερόπλοιων και κρουαζιέρας Carnival Corp, που έχει βαθμολογία ομολόγων «σκουπιδών», προσπαθεί να μειώσει το χρέος της και το κόστος των επιτοκίων, αφού πρώτα άντλησε 24 δισ. δολ. πρόσθετο δανεισμό στη διάρκεια της πανδημίας.

Ωστόσο, υφίστανται πιέσεις και επιχειρήσεις με βαθμολογία επένδυσης. Στη Union Pacific, εταιρεία διαχείρισης σιδηροδρόμων της Νεμπράσκα, οι δαπάνες για την αποπληρωμή των επιτοκίων έφτασαν τα 336 εκατ. δολ. το πρώτο τρίμηνο, καταγράφοντας αύξηση 9% σε σύγκριση με την αντίστοιχη περίοδο του περασμένου έτους. Τα αυξημένα επιτόκια και το αυξημένο κόστος χρηματοδότησης αναγκάζουν τα στελέχη των επιχειρήσεων να αναζητούν συστηματικά την αύξηση της κερδοφορίας των εταιρειών τους και την εξοικονόμηση δαπανών, όπως επισημαίνει ο Μάικλ Μάνκινς, συνεργάτης στη συμβουλευτική διοίκησης επιχειρήσεων Bain & Co. Όπως τονίζει, «σε αυτήν την καινούργια πραγματικότητα οι επιλογές μας είναι εντελώς διαφορετικές», αναφερόμενος στις αποφάσεις των οικονομικών διευθυντών επιχειρήσεων.

Μοχλός ανάπτυξης η προσέλκυση ξένου εργατικού δυναμικού

Ποιες χώρες έχουν υιοθετήσει τις πιο αποτελεσματικές στρατηγικές μετανάστευσης

Της ΔΕΣΠΟΙΝΑ ΚΟΝΤΗ

Διέξοδο για τις ανεπτυγμένες χώρες—οι οποίες το τελευταίο διάστημα «ξεμένουν» από εργατικά χέρια και αγωνιούν να αντεπεξέλθουν στις επιπτώσεις της τεχνολογίας—αποτελεί η μετανάστευση, καθώς η ενσωμάτωση ατόμων από άλλες χώρες μπορεί να ενισχύσει την οικονομική ανάπτυξη των οικονομιών, να αυξήσει την παραγωγικότητά τους και να ενδυναμώσει τις επιδόσεις τους στην καινοτομία.

Σε μελέτη της, με τίτλο «A new migration strategy for growth and innovation», η Boston Consulting Group έχει επισημάνει τον δείκτη Global Talent Migration Index για να αξιολογήσει την αποτελεσματικότητα των στρατηγικών μετανάστευσης που ακολουθούν ανεπτυγμένες χώρες ανά τον κόσμο και βάσει των οποίων εξυπηρετούν το σύνολο των αναγκών

Η ενσωμάτωση ατόμων από άλλες χώρες μπορεί να αυξήσει την παραγωγικότητά τους και να ενδυναμώσει τις επιδόσεις τους στην καινοτομία.

τους. Ο συγκεκριμένος δείκτης μετράει παραμέτρους, όπως η «ποσότητα»—ήτοι ο αριθμός των μεταναστευτικών ροών που εντάσσονται στην οικονομία μιας χώρας καθώς και το ποσοστό των μεταναστών υψηλής εκπαίδευσης που καταφέρνει να προσελκύσει—, η «ποιότητα»—ήτοι ο διαφορετικός αριθμός εθνικοτήτων, το είδος των ικανοτήτων τους, η εξειδίκευσή τους σε συγκεκριμένο κλάδο— και η συνδεσιμότητα, δηλαδή η δυνατότητα μιας χώρας να αξιοποιήσει τη μετανάστευση προκειμένου να εισάγει τεχνολογία και δεξιότητες για να ενισχύσει τομείς της οικονομίας (γεωργία, υποδομές, εθνικό σύστημα εκπαίδευσης και υγείας κ.ά.).

Την πρώτη θέση καταλαμβάνουν οι ΗΠΑ, ακολουθούμενες από τη Γερμανία, την Αυστραλία, το Ηνωμένο Βασίλειο, την Ελβετία, τον Καναδά, το Ισραήλ, τη Νέα Ζηλανδία, την Ισπανία και τη Γαλλία. Σύμφωνα με την έρευνα, οι χώρες που καταγράφουν

Σύμφωνα με έρευνα της Boston Consulting Group, οι χώρες που καταγράφουν τα υψηλότερα σκορ σε στρατηγικές μετανάστευσης, οι οποίες έχουν οδηγήσει σε οικονομική ανάπτυξη, είναι οι ΗΠΑ, Γερμανία, Αυστραλία, Ηνωμένο Βασίλειο, Ελβετία, Καναδάς, Ισραήλ, Νέα Ζηλανδία, Ισπανία και Γαλλία. Οι επιδόσεις της Ελλάδας ως προς τη στρατηγική της τη φέρνουν στην 31η θέση.

τα υψηλότερα σκορ υιοθετούν στρατηγικές μετανάστευσης οι οποίες έχουν οδηγήσει σε οικονομική ανάπτυξη. Οι επιδόσεις της Ελλάδας ως προς τη στρατηγική της, τη φέρνουν στην 31η θέση, βρίσκεται δηλαδή στο Top 50, ακολουθούμενη από την Κίνα, τα Ηνωμένα Αραβικά Εμιράτα, τις Φιλιππίνες και την Ουκρανία. «Προκειμένου να ενισχυθεί ο ρόλος της μετανάστευσης ως μοχλού ανάπτυξης και καινοτομίας στην Ελλάδα, είναι απαραίτητος ο επαναπροσδιορισμός των χρησμών δεξιοτήτων ούτως ώστε να περιλαμβάνει και τις τεχνικές δεξιότητες που είναι απαραίτητες για την αναβάθμιση των υποδομών και των υπηρεσιών αλλά και την κάλυψη κενών θέσεων σε τομείς ζωτικής σημασίας για την οικονομία, όπως ο τουρισμός», δήλωσε ο Χρυσός Καβουρίδης, διευθυντής σύμβουλος της Boston Consulting Group στην Αθήνα.

Για να γίνει αντιληπτή η σημασία της έλευσης εργαζομένων και μετα-

ναστών από ξένες χώρες, η έρευνα υπογραμμίζει πως μια βελτίωση 10 μονάδων στον δείκτη GTMix μπορεί να οδηγήσει κατά μέσον όρο σε αύξηση κατά 21% του κατά κεφαλήν ΑΕΠ και κατά 40% του συνολικού αριθμού διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας που παράγει η χώρα.

Παράλληλα, σε άλλο σημείο της, η έρευνα επισημαίνει πως, εκτός από την κάλυψη κενών θέσεων εργασίας και έχουν διαφορετικό επίπεδο εκπαίδευσης δημιουργούν τις δικές τους επιχειρήσεις, σε βαθμό μεγαλύτερο από τους «ντόπιους» εργαζομένους. Ενδεικτικά, οι μετανάστες αντιπροσωπεύουν το 15% του συνόλου των εργαζομένων στις ΗΠΑ, ωστόσο έχει αποδειχθεί πως, παράλληλα, αντιπροσωπεύουν το 25% των επιχειρηματιών και το 25% όσων καινοτομούν. Αλτσοί, οι ιδρυτές τεχνολογικών κολοσσών, όπως η eBay, η εταιρεία Kohl, καθώς και το Instagram, προέρχονται

από τη Γαλλία, την Πολωνία και τη Βραζιλία, παράγοντας πολλά δισ. σε φορολογικά έσοδα και απασχολώντας δεκάδες χιλιάδες εργαζομένους. Επίσης, η έρευνα επιβεβαιώνει πως όσο προέρχονται από χώρες που είχαν κάποια εξειδίκευση σε ορισμένους τομείς της βιομηχανίας, έχουν τη δυνατότητα να ενισχύσουν την παραγωγικότητα των συγκεκριμένων κλάδων στις χώρες υποδοχής. Για παράδειγμα, η μετακίνηση ατόμων μεταξύ Τανζανίας και Κένυας βοήθησε στην ενίσχυση της βιομηχανίας σασουνιού. Ωστόσο, η μελέτη τονίζει πως στις προηγμένες χώρες, ο δημόσιος διάλογος για τη μετανάστευση επικεντρώνεται κυρίως στην εκ των υστέρων διαχείρισή της παρά στον προκαθορισμένο σχεδιασμό της, ενώ οι χώρες που εφαρμόζουν μια πιο ενεργητική στρατηγική εστιάζουν κατά κύριο λόγο στην προσέλκυση μεταναστών με υψηλό επίπεδο επαγγελματικών δεξιοτήτων και ικανοτήτων.

Ενισχύονται οι ανησυχίες για ύφεση στην οικονομία των ΗΠΑ

Οι traders των ομολόγων αυξάνουν τα στοιχήματά τους ότι η Federal Reserve θα σπρώξει την αμερικανική οικονομία σε ύφεση. Αφού η Fed άφησε αμετάβλητα τα επιτόκια (για πρώτη φορά έπειτα από 15 μήνες συνεχών αυξήσεων τους στις συνεδριάσεις της), αλλά έδωσε σήμα για περαιτέρω αύξησή τους κατά 50 μονάδες βάσης φέτος, τα πιο βραχυπρόθεσμα αμερικανικά κρατικά ομολόγα σημείωσαν βουτιά, αλλά τα πιο μακροπρόθεσμα ράλι.

Αυτό προκάλεσε την αντιστροφή της καμπύλης των αποδόσεων. Συγκεκριμένα, η διαφορά ανάμεσα στις αποδόσεις του 2ετούς και του 10ετούς ομολόγου ξεπέρασε τις 90 μονάδες βάσης, για να φτάσει σε ένα επίπεδο που δεν είχε καταγραφεί από τον Μάρτιο, πλησιάζοντας πλέον τα υψηλά των 109 μονάδων βάσης αυτού του κύκλου.

Η κίνηση στην αγορά ομολόγων μαρτυρεί ότι οι traders αμφισβητούν την ικανότητα των policymakers να αποφύγουν τη λεγόμενη απότομη προσχώρηση της αμερικανικής οικονομίας, καθώς συνεχίζουν να επιδιώκουν την αύξηση του κόστους δανεισμού στην προσπάθειά τους να δαμάσουν τον πληθωρισμό. Υπενθυμίζεται ότι ο πληθωρισμός στις

Τι δείχνουν το ράλι στα μακροπρόθεσμα ομολόγα και η ταυτόχρονη «βουτιά» των βραχυπρόθεσμων αμερικανικών τίτλων.

ΗΠΑ παραμένει διπλάσιος από τον στόχο της Fed για 2%.

«Η Fed αντιμετωπίζει τον κίνδυνο να λύσει ένα λάθος πολιτικής—ότι ήταν πολύ χαλαρή για πολύ μεγάλο διάστημα— με ένα άλλο λάθος πολιτικής, καθώς αγνοεί την αυξανόμενη ποσότητα συρρίκνωση και τις επίμονες ζημιές από τα υψηλότερα επιτόκια», λέει στο Bloomberg ο George Goncalves, αναλυτής της MUF. Και δεν ανησυχούν μόνον οι traders των ομολόγων. Το 61% των χρηστών του terminal του Bloomberg που συμμετείχαν σε σχετική έρευνα μετά την απόφαση της Fed απάντησε ότι η νομισματική πολιτική της Fed θα προκαλέσει μια ύφεση σε κάποιο σημείο μέσα στον επόμενο χρόνο. Η κεντρική τράπεζα των ΗΠΑ διατήρησε το βασικό επιτόκιό της στο

εύρος διακύμανσης 5% έως 5,25%, κάνοντας μια παύση των επιτοκιακών αυξήσεων για πρώτη φορά από τον Μάρτιο του 2022, όταν άρχισε τον σημερινό κύκλο σύσφιξης της νομισματικής πολιτικής. Σε μια προσπάθεια να εξισορροπήσει τους κινδύνους στην οικονομία με τη συνεχιζόμενη μάχη κατά του πληθωρισμού, η Federal Reserve με μια ομόφωνη απόφαση αποφάσισε να κρατήσει στάση αναμονής προκειμένου να συλλέξει περισσότερα δεδομένα και να αποτιμήσει τον αντίκτυπο των μέχρι τώρα κινήσεων της. Οι αξιωματούχοι αναμένουν ότι τα επιτόκια θα κορυφωθούν στο 5,75% φέτος, που σημαίνει ότι θα ακολουθήσουν ακόμη δύο επιτοκιακές αυξήσεις των 25 μονάδων βάσης στη διάρκεια του 2023, έναντι πρόβλεψης για 5,25% που είχαν κάνει στη συνεδρίαση του Μαρτίου.

Οι περαιτέρω αυξήσεις των επιτοκίων θα λάβουν υπόψη τη σαρωτική σύσφιξη της νομισματικής πολιτικής, τις καθυστερήσεις με τις οποίες η νομισματική πολιτική επηρεάζει την οικονομική δραστηριότητα και τον πληθωρισμό, καθώς και τις οικονομικές και χρηματοοικονομικές εξελίξεις, όπως αναφέρεται στο ανακοινωθέν της Fed.

Η Fed άφησε αμετάβλητα τα επιτόκια, αλλά έδωσε σήμα για περαιτέρω αύξησή τους κατά 50 μονάδες βάσης φέτος.

GAP

Insurance Agency

Ασφαλιστικά προϊόντα για ιδιώτες & επιχειρήσεις.

Coverholder at

LLOYD'S

AXA

IGI

G.A.P. VASSILOPOULOS GROUP

ΒΡΑΒΕΙΑ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ
— ΚΥΠΡΟΣ 2023
γαστρονόμος

ΠΕΡΦΑΝΟΣ ΧΟΡΗΓΟΣ

Τράπεζα Κύπρου

27 Ιουνίου 2023

ΒΡΑΒΕΙΟ ΧΑΛΛΟΥΜΙΟΥ
ΒΡΑΒΕΙΟ ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΟΥ ΠΡΟΪΟΝΤΟΣ
ΒΡΑΒΕΙΟ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΕΛΑΙΟΛΑΔΟΥ
ΒΡΑΒΕΙΟ ΓΕΩΡΓΙΚΗΣ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑΣ
ΒΡΑΒΕΙΟ ΕΡΥΘΡΟΥ ΟΙΝΟΥ

ΒΡΑΒΕΙΟ ΛΕΥΚΟΥ ΟΙΝΟΥ
ΒΡΑΒΕΙΟ ΕΞΑΙΡΕΤΙΚΗΣ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ
ΒΡΑΒΕΙΟ ΚΥΠΡΙΑΚΗΣ ΚΟΥΖΙΝΑΣ
ΒΡΑΒΕΙΟ ΒΙΩΣΙΜΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
ΤΙΜΗΤΙΚΟ ΒΡΑΒΕΙΟ

ΥΠΟΣΤΗΡΙΚΤΗΣ
ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ

ΥΠΟΣΤΗΡΙΚΤΗΣ
ΚΥΠΡΙΩΝ ΠΑΡΑΓΩΓΩΝ

ΥΠΟΣΤΗΡΙΚΤΗΣ
ΒΙΩΣΙΜΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

ΣΤΗΡΙΖΕΙ

«Μονόδρομος οι ΑΠΕ για την ενεργειακή ανεξαρτησία της χώρας»

Θα υπερβεί τα 1.200 MW μέχρι το φθινόπωρο η εγκατεστημένη ισχύς ΑΠΕ της ΤΕΡΝΑ Ενεργειακής, από τα 906 MW στο τέλος του 2022 και στόχο τα 6 GW μέχρι το 2029. Στους επενδυτικούς στόχους της εταιρείας αναφέρθηκε χθες κατά τη διάρκεια της επίσημης γενικής συνέλευσης των μετόχων ο πρόεδρος της ΤΕΡΝΑ Ενεργειακή Γιώργος Περιστέρης, κάνοντας ξεχωριστή αναφορά στο έργο της αντλιοσταμίου στην Αμφιλοχία, ισχύος 680 MW.

Το επενδυτικό πρόγραμμα

«Προχωράμε αταλάντευτοι στο επενδυτικό πρόγραμμα. Προχωράμε με ταχείς ρυθμούς και αποφασιστικότητα το μεγάλο έργο των 750 εκατ. ευρώ, την αντλιοσταμίου στην Αμφιλοχία, έργο που θα συνεισφέρει σημαντικά στην αποθήκευση ενέργειας της χώρας».

Προχωράμε τις επενδύσεις σε αποθήκευση ενέργειας, τονίζει ο Γ. Περιστέρης.

είπε αναφερόμενος στο επενδυτικό πλάνο ύψους 5,5 δισ. ευρώ που υλοποιεί η ΤΕΡΝΑ Ενεργειακή, σε καθαρή ενέργεια, περιβάλλον, κυκλική οικονομία, ενισχύοντας παράλληλα την παρουσία της σε πρωτοποριακά έργα τεχνολογίας και καινοτομίας. Ειδικά για τις ΑΠΕ τόνισε ότι με τις νέες επενδύσεις η συνολική ισχύς έργων σε λειτουργία, υπό κατασκευή και έτοιμων προς κατασκευή ξεπερνάει τα 2.000 MW τη συγκεκριμένη περίοδο, και σημείωσε ότι τα έσοδα που θα αρχίσουν σταδιακά να συνεισφέρουν οι νέες επενδύσεις από το 2023 θα συμβάλουν στην περαιτέρω μακροχρόνια ανάπτυξη της κερδοφορίας, με απώτερο στόχο τα 6 GW εγκατεστημένης ισχύος μέχρι το 2029.

Αναφερόμενος στην ενεργειακή κρίση ο κ. Περιστέρης σημείωσε ότι «αποκαλύφθηκε με τον πλέον ξεκάθαρο τρόπο τι σημαίνει ενεργειακή εξάρτηση από τρίτες χώρες, καθώς και πόσο καθοριστικό ρόλο διαδραματίζει η ενέργεια

σε γεωπολιτικό, οικονομικό, πολιτικό και κοινωνικό επίπεδο». «Οι ευνοϊκές συνθήκες –όπως ο σχετικά ήπιος χειμώνας– που μας επέτρεψαν να αποφύγουμε τα χειρότερα δεν θα πρέπει να θεωρηθούν δεδομένες, υποβαθμίζοντας τη σοβαρότητα της δομικά ελάττωτης ενεργειακής θέσης στην οποία έχει βρεθεί η Ευρώπη και φυσικά η χώρα μας εξαιτίας διαχρονικών πολιτικών επιλογών», συμπλήρωσε, και σε υψηλούς τόνους στράφηκε κατά των πολιτικών στήριξης των ορυκτών καυσίμων αλλά και της πολεμικής που δέχονται οι ΑΠΕ. «Εθνική ενεργειακή ανεξαρτησία με πάνω από 80% εξάρτηση του ενεργειακού μας ισοζυγίου από ενεργειακές εισαγωγές, και μάλιστα από ρυπογόνα συμβατικά καύσιμα, όπως τα εισαγόμενα πετρέλαιο και φυσικό αέριο, δεν νοείται», τόνισε και χαρακτήρισε «εξωφρενικό» το γεγονός εν έτει 2023, με πλήρως ανεπτυγμένες τις τεχνολογίες αποθήκευσης και με μεθόδους όπως η αντλιοσταμίου, οι διαχειριστές των δικτύων να αντιστοιχούν καθημερινά για την ευεταθσία του δικτύου, επειδή δεν έχουν προχωρήσει ακόμη επενδύσεις στην αποθήκευση ενέργειας από ΑΠΕ.

Ο κ. Περιστέρης χαρακτήρισε υποκριτικές τις αντιδράσεις και τις πρωτοβουλίες που επιζητούν καθολική απαγόρευση χωροθέτησης αιολικών πάρκων σε διάφορες περιοχές της χώρας. «Εκφοράζονται φόβοι για τις ανεμογεννήτριες –που όταν επιτελέσουν τον σκοπό τους απλά απομακρύνονται χωρίς καμία επίπτωση–, ενώ οι αιολικοί καταλαμβάνονται από πλήθος αυθαίρετων κατασκευών, και τα βουνά και τα ρέματα υφίστανται μη αναστρέψιμες και καταστροφικές παρεμβάσεις, που οδηγούν συχνά στην απώλεια ανθρώπινων ζωών», είπε. Η γενική συνέλευση των μετόχων ενέκρινε τη διανομή κερδών αποθεματικών ύψους 44,6 εκατ. ευρώ για τη χρήση του 2022. Αυτό το ποσό μοιράζεται σε 0,38 ευρώ ανά μετοχή. Ημερομηνία αποκοπής του μερισματος είναι η 26η Ιουνίου και ημερομηνία έναρξης της καταβολής η 3η Ιουλίου.

Αγοράζουν φθηνότερα προϊόντα και κόβουν έτοιμα γεύματα, ποτά

Οι καταναλωτές «κυνηγούν» τις χαμηλές τιμές στα ράφια των σούπερ μάρκετ

Της ΔΗΜΗΤΡΑΣ ΜΑΝΙΦΑΒΑ

«Πολυτέλεια» θεωρείται πλέον για σχεδόν έναν στους δύο καταναλωτές η αγορά έτοιμων γευμάτων, αλλά και ποτών, καθώς και προϊόντων υψηλής προστιθέμενης αξίας, όπως είναι τα βιολογικά τρόφιμα, καθώς η συνεχιζόμενη ακρίβεια τους οδηγεί στο να περικλύουν σημαντικά την κατανάλωση των παραπάνω κατηγοριών. Την ίδια ώρα, στρέφονται σε φθηνότερες επιλογές, όπως είναι η ιδιωτική ετικέτα, για σειρά βασικών προϊόντων όπως τα γαλακτοκομικά, ενώ υπάρχουν και κατηγορίες, όπως τα χαρτικά και τα απορρυπαντικά, τα οποία αγοράζουν μόνο σε προσφορά.

«Τα μοτίβα αυτά καταναλωτικής συμπεριφοράς θα παραμείνουν για πολλά

Τέταρτο και με μεγάλη απόσταση από τα τρία πρώτα το κριτήριο της ποιότητας για τις αγορές.

χρόνια στην Ελλάδα. Διότι σε αντίθεση με ό,τι συνέβη στις άλλες χώρες, της πληθωριστικής και πανδημικής κρίσης προηγήθηκε μια πολυετής οικονομική κρίση», εκτίμησε από το βήμα του 15ου συνεδρίου του ECR Hellas (σύνδεσμος προμηθευτών και λιανημπόρων) ο καθηγητής του Οικονομικού Πανεπιστημίου Αθηνών Γιώργος Μπάλας, ο οποίος παρουσίασε τα αποτελέσματα της ευρείας έρευνας καταναλωτικής συμπεριφοράς. Από το βήμα άλλωστε του ίδιου συνεδρίου ο υπεραστικός υπουργός Οικονομικών και υποδιοικητής της Τράπεζας της Ελλάδος, Θεόδωρος Πελαγίδης, εκτίμησε ότι θα αργήσει η αποκλιμάκωση των τιμών στα τρόφιμα.

Ποια είναι τα βασικά μοτίβα στην καταναλωτική συμπεριφορά των Ελ-

Πώς ψωνίζουν οι Έλληνες στα σούπερ μάρκετ

ΤΑ ΠΙΟ ΣΗΜΑΝΤΙΚΑ ΚΡΙΤΗΡΙΑ

Τιμές	4,48
Προσφορές	4,44
Ποιότητα	4,27
Ποικιλία	4,18
Πρόσβαση	4,01
Εξυπηρέτηση	3,89
Τοποθεσία	3,87
Χώρος στάθμευσης	3,79
Πρόγραμμα επιβράβευσης	3,75
Ατμόσφαιρα	3,55
Διαρρύθμιση	3,43
Εμπνύμια καταστήματος	3,16
Ψηφιακά βοηθήματα	3,09

Με βάση τον μέσο όρο σε κλίμακα 1-5 όπου 1= χαμηλή σημασία και 5= υψηλή σημασία

ΠΕΡΙΚΟΠΕΣ	ΣΕ ΠΟΙΕΣ ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΜΕΙΩΝΕΤΑΙ Η ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΗ
Ετοιμα γεύματα	48,3%
Μπίρες, οινοπνευματώδη	41,1%
Φυτικά ροφήματα	36,7%
Φυτικά τρόφιμα	36,0%
Αλμυρά / γλυκά σνακ	34,1%
Βιολογικά προϊόντα	33,5%

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

λίων σε ό,τι αφορά τις αγορές από το σούπερ μάρκετ; Οι πλέον η τιμή και οι προσφορές και γενικότερα η συνολική σχέση ποιότητας - τιμής και η ποικιλία αποτελούν τα τρία κυρίαρχα κριτήρια για την αλυσίδα σούπερ μάρκετ που θα επιλέξουν οι καταναλωτές, με την ποιότητα να κατατάσσεται τέταρτη και με μεγάλη απόσταση από τα τρία πρώτα.

Ειδικότερα, το 48,3% των καταναλωτών δήλωσε ότι έχει μειώσει την κατανάλωση σε έτοιμα γεύματα, το 41,1% σε κρασιά, μπίρες, οινοπνευματώδη ποτά, το 36,7% σε φυτικά ροφήματα και το 36% σε φυτικά τρόφιμα (plant based), το 34,1% σε αλμυρά και γλυκά σνακ, το 33,5% σε βιολογικά προϊόντα. Φθηνότερες επιλογές κάνουν σε χαρτικά, είδη νοικοκυριού, συσκευ-

ασμένα τρόφιμα, γαλακτοκομικά (23,7%), ενώ το 58,3% δηλώνει ότι αγοράζει μόνο τα απορρυπαντικά και καθαριστικά που είναι σε προσφορά. Το ίδιο κάνει το 56,1% για τα είδη προσωπικής καθαριότητας και φροντίδας, για τα είδη νοικοκυριού (45,1%) και άλλα.

Στην ερώτηση «ποια είναι τα τρία πιο σημαντικά πράγματα που πρέπει να έχει ένα φυσικό κατάστημα για να σας κερδίσει ως πελάτη», το 66,6% των καταναλωτών έδωσε την απάντηση «ανταγωνιστικές τιμές», το 57,2% να έχει μεγάλη ποικιλία προϊόντων, το 54,6% να έχει ελκυστικές προσφορές. Στην τέταρτη θέση κατατάσσεται η υψηλή ποιότητα προϊόντων με το σχετικό ποσοστό να είναι 30,1%.

Ανάλογες είναι οι απαντήσεις που

έδωσαν οι καταναλωτές και σε ό,τι αφορά την επιλογή προϊόντος. Συγκεκριμένα, στην ερώτηση «τι δίνει μεγαλύτερη αξία σε ένα καταναλωτικό προϊόν», το 52,9% απάντησε «η ελκυστική σχέση ποιότητας - τιμής», το 21,3% «η προστιθέμενη τιμή» και μόλις το 10,6% «να έχει υψηλή ποιότητα».

Σε μία κλίμακα από το 1 έως το 5 το κριτήριο τιμές για την επιλογή του φυσικού καταστήματος συγκέντρωσε την υψηλότερη βαθμολογία (4,48), ακολουθούν οι προσφορές (4,44), η ποιότητα (4,27), η ποικιλία (4,18), η πρόσβαση (4,01). Και μπορεί οι αλυσίδες σούπερ μάρκετ να επενδύουν ολοένα και περισσότερο σε ψηφιακές ευκολίες, όμως στη σημαντική συγκυρία του υψηλού πληθωρισμού αυτές δεν αποτελούν πόλο έλξης για τους καταναλωτές. Μεταξύ των 13 κριτηρίων τα ψηφιακά βοηθήματα κατατάσσονται στην τελευταία θέση με βαθμολογία 3,09. Η εμπνύμια του καταστήματος κατατάσσεται στην προτελευταία θέση με βαθμολογία 3,16, στοιχείο που καταδεικνύει ότι οι καταναλωτές μπροστά στο κυνήγι των χαμηλών τιμών και των προσφορών παύουν να είναι «πιστοί» σε μια συγκεκριμένα αλυσίδα σούπερ μάρκετ.

Οι τρεις βασικές αλλαγές που οι ίδιοι οι καταναλωτές δήλωσαν ότι έκαναν στην αγοραστική τους συμπεριφορά για να αντιμετωπίσουν τις ανατιμήσεις και την πληθωριστική κρίση είναι οι ακόλουθες: δίνουν μεγαλύτερη σημασία σε προσφορές και προωθητικές ενέργειες, ιεραρχούν πιο πολύ τις ανάγκες τους και δίνουν προτεραιότητα στις πιο σημαντικές αγορές και συγκρίνουν περισσότερο τις τιμές στο ράφι.

Ενδιαφέρον, τέλος, είναι το στοιχείο της έρευνας που δείχνει ότι το πολυσυζητημένο «καλάθι του νοικοκυριού», το οποίο θα πάψει να ισχύει από την 1η Ιουλίου 2023, επιλέγεται περισσότερο από τους καταναλωτές μεγαλύτερης ηλικίας, άνω των 50 ετών.

ΠΡΩΤΗ ΠΑΣΑ
ΔΕΥΤΕΡΑ-ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ
07:00 - 10:00

Αντρέας Γιωργαηδής
Γιώργος Λογίδης
Στέλλα Μάρκου

ΣΠΟΡ FM 95.0
ΑΥΤΟ ΑΚΟΥΣ!

EMMA THOMPSON DARYL MCCORMACK
"SEX-POSITIVE AND POSITIVELY SEXY"
"IRRESISTIBLE"
★★★★ THE CUMMANS ★★★★★ THE EVERETT COLLECTION
GOOD LUCK TO YOU, LEO GRANDE
A FILM BY SOPHIE HYDE DIRECTOR OF ANIMALS WRITTEN BY KATY BRAND

SUNDANCE 72nd Berlinale Special Gala

ΚΥΡΙΑΚΗ 25 ΙΟΥΝΙΟΥ 21:00

GOOD LUCK TO YOU, LEO GRANDE / ΚΑΛΗ ΤΥΧΗ ΛΙΟ ΓΚΡΑΝΤΕ / ΚΩΜΩΔΙΑ
Η Νάνσι Στόουκς, συνταξιούχα εκπαιδευτικός και χήρα, διψά για λίγη περιπέτεια. Αν και σεμνότερη, προλαμβάνει ένα νεαρό συνοδό, τον Λίο Γκράντε, για να τη βοηθήσει να απελευθερωθεί σεξουαλικά.

Το Κανάι Διατίθεται:
cablenet cyta vision MOVIES HD MESIMVRIA
©com. 101 ©com. 49 / 348 www.thisismyria.com

Μοντέλο συστέγασης εξετάζουν οι τράπεζες

Θα λειτουργούν σε κάποιες περιοχές με κυλιόμενο πρόγραμμα

Της **ΕΥΓΕΝΙΑΣ ΤΖΩΡΤΖΗ**

Πώς θα σας φαινόταν ένα τραπεζικό κατάστημα στον Ιασμο της Ροδόπης ή στη μακρινή Σύμη που θα λειτουργούσε μία μέρα ως Εθνική Τράπεζα, τη δεύτερη ως Eurobank, την τρίτη ως Alpha Bank, την τέταρτη ως Τράπεζα Πειραιώς και την πέμπτη μέρα ως μια Συνεταιριστική. Δεν πρόκειται για σενάριο επιστημονικής φαντασίας αλλά για ένα μοντέλο που έχει δοκιμαστεί σε προηγμένες χρηματοοικονομικές αγορές και το οποίο έχει συζητηθεί από τις συστημικές τράπεζες ως μια πιθανή λύση που θα μπορούσε να εφαρμοστεί και στη χώρα μας.

Πρόκειται για την πρακτική του shared branching που εφαρμόζεται ήδη σε αγορές όπως η Μεγάλη Βρετανία αλλά και οι ΗΠΑ. Η βασική λογική δεν έχει να κάνει με την περικοπή ή το μοίρασμα των τραπεζικών εξόδων. Στις χώρες που έχει δοκιμαστεί έχει να κάνει περισσότερο με τη διατήρηση της πρόσβασης σε μετρητά και συναλλαγές για κοινωνικές ομάδες που το χρειάζονται (όπως οι ηλικιωμένοι), με δεδομένη πάντα τη ραγδαία μείωση του αριθμού των καταστημάτων. Στη Μεγάλη Βρετανία η πρωτοβουλία έχει μάλιστα πολιτική στήριξη, καθώς έχει υπάρξει και ψήφισμα στο Κοινοβούλιο, ενώ υφίσταται και οργάνωση με την ονομασία Access to Cash Action Group (Acag). Έχει υλοποιηθεί εδώ και δύο τουλάχιστον χρόνια με συμμετοχή των μεγαλύτερων τραπεζών της χώρας Barclays, HSBC, Lloyds, NatWest, Santander, TSB and Danske Bank, Nationwide. Στην Αμερική η πρωτοβουλία έχει οργανωθεί περισσότερο από την αγορά μέσω των συνεταιριστικών τραπεζών που

είναι πολύ κοινές και διάσπαρτες σε όλη τη χώρα.

Μια τέτοια λύση, αν και δείχνει έξω από τα συνήθη τραπεζικά δεδομένα και σχετικά πρόωρη σε σχέση με την ετοιμότητα της ελληνικής κοινωνίας να αποδεχθεί ευέλικτα μοντέλα εργασίας και λειτουργίας του τραπεζικού συστήματος, είναι πιθανόν να εφαρμοστεί στο μέλλον, προσαρμοσμένη όμως στα ελληνικά δεδομένα. Σύμφωνα μάλιστα με πηγές με γνώση του θέματος, το μέλλον αυτό ίσως να μην είναι πολύ μακρινό καθώς έχει προταθεί ως μία εναλλακτική μορφή λει-

Η λύση εφαρμόζεται ήδη σε αγορές όπως η Μεγάλη Βρετανία αλλά και οι ΗΠΑ.

τουργίας σε κωμόπολεις της περιφέρειας ή και περιοχές των αστικών κέντρων, όπου η μία μετά την άλλη οι τράπεζες κλείνουν τα καταστήματά τους στην προσπάθειά τους να μειώσουν το κόστος. Έτσι, αντί να συρρικνώνονται για το ποια τράπεζα θα μείνει σε μια μικρή κωμόπολη ή σε μια περιοχή, γιατί όχι να συστεγαστούν και οι τέσσερις με κυλιόμενο εβδομαδιαίο πρόγραμμα.

Το μοντέλο δεν είναι βέβαια τόσο απλό όσο ακούγεται, αφού εκτός από την τεχνολογική υποστήριξη που απαιτείται –ίσως αυτό να είναι το πιο εύκολο–, ανοίγει θέματα ανταγωνισμού και διεκδικησιών τραπεζικών εργασιών κυρίως από την τοπική εμπορική και επιχειρηματική δραστηριότητα που είναι και το κρίσιμο ζητούμενο. Η επιχειρηματική πίστη προϋποθέτει γνώση της πελατείας,

του κλάδου στον οποίο δραστηριοποιείται μια επιχείρηση ή ακόμη και βαθύτερη γνώση του οικονομικού περιβάλλοντος, και γι' αυτό οι τράπεζες ρίχνουν το βάρος τους στη συμβουλευτική τραπεζική και στην ανάπτυξη των relationship managers, που αποτελούν την εμπροσθοφυλακή για την πιστωτική επέκταση τα τελευταία χρόνια.

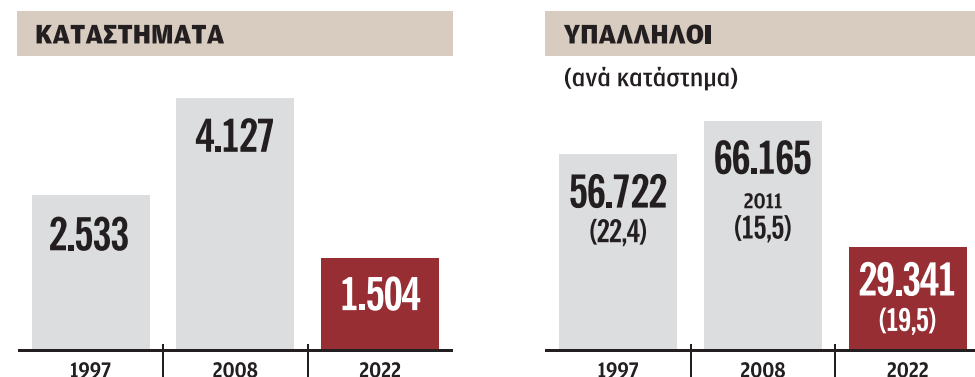
Το γεγονός ότι στις χώρες που το μοντέλο αυτό λειτουργεί έγινε για λόγους διευκόλυνσης ευαίσθητων κοινωνικών ομάδων και γι' αυτό οι συναλλαγές που γίνονται είναι συγκεκριμένες (όπως πληρωμές και αναλήψεις χρημάτων), είναι και μία από τις αιτίες που το μοντέλο αυτό δεν έχει προκριθεί να προχωρήσει τουλάχιστον με αυτή τη μορφή στη χώρα μας. Με το 90% των συναλλαγών να πραγματοποιείται εκτός τραπεζικών καταστημάτων, τουλάχιστον στα αστικά κέντρα και με ένα ευρύτατο δίκτυο ATMs σε όλη τη χώρα, ο προβληματισμός για το κατάστημα του μέλλοντος είναι έντονος παρά ποτέ.

Σε κάθε περίπτωση η πρακτική της μείωσης της παρουσίας των τραπεζών που έχει ακολουθηθεί σταθερά τα τελευταία χρόνια, συνοδεύεται από τη δημιουργία εναλλακτικών τρόπων πώλησης και διάθεσης τραπεζικών προϊόντων με όπλο την τεχνολογία και όχι μόνο. Στη στεγαστική πίστη, π.χ., διαδεδομένη πρακτική που υπάρχει χρόνια στις αγορές του εξωτερικού και έχει έρθει και στη χώρα μας είναι αυτή των μεσιτών για την πώληση στεγαστικών δανείων. Σε αγορές όπως η Ιταλία, η Ολλανδία ή η Αγγλία το μερίδιο των μεσιτών στεγαστικών δανείων διαμορφώνεται πάνω από το 60%, ενώ σε χώρες όπως η Νορβηγία το μερίδιό τους φθάνει το

A' τρίμηνο 2023	ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ	ΥΠΑΛΛΗΛΟΙ
ALPHA BANK	280	5.958
ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ	318	6.907
EUROBANK	274	6.272
ΤΡΑΠΕΖΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ	387	8.236

Εξέλιξη αριθμού καταστημάτων και υπαλλήλων στις τράπεζες

ΠΗΓΕΣ: Αποτελέσματα τραπεζών α' τριμήνου 2023, ΤΤΕ

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

90%. Πρόκειται για μια outsourcing υπηρεσία, που στόχο έχει να διευκολύνει τον πελάτη να επιλέξει το καλύτερο στεγαστικό δάνειο, παρουσιάζοντας όλες τις δυνατές επιλογές που δίνουν οι συνεργαζόμενες τράπεζες και το όφελος είναι προφανές, αφού έτσι οι πελάτες μπορούν να είναι σίγουροι ότι επιλέγουν τη συμφέροσα λύση χρηματοδότησης.

Στη σύγχρονη ψηφιοποιημένη οικονομία άλλωστε, και δη στον τομέα της καταναλωτικής πίστης, η τράπεζα αόρατα σε περισσότερο λειτουργεί αόρατα σε ένα virtual περιβάλλον, όπου η ανάγκη για έναν τραπεζικό δανεισμό θα καλύπτεται στο σημείο πώλησης. Αυτό μπορεί να είναι το κατάστημα λιανικού εμπορίου είτε

είναι φυσικό κατάστημα είτε e-commerce, κατά την επιτόπου αγορά ενός προϊόντος όταν κάποιος επιθυμεί να το αποπληρώσει με δόσεις ή μέσω ενός καταναλωτικού δανείου, που θα χορηγεί η τράπεζα, χωρίς όμως ποτέ ο καταναλωτής να χρειάζεται να καταφύγει στο τραπεζικό κατάστημα. Η σύμβαση υπογράφεται μέσω του εμπόρου με τον οποίο η τράπεζα έχει ήδη συνεργασία και το αίτημα για δάνειο θα υποβάλλεται ηλεκτρονικά τη στιγμή της αγοράς. Αντίστοιχα σε πραγματικό χρόνο θα γίνεται η έγκριση ή απόρριψη του αιτήματος, αφού η διεύθυνση της τεχνολογίας επιτρέπει την άμεση αξιολόγηση του πελάτη μέσω της πρόσβασης σε βάσεις δεδομένων για την πιστοληπτική του αξιολόγηση.

Προγράμματα εθελουσίας

Ο περιορισμός του κόστους, παρά τη σημαντική διαδρομή που έχουν διανύσει οι τράπεζες τα τελευταία χρόνια μέσα από μεγάλες μειώσεις των τραπεζικών δικτύων, περικοπών προσωπικού και δραστημική μείωση της παρουσίας τους ακόμη και σε πιο απομακρυσμένες περιοχές, συνεχίζει να απασχολεί τις διοικήσεις των τεσσάρων συστημικών τραπεζών, που έχουν θέσει... χαμηλά τον πήχυ για την περαιτέρω υποχώρηση του δείκτη κόστους προς έσοδα τα προσεχή χρόνια. Με βάση τους στόχους που περιλαμβάνονται στα πλαίσια Ζετίας, ο δείκτης αυτός αναμένεται να υποχωρήσει κάτω από το 40%, επίπεδο που αποτελεί μακράν την καλύτερη επίδοση μεταξύ των ευρωπαϊκών κωρών, αλλά το περι-

θώριο δεν έχει ακόμη εξαντληθεί. Τα προγράμματα εθελουσίας εξόδου για το προσωπικό αναμένεται να συνεχιστούν και το επόμενο έτος, ενόψει και της πλήρους απεμπλοκής του Δημοσίου από το μετοχικό κεφάλαιο των τραπεζών, που αναμένεται να δρομολογηθεί ως προτεραιότητα από τη νέα κυβέρνηση. Στη βάση αυτή η τάση μείωσης του τραπεζικού δικτύου αναμένεται επίσης να συνεχιστεί αν και με μικρότερη ένταση, καθώς και οι δύο από τις τέσσερις συστημικές τράπεζες έχουν μειώσει το δίκτυό τους κάτω από το όριο των 300 καταστημάτων. Ηδη η Eurobank έχει μειώσει το δίκτυό της στα 274 καταστήματα, η Alpha Bank στα 280, ενώ ακολουθεί η Εθνική Τράπεζα με 318 και η Τράπεζα Πειραιώς με 387.

ΕΙΔΙΚΟ ΑΦΙΕΡΩΜΑ

Την Κυριακή 25 Ιουνίου μαζί με την

ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ
ΙΟΥΝΙΟΣ 2023

Τριτοβάθμια Εκπαίδευση

- Έξι κλάδοι γεμάτοι ευκαιρίες
- Αναζητούνται άμυνες στην επέλαση του ChatGPT

ΕΙΔΙΚΗ ΕΚΔΟΣΗ

Λαρς-Χέντρικ Ρέλερ, γενικός διευθυντής Οικονομικής Πολιτικής στην καγκελαρία της Γερμανίας από το 2011 έως το 2022

Οι μεταρρυθμίσεις έπιασαν τόπο στην Ελλάδα

Ο πρώην συνεργάτης της Μέρκελ θεωρεί ότι η χώρα κατάφερε να βγει με θετικό τρόπο από πολύ δύσκολες στιγμές

Του **ΒΑΣΙΛΗ ΚΩΣΤΟΥΛΑ**

Το δόγμα της «πολιτικής λύσης» ήταν καθοριστικό για την έκβαση της ελληνικής κρίσης. Ουκ ολίγες φορές, λειτούργησε πυροσβεστικά στο εύφλεκτο σκηνικό που διαμόρφωναν από τη μια οι κραυγαλέες αδυναμίες της ελληνικής οικονομίας, από την άλλη οι αλύγιστα τεχνοκρατικές προσεγγίσεις του Βόλφγκανγκ Σόιμπλε. Πίσω από την προσπάθεια της Άγκελα Μέρκελ να προφυλάξει τη συνοχή της Ευρώπης, διατηρώντας την Ελλάδα στην Ευρωζώνη, βρίσκονταν εκ της θέσεώς τους παράγοντες όπως ο Λαρς-Χέντρικ Ρέλερ, γενικός διευθυντής Οικονομικής Πολιτικής στην καγκελαρία της Γερμανίας, στην πιο κρίσιμη περίοδο: από το 2011 έως το 2022. Μιλώντας στην «Κ» τονίζει ότι το μέλλον της Ελλάδας στο ευρώ ήταν κατ' αρχήν δική της απόφαση, την οποία οι εταίροι της είχαν καλούς λόγους να σεβαστούν και να στηρίξουν. Ο πρώην στενός συνεργάτης της Μέρκελ, ο οποίος επισκέφθηκε την Αθήνα ως προσκεκλημένος του ΙΟΒΕ, θεωρεί ότι η μετέπειτα πορεία της ελληνικής οικονομίας τελικά επιβεβαιώνει τη γερμανικής προέλευσης ευρωπαϊκή συνταγή: δημοσιονομική πειθαρχία και μεταρρυθμίσεις. Σημειώνει δε ότι στις κρίσιμες ώρες καταγράφονταν οι απόψεις τόσο των ΗΠΑ όσο και της Κίνας «για τη σταθερότητα της Ευρωζώνης». Όμως «στο τέλος ήταν απόφαση των Ευρωπαίων ηγετών» το μείγμα της πολιτικής. Ο Ρέλερ θεωρείται

Ηταν απόφαση της Ελλάδας ποια θα ήταν η θέση της στην Ευρώπη, και συγκεκριμένα στην Ευρωζώνη.

επίσης βασικός συντελεστής της εμβάθυνσης των εμπορικών σχέσεων της Γερμανίας με την Κίνα. Αναπόφευκτα, η συζήτηση κατέληξε στο επενδυτικό πακέτο Μπάιντεν και στην επίμονη μέρα στο εγχείρημα της παγκοσμιοποίησης.

– **Υπηρετήσατε ως επικεφαλής της οικονομικής πολιτικής στην καγκελαρία της Γερμανίας σε μια περίοδο ιδιαίτερα ενδιαφέρουσα για τη χώρα μας. Πριν από όλα, πώς βλέπετε την Ελλάδα σήμερα, έπειτα από όλη αυτήν την προσπάθεια των προηγούμενων ετών;**

– Η εικόνα της ελληνικής οικονομίας είναι πολύ ικανοποιητική. Η Ελλάδα πέρασε πολύ δύσκολες στιγμές, από τις οποίες βγήκε με έναν θετικό τρόπο, υπό την έννοια ότι αποτελεί ένα καλό παράδειγμα για το πώς μια χώρα μπορεί να επιστρέψει σε δημοσιονομική ισορροπία αν εφαρμόσει μεταρρυθμίσεις.

– **Πέρα από τη σταθεροποίηση των δημόσιων οικονομικών και την ανάκαμψη του ΑΕΠ έπειτα από χρόνια ύφεσης, θεωρείτε ότι έχει βελτιωθεί η διαρθρωτική ανταγωνιστικότητα της**

Η Ελλάδα αποτελεί ένα καλό παράδειγμα για το πώς μια χώρα μπορεί να επιστρέψει σε δημοσιονομική ισορροπία αν εφαρμόσει μεταρρυθμίσεις, σημειώνει ο Λαρς-Χέντρικ Ρέλερ.

ελληνικής οικονομίας; Διότι αυτό είναι το ζητούμενο για διατηρήσιμους ρυθμούς ανάπτυξης.

– Πράγματι, αυτό είναι αλήθεια. Σί-

γουρα τα νούμερα είναι καλά ως προς τη μεγέθυνση του ΑΕΠ, τις άμεσες ξένες επενδύσεις και τις εξαγωγές. Αλλά και στον τουρισμό, στις κατασκευές και

στα ανανεώσιμα. Δείχνουν θετική κατεύθυνση. Υποθέτω ότι οι μεταρρυθμίσεις που εφάρμοσε η Ελλάδα, σε τομείς όπως για παράδειγμα η αγορά εργασίας και το συνταξιοδοτικό, έχουν συγκεντρωμένο ρόλο σε αυτό το αποτέλεσμα.

– **Την περίοδο κατά την οποία είχατε γενικό ρόλο στην οικονομική πολιτική της γερμανικής κυβέρνησης επικράτησε μια ισχυρή δόση δημοσιονομικής πειθαρχίας στην Ευρωζώνη. Κατ' αρχάς, θεωρείτε ότι αυτό έχει αλλάξει πλέον στο Βερολίνο;**

– Αυτήν τη στιγμή είναι σε εξέλιξη μια συζήτηση γύρω από την αλλαγή των ευρωπαϊκών δημοσιονομικών κανόνων. Υπάρχουν κάποιες προτάσεις στο τραπέζι για την προσαρμογή τους στην τρέχουσα πραγματικότητα, την οποία χαρακτηρίζουν υψηλά επίπεδα χρέους σε κάποιες χώρες της Ευρώπης. Αυτή είναι μια συζήτηση η οποία κριάζεται και θα πρέπει να δει κανείς πάνω σε ποια μορφή και σχήμα θα γίνουν οι κανόνες πιο ευέλικτοι για το μέλλον. Θεωρώ πάντως ότι η ήδη έχουμε επιδείξει πολλά ευελέγιστα τα τελευταία χρόνια, μόνο και μόνο μετά την εκδήλωση της πανδημίας.

Πάντως, δεδομένου ότι δεν έχουμε μια δημοσιονομική ένωση, αλλά μια νομισματική ένωση, χρειαζόμαστε σίγουρα κάποιες μορφές πειθαρχίας στο δημοσιονομικό σκέλος – και είναι κάτι που μας έχει βοηθήσει στο παρελθόν.

– **Μια και αναφέρεστε στο παρελθόν,**

οι Ηνωμένες Πολιτείες είχαν μια διαφορετική προσέγγιση για τη «θεραπεία» που έπρεπε να ακολουθήσει η Ελλάδα. Είχατε τότε κάποιες παραινήσεις, αν όχι πιέσεις, από την αμερικανική πλευρά; Και πάντα σε ποια βάση;

– Υπήρξαν πολλές συζητήσεις με την αμερικανική πλευρά, όπως και με την κινεζική πλευρά, αναφορικά με τη σταθερότητα της Ευρωζώνης εκείνη την περίοδο. Συζητήσαμε οι οποίες ήταν χρήσιμες. Στο τέλος, η εφαρμογή του προγράμματος έγινε από τους ευρωπαϊκούς θεσμούς και το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο. Εφαρμόστηκαν οι πολιτικές στις οποίες συμφώνησαν σε γενικές γραμμές όλα τα κράτη-μέλη στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο. Οι θέσεις των Αμερικανών και των Κινέζων ελάφυναν υπόψη, όμως στο τέλος ήταν απόφαση των Ευρωπαίων ηγετών.

– **Πόσο κοντά έφθασε η Ελλάδα στην έξοδο από το ευρώ και τι θυμάστε από εκείνη τη φάση των εξελίξεων;**

– Η απόφαση για το ποια θα ήταν η θέση της Ελλάδας στην Ευρώπη, και συγκεκριμένα στην Ευρωζώνη, ήταν απόφαση της Ελλάδας. Αυτό ήταν κάτι που όλοι σεβαστήκαμε εκείνη την περίοδο. Σίγουρα, η θέση που πολλοί εξέφρασαν τότε ήταν υπέρ της ανάγκης η Ευρώπη να παραμείνει ενωμένη, επομένως εργαζόταν κανείς για μια λύση η οποία θα κρατούσε την Ελλάδα στην Ευρώπη.

Με περισσότερη εθνική ασφάλεια η παγκοσμιοποίηση

– **Μετά την ελληνική κρίση, και αφού μεσολάβησαν η πανδημία και η ρωσική εισβολή στην Ουκρανία, το ελληνικό χρέος είναι σήμερα ακόμη υψηλότερο σε απόλυτο αριθμό. Μειώνεται όμως πλέον ως ποσοστό του ΑΕΠ. Τι έχετε να παρατηρήσετε;**

– Εδώ παίζει ρόλο σε μεγάλο βαθμό ο πληθωρισμός. Είναι μια πραγματικότητα που συναντά κανείς και σε άλλες ευρωπαϊκές χώρες. Μετά την πανδημία αυξήθηκαν οι απόλυτοι αριθμοί των χρεών. Συνέβη και στη Γερμανία, όπου το χρέος αυξήθηκε μάλιστα και ως ποσοστό του ΑΕΠ. Το σημαντικό εδώ είναι ότι μετά την πανδημία επιστρέφει πλέον η δημοσιονομική πειθαρχία στην Ευρώπη. Στην Ελλάδα, το γεγονός ότι το χρέος της μειώθηκε ως ποσοστό του ΑΕΠ οφείλεται φυσικά στην ανάπτυξη που πέτυχε η χώρα σας. Όσο θα αξιολογήσει τη συγκριτικά της πλεονεκτήματα σε τομείς όπως –για παράδειγμα– τα ανανεώσιμα, θα συνεχίζεται και η βιωσιμότητα του χρέους.

– **Ο ίδιος έχετε συντελέσει στην εμβάθυνση των εμπορικών σχέσεων της Γερμανίας με την Κίνα. Οι ΗΠΑ έχουν**

σήμερα μια διαφορετική προσέγγιση και ορισμένοι μιλούν ακόμη και για το τέλος της παγκοσμιοποίησης μέσα από μια μορφή ψυχρού πολέμου με την Κίνα. Ποια είναι η γνώμη σας;

– Δεν νομίζω ότι οι ΗΠΑ έχουν μια πολύ διαφορετική προσέγγιση από τη Γερμανία. Η νέα τάση πλέον είναι η μείωση του κινδύνου (de-risking), γεγονός το οποίο αναπροσαρμόζει την οικονομική δομή λαμβάνοντας περισσότερο υπόψη τα θέματα της ανεξαρτησίας και της εθνικής ασφάλειας. Η νέα τάση πραγματώνεται για την οποία ορισμένοι μιλούν σήμερα σημαίνει ότι η εθνική ασφάλεια θα διαδραματίζει μεγαλύτερο ρόλο στα οικονομικά και στην παγκοσμιοποίηση. Το γεγονός αυτό σημαίνει ότι χρειάζεται μια αναπροσαρμογή σε ορισμένες εφοδιαστικές αλυσίδες και εξαγωγές τεχνολογίας. Αυτό απαιτείται και ότι οι χώρες μας θα είναι πρόθυμες να πληρώσουν για ασφάλεια λίγο περισσότερο απ' ό,τι πριν. Σημαντικός ήταν εδώ ο ρόλος του πολέμου στην Ουκρανία. Ειδικά στη Γερμανία υπάρχει μια στρόφιλη της κοινής γνώμης σε σχέση με την ενεργειακή εξάρτηση από τη Ρωσία, πάνω στη βάση ότι ήταν μια λανθασμένη

επιλογή, κι αν ήταν μια επιλογή η οποία στο παρελθόν πρόσφερε τεράστια οικονομικά οφέλη. Βιώνουμε λοιπόν τη μετάβαση σε μια νέα ισορροπία, την οποία ορισμένοι προσεγγίζουν και ως νέα τάξη πραγμάτων.

Αντιστοιχώς, αναπροσαρμογή θα δούμε και στις αλυσίδες των πρώτων υλών αλλά και των διαδικασιών τους,

Δεν επιθυμούμε πλέον να εξαρτιόμαστε πολύ από μια χώρα. Η διαδικασία αυτή θα χρειαστεί 5-10 χρόνια και θα είναι μια καλή εξέλιξη.

σε τομείς όπως τα ανανεώσιμα ή οι μπαταρίες στην αυτοκινητοβιομηχανία. Δεν επιθυμούμε πλέον να εξαρτιόμαστε πολύ από μια χώρα. Η διαδικασία αυτή θα χρειαστεί 5-10 χρόνια και θα είναι μια καλή εξέλιξη. Χρειάζεται όμως να είμαστε προσεκτικοί ώστε να μην το παρακάνουμε. Ένα ζητούμενο θα είναι και η ενόπλη της Ευρώπης προς αυτήν την κατεύθυνση,

που αποτελεί παράγοντα-κλειδί για να το επιτύχουμε.

– **Θα έχουμε λοιπόν και πάλι παγκοσμιοποίηση, αλλά με περισσότερη εθνική ασφάλεια.**

– Ακριβώς. Δεν θα καταργήσουμε την παγκοσμιοποίηση και ούτε πρέπει να το κάνουμε. Το εμπόριο θα συνεχίσει να είναι σημαντικό. Θα πρέπει να συνεχίσουμε να συνάπτουμε εμπορικές συμφωνίες με διάφορες περιοχές του κόσμου, όπως για παράδειγμα η Λατινική Αμερική. Και δεν θα πρέπει να παραφορτώσουμε το εμπόριο με άλλες παραμέτρους. Οι ΗΠΑ έχουν μια πιο αυστηρή στάση απέναντι στην Κίνα. Είναι σημαντικό οι ΗΠΑ και η Ευρώπη να δουλέψουν από κοινού με μια συντονισμένη στρατηγική στο θέμα. Δεν μπορεί να δω ότι θα φτάσουμε στο σημείο της πλήρους αποσύνδεσης (de-coupling) από την Κίνα και δεν θεωρώ ότι θα ήταν ούτως ή άλλως μια καλή ιδέα.

– **Στο μεταξύ, οι ΗΠΑ προβαίνουν σε γενναϊόδωρες επιδοτήσεις στις επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται σε αμερικανικό έδαφος, αφενός για την ανεξάρτηση από την Κίνα, αφετέρου για την πράσινη μετάβαση. Θα**

Η νέα τάση πλέον είναι η μείωση του κινδύνου (de-risking), γεγονός το οποίο αναπροσαρμόζει την οικονομική δομή λαμβάνοντας περισσότερο υπόψη τα θέματα της ανεξαρτησίας και της εθνικής ασφάλειας.

αναγκαστεί να ακολουθήσει και η Ευρώπη;

– Θα ήμουν πολύ προσεκτικός στο να μιλήσω σε μια κούρσα επιδοτήσεων. Είναι μια λογική η οποία φέρνει και στοιχεία προστατευτισμού. Πιο σημαντικό από τις επιδοτήσεις είναι να δημιουργήσεις τις συνθήκες εκείνες που

θα προσελκύσουν ιδιωτικές επενδύσεις στην Ευρώπη. Κι εδώ βρισκόμαστε λίγο πίσω. Σε αφήσουμε τις επιδοτήσεις και σε επικεντρωθούμε στις ιδιωτικές επενδύσεις. Σε κάθε περίπτωση, είναι θετικό το γεγονός ότι έπειτα από καιρό οι ΗΠΑ ανεβάζουν ταχύτητα στην προσπάθεια για την πράσινη μετάβαση.

Η τεχνολογία στη μάχη κατά της φοροδιαφυγής

Γίνονται ηλεκτρονικά τα βιβλία, τα δελτία αποστολής, η τιμολόγηση, το πελατολόγιο, το περιουσιολόγιο – Αυξάνονται οι ελεγκτές

Του **ΠΡΟΚΟΠΗ ΚΑΤΖΗΝΙΚΟΛΑΟΥ**

Σε πρώτο πλάνο θα βρεθεί η φοροδιαφυγή την επόμενη τετραετία, με την ΑΑΔΕ και το νέο οικονομικό επιτελείο να λαμβάνουν πρόσθετα νομοθετικά μέτρα για την αντιμετώπισή της. Σε αρκετές περιπτώσεις υπάρχει νομοθετικό κενό, όπως για παράδειγμα για τα κρυπτονομίσματα, ενώ σε άλλες θα αναζητηθούν λύσεις που θα οδηγήσουν στον περιορισμό της συντελούμενης φοροδιαφυγής, ενδεχομένως και νέα κίνητρα, καθώς τα προηγούμενα που είχαν θεσπιστεί φαίνεται ότι δεν απέδωσαν.

Σε κάθε περίπτωση, από το υπουργείο Οικονομικών αναφέρονται ότι δεν υπάρχουν «μαγικές λύσεις», σημειώνοντας ότι το προσεχές διάστημα ενεργοποιούνται μέτρα που ήδη έχουν θεσμοθετηθεί και είναι έτοιμα να εφαρμοστούν, όπως η διασύνδεση των ταμειακών μηχανών με τα POS. Ωστόσο, το ζητούμενο είναι να περιοριστεί η διακίνηση μαύρου χρήματος στις συναλλαγές των πολιτών με διάφορες επαγγελματικές ομάδες. Η φορολογική διοίκηση αναμένεται να παρουσιάσει στον νέο υπουργό Οικονομικών τον σχεδιασμό για την επόμενη τετραετία και τις προτάσεις της για νομοθετικές παρεμβάσεις, αλλά σε κάθε περίπτωση τις τελικές αποφάσεις θα τις λάβει η κυβέρνηση. Σύμφωνα με πληροφορίες, έχει συνταχθεί έκθεση που υπερβαίνει τις 100 σελίδες για την αντιμετώπιση της φοροδιαφυγής από ελεύθερους επαγγελματίες και αυτοα-

Αναζητείται λύση για τα κρυπτονομίσματα, τα οποία μέχρι σήμερα δεν δηλώνονται και δεν φορολογούνται.

πασχολούμενους. Εφόσον, πάντως, επιβεβαιωθούν οι δημοσκοπήσεις και η διακυβέρνηση της χώρας αναλάβει εκ νέου η Ν.Δ., ήδη υπάρχει σχέδιο για την αντιμετώπιση του φαινομένου που στερεί σημαντικούς πόρους από το κοινωνικό σύνολο.

Με σειρά νομοθετικών παρεμβάσεων, νέων προσλήψεων ελεγκτών και με τη στήριξη νέων τεχνολογιών θα επικριθεί το πρώτο χτύπημα στη φοροδιαφυγή. Σύμφωνα με πληροφορίες, ο νέος σχεδιασμός περιλαμβάνει:

1. Ηλεκτρονική τιμολόγηση. Όπως αναφέρουν πηγές του υπουργείου Οικονομικών αλλά και της φορολογικής διοίκησης, αναμένεται εντός του 2023 να ζητηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση η υποχρεωτική εφαρμογή της ηλεκτρονικής τιμολόγησης. Για να μπορέσει να γίνει αυτό η Ελλάδα θα πρέπει να ζητήσει εξαιρέση από τους κανόνες της Ε.Ε., όπως έκαναν και άλλες χώρες, όπως για παράδειγμα η Ιταλία. Η ηλεκτρονική τιμολόγηση θα γίνει υποχρεωτική, αλλά σταδιακά, με στόχο εντός του 2024 να την έχει το σύνολο των επιχειρήσεων και των επαγγελματιών. Στα θετικά της

Με το ψηφιακό δελτίο αποστολής οι ελεγκτικές αρχές θα γνωρίζουν σε πραγματικό χρόνο τι διακινείται και πού πάει.

ηλεκτρονικής τιμολόγησης είναι η μείωση του χρόνου παραγραφής των χρεώσεων στα τρία χρόνια από πέντε που ισχύουν. Σήμερα, αρκετές επιχειρήσεις χρησιμοποιούν (μέσω παρόχου) την ηλεκτρονική τιμολόγηση, αλλά προαιρετικά. Με αυτόν τον τρόπο, όπως αναφέρουν στελέχη του υπουργείου Οικονομικών, θα ελαχιστοποιηθούν οι απάτες στον ΦΠΑ και τα εικονικά στοιχεία. Ουσιαστικά η Ελλάδα σκοπεύει να λάβει μέτρα αντίστοιχα με αυτά που έχουν λάβει η Ιταλία, η Πορτογαλία, η Ισπανία, η Δανία και η Νορβηγία. Η ηλεκτρονική τιμολόγηση καθιστά ανέφικτη την έκδοση εικονικών τιμολογίων, προσφέ-

ροντας όλα τα δεδομένα στις φορολογικές αρχές σε πραγματικό χρόνο. Με απλά λόγια, ηλεκτρονική τιμολόγηση είναι η ανταλλαγή ψηφιακών παραστατικών μεταξύ δύο ή περισσότερων οντοτήτων που συμμετέχουν σε μια εμπορική συναλλαγή (επιχείρηση, Δημόσιο, φυσικό πρόσωπο). Αυτά τα παραστατικά δεν είναι μόνο τιμολόγια, αλλά μπορεί να περιλαμβάνουν και άλλα «έγγραφα», όπως εντολές αγοράς, ερωστικά/πρωτοκόλλια σημειώματα, κερμίσματα, όρους πληρωμής κ.λπ.

2. Κρυπτονομίσματα. Πρόκειται για ένα γκριζό τοπίο, στο οποίο όχι μόνο στην Ελλάδα αλλά και στην Ευρώπη δεν έχουν καταφέρει οι Αρχές να θέσουν κάποιους κανόνες. Εντός του έτους αναμένεται να δημιουργηθεί το θεσμικό πλαίσιο. Προς αυτή την κατεύθυνση η φορολογική διοίκηση μελετά τα συστήματα που εφαρμόζονται στις ΗΠΑ και τη Μεγάλη Βρετανία. Αυτή τη στιγμή η εφορία ή οι ελεγκτές αδυνατούν να προχωρήσουν στην επιβολή φόρου για κέρδη από κρυπτονομίσματα, καθώς δεν δηλώνονται στη φορολογική δήλωση. Επίσης, για να γίνει έλεγχος θα πρέπει να εντοπιστεί ο ελεγχόμενος, είτε είναι πωλητής είτε αγοραστής.

3. Μητρώο κινήτων και ακινήτων περιουσιακών στοιχείων. Ουσιαστικά δημιουργείται από την αρχή ένα νέο περιουσιολόγιο, το οποίο θα περιλαμβάνει όλα τα περιουσιακά στοιχεία των φορολογούμενων. Στη νέα βάση δεδομένων του ηλεκτρονικού περιουσιολογίου θα

περιλαμβάνονται κυρίως ακίνητα, αυτοκίνητα, σκάφη, εναέρια μέσα μεταφοράς, μετοχές, αμοιβαία κεφάλαια και εταιρικά μερίδια. Επίσης, με νομοθετική διάταξη θα προβλεφθεί και η δήλωση κρυπτονομισμάτων, ψηφιακών έργων τέχνης και γενικότερα όλα τα επενδυτικά τεχνολογικά προϊόντα που θα δημιουργηθούν εφεξής.

4. Πρόσληψη νέων ελεγκτών από την ΑΑΔΕ.

5. Ηλεκτρονικά βιβλία. Για τον καλύτερο έλεγχο των δαπανών σχεδιάζεται να αναγνωρίζονται μόνο οι δαπάνες που περνούν μέσα από τα ηλεκτρονικά βιβλία MyDATA. Δηλαδή όλες οι δαπάνες ενός ελεύθερου επαγγελματία, είτε εκπίπτει ο ΦΠΑ, είτε μόνο μειώνει το φορολογητέο εισόδημα, θα πρέπει να γίνεται μέσω των ηλεκτρονικών βιβλίων. Επί τις ουσίας για όλες τις δαπάνες τους θα πρέπει να ζητούν τιμολόγιο.

6. Ψηφιακό πελατολόγιο για γιατρούς, δικηγόρους κ.ά. Συγκεκριμένες επαγγελματικές ομάδες θα πρέπει να τηρούν ψηφιακό πελατολόγιο, το οποίο θα είναι διαθέσιμο στον έλεγχο και θα συγκρίνεται με τα δηλωθέντα εισοδήματα. Το ψηφιακό πελατολόγιο σε δεύτερη φάση θα διασυνδεθεί με τα MyDATA.

7. Ψηφιακό δελτίο αποστολής. Θα τεθεί σε λειτουργία το επόμενο διάστημα. Με αυτόν τον τρόπο θα ελέγχεται η διακίνηση των προϊόντων (οικοδομής, αγροτικά κ.λπ.). Οι ελεγκτικές αρχές θα γνωρίζουν σε πραγματικό χρόνο τι διακινείται και πού πάει.

Χάνουμε 18 δισ. λόγω φοροδιαφυγής, λέει ο Γ. Στουρνάρας

Στο θέμα της φοροδιαφυγής, που είναι τεράστια, μετατόπισε την προεκλογική συζήτηση για τη φορολογία ο διοικητής της Τράπεζας της Ελλάδος Γιάννης Στουρνάρας, επικαλούμενος στοιχεία που αποτελούν πρόκληση: ενώ τα δηλωθέντα εισοδήματα είναι 80 δισ. ευρώ, η καταπόνηση έφθασε τα 140 δισ. ευρώ.

Από τα στοιχεία αυτά που επικαλέστηκε ο κεντρικός τραπεζίτης, προκύπτει ότι τα μη δηλωθέντα εισοδήματα ήταν περίπου 60 δισ. ευρώ (αφού και η αποταμίευση αυξήθηκε, όπως είπε, άρα δεν τροφοδοτήθηκε από αυτήν η καταπόνηση). Αν υπολογίσουμε έναν μέσο συντελεστή φορολογίας 30%, η απώλεια φορολογικών εσόδων, η φοροδιαφυγή, είναι 18 δισ. ευρώ, σχεδόν 10% του ΑΕΠ ή 32% των φορολογικών εσόδων.

Σήμερα φόρους πληρώνουν μόνον οι μισθωτοί και οι συνταξιούχοι. Πρέπει να σταματήσει αυτό.

«Θεωρούμαστε πρωταθλητές στην Ευρώπη», είπε ο κ. Στουρνάρας. «Τα νούμερα από ενδεχόμενες αλλαγές σε φορολογικούς συντελεστές, που είναι αντικείμενο της διαμάχης των κομμάτων, είναι τίποτα, είναι μόρια μικρά, είναι νούμερα μετά την υποδιαστολή ως ποσοστά του ΑΕΠ σε σύγκριση με την τεράστια φοροδιαφυγή», είπε ο κ. Στουρνάρας σε συνέντευξη του που δημοσιεύθηκε στο in.gr. Στο πλαίσιο αυτό, πρόσθεσε ότι «θα προτιμούσα η διαμάχη να αφορούσε τρόπους πάταξης της τεράστιας φοροδιαφυγής. As ξεκινήσουμε τους φορολογικούς συντελεστές, ήταν υψηλοί, πέσανε, as μείνουν εκεί, ενδεχομένως να δούμε λίγο τη φορολόγηση της εργασίας, ειδικά τις εισφορές κοινωνικής ασφάλισης, αλλά μην πειράζουμε

άλλο τους φορολογικούς συντελεστές, as δούμε την αποτελεσματικότητα του φορολογικού συστήματος και κυρίως να δούμε πώς θα πατάζουμε την τεράστια φοροδιαφυγή». Τόνισε δε ότι αυτό πρέπει να αποτελεί προτεραιότητα για την επόμενη κυβέρνηση.

Ο ίδιος πρόσθεσε ότι «σήμερα φόρους πληρώνουν μόνον οι μισθωτοί και οι συνταξιούχοι. Πρέπει να σταματήσει αυτό». Υπέδειξε δε ως μέτρα τις ηλεκτρονικές αποδείξεις παντού και την παροχή κινήτρων, με την παροχή εκπτώσεων στους φορολογουμένους.

Σχολιάζοντας εξάλλου το αν πρέπει να μειωθούν οι συντελεστές ΦΠΑ, όπως ζητούν τα δύο κόμματα της αντιπολίτευσης, ο κεντρικός τραπεζίτης υποστήριξε ότι η Ελλάδα χρειάζεται έσοδα για να χρηματοδοτήσει την παιδεία, την υγεία, την άμυνα και τις επενδύσεις.

«Δεν μπορείς να θέλεις να κάνεις δαπάνες κι απ' την άλλη μεριά να λες θα μειώσω τους φόρους. Δεν γίνεται». Και συμπλήρωσε: «Γι' αυτό πρέπει τώρα να δούμε πώς πατάσσεται η φοροδιαφυγή. Δεν αντέχει η Ελλάδα να χάσει φορολογικά έσοδα».

Παίρνοντας τη σκυτάλη στο ίδιο θέμα, ο τέως αναπληρωτής υπουργός Οικονομικών Θόδωρος Σκυλακάκης σημείωσε σε συνέντευξη του στο One Tv, ότι η αντιμετώπιση της φοροδιαφυγής πρέπει να αποτελέσει προτεραιότητα την επόμενη τετραετία και ότι σχεδιάζονται τα εξής βήματα μετά τη διασύνδεση των τεράστιων μηχανών με τα POS και την ΑΑΔΕ 1. Η καθιέρωση ηλεκτρονικών δελτίων αποστολών, 2. Η καθιέρωση ηλεκτρονικών τιμολογίων παντού και 3. Η επανεξέταση της υποχρέωσης τήρησης βιβλίων σε ηλεκτρονική μορφή, για συγκεκριμένες κατηγορίες επαγγελματιών. «Το κλειδί είναι τα ηλεκτρονικά τιμολόγια και οι έλεγχοι με χρήση μεθόδων τεχνητής νοημοσύνης», είπε.

ΕΙΡΗΝΗ ΧΡΥΣΟΛΩΡΑ

Θα ξεπεράσουν τις 200.000 οι νέοι συνταξιούχοι το 2023

Κάθε μέρα εκδίδονται 1.200 συντάξεις και υποβάλλονται 600 αιτήσεις

Της ΡΟΥΛΑΣ ΣΑΛΟΥΡΟΥ

Σχεδόν 1.200 αιτήσεις συνταξιοδότησης εκδίδονται την ημέρα από τον ΕΦΚΑ, ενώ τον περασμένο μήνα, σύμφωνα με τα στοιχεία του συστήματος «Ηλιος», πληρώθηκαν σχεδόν 30.000 νέες συντάξεις. Την ίδια στιγμή, βέβαια, υποβάλλονται καθημερινά περί τις 610 νέες αιτήσεις συνταξιοδότησης, με τα στελέχη του ΕΦΚΑ και του υπ. Εργασίας να εκτιμούν πως συνολικά στο τέλος του έτους ο αριθμός των αιτήσεων (κύριων και επικουρικών) θα αγγίξει ή και θα ξεπεράσει τις 200.000. Στα θετικά πάντως της διαδικασίας παραμένει το γεγονός ότι ο ρυθμός των απονομών συντάξεων παραμένει αμείωτος, με τον ΕΦΚΑ να επιμένει πως κατά μέσο όρο η έκδοση των νέων συντάξεων ολοκληρώνεται στους δύο μήνες.

Το μέσο ποσό κύριας σύνταξης στον ιδιωτικό τομέα είναι 691 ευρώ και στον δημόσιο 1.193 ευρώ.

Τον Μάιο πληρώθηκαν από τον ΕΦΚΑ, όπως προκύπτει από τα πρόσφατα στοιχεία του συστήματος «Ηλιος», 29.537 νέες συντάξεις, εκ των οποίων οι 20.110 ήταν κύριες πλην Δημοσίου, με το μέσο ποσό να μην ξεπερνάει τα 691 ευρώ. Η ψαλίδα μεταξύ των συντάξεων που λαμβάνουν οι μισθωτοί και οι επαγγελματίες από τον ΕΦΚΑ και αυτών που λαμβάνουν ακόμη και μετά την εφαρμογή του νόμου Κατρούγκαλου οι δημόσιοι υπάλληλοι είναι τεράστια. Ετσι, τον Μάιο πληρώθηκαν και 2.333 συντάξεις Δημοσίου, με το μέσο ποσό δαπάνης να ανέρχεται στα 1.193 ευρώ. Άλλες 6.373 νέες συντάξεις εκδόθηκαν από το ΕΤΕΑΕΠ (επικουρικές) με μέσο ποσό δαπάνης 156 ευρώ.

Στο 5μηνο οι απονομές - πληρωμές νέων συντάξεων ανήλθαν σε 156.301, καθώς τον Απρίλιο οι απονομές έφτασαν τις 40.887, τον Μάρτιο τις 32.231, τον

Ο «χάρτης» των συντάξεων

ΠΗΓΗ: ΗΛΙΚΑ

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Φεβρουάριο τις 25.630, ενώ τον Ιανουάριο τις 28.016. Τον Μάιο η συνολική δαπάνη των αναδρομικών στους νέους συνταξιούχους με οριστική απόφαση συνταξιοδότησης ανήλθε σε 107.391.383,30 ευρώ και η συνολική δαπάνη συντάξεων σε 17.730.231,20 ευρώ για την πληρωμή 29.537 συντάξεων. Αυξημένες αναμένονται και οι νέες αιτήσεις συνταξιοδότησης, που στο τέλος Μαΐου είχαν ξεπεράσει τις 76.000. Όπως έχει γράψει η «Κ», πολλοί ασφαλισμένοι - που έχουν θεμελιώσει δικαίωμα συνταξιοδότησης - σπεύδουν να υποβάλουν αίτηση εντός του 2023, καθώς οι ειδικοί ξεκαθαρίζουν ότι λόγω του πληθωρισμού του 2022 (έκλεισε στο 9,6%) η αύξηση στη σύνταξη τους θα είναι σημαντική.

Να σημειωθεί ότι οι συντάξιμες αποδοχές κάθε χρονιάς αναπροσαρμόζονται με την «αυσιδα» του πληθωρισμού των

επόμενων ετών, μέχρι το έτος συνταξιοδότησης. Στην πράξη, επιδιώκεται η προσαρμογή των συντάξιμων αποδοχών στο σήμερα, σε όρους πραγματικής αγοραστικής δύναμης.

Οι ειδικοί εκτιμούν ότι στο τέλος του 2023 οι νέες αιτήσεις συνταξιοδότησης θα είναι πάνω από 200.000, ξεπερνώντας πιθανότατα και αυτές που υποβλήθηκαν το 2022, καθώς έχουμε μπει στην περίοδο που συνταξιοδοτείται η γενιά των baby boomers (γεννηθέντες από το 1946 μέχρι το 1964). Με βάση το σύστημα «Ηλιος», προκύπτουν μεταξύ άλλων και τα εξής: Οι συνταξιούχοι αυξήθηκαν σε σχέση με τον Απρίλιο κατά 6.644 άτομα και τον Μάιο ανήλθαν σε 2.478.521.

Οι συντάξεις γήρατος ανέρχονται σε 1.889.403, εκ των οποίων τις 1.004.516 λαμβάνουν άνδρες συνταξιούχοι. Από τις 385.651 συντάξεις θανάτου,

τις 353.271 λαμβάνουν γυναίκες.

Ανεξάρτητα από το φύλο, το 27,4% των συνταξιούχων (678.013 άτομα) είναι άνω των 81 ετών. Το 34,3% ή 849.634 άτομα είναι ηλικίας 51 έως 70 ετών, ενώ το υψηλότερο ποσοστό συνταξιούχων (35,4% ή 877.855 άτομα) είναι ηλικίας 71 έως 80 ετών. Η μέση σύνταξη γήρατος ανέρχεται σε 887,95 ευρώ, ενώ με την προσθήκη και των συντάξεων θανάτου και αναπηρίας, η μέση κύρια σύνταξη περιορίζεται στα 788,85 ευρώ. Αντίστοιχα, οι επικουρικές συντάξεις γήρατος φθάνουν τα 220,09 ευρώ. Συνολικά όμως, μαζί με τις επικουρικές συντάξεις θανάτου και αναπηρίας, αποχωρούν στα 195,68 ευρώ. Τέσσερις στις 10 κύριες συντάξεις, ήτοι 1.175.553 ή 42,51%, κυμαίνονται μεταξύ 500 και 1.000 ευρώ. Υπάρχουν δε και άλλες 803.246 κύριες συντάξεις (29,04%) που είναι κάτω των 500 ευρώ.

σελίδες ιστορίας

Από την πραγματικότητα των εμφυλίων στον μύθο του Λαβυρίνθου και από τον Τζέιμς Μποντ στο όνομα της μουστάρδας. Οι ιστορίες που έγραψαν την Ιστορία.

Κυριακή 25/6

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Περιορισμένη πώση με χαμηλό τζίρο στο Χρηματιστήριο

Συνεχίζεται η ήπια κατοχύρωση των μεγάλων κερδών του τελευταίου διαστήματος

Της **ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ ΚΟΥΡΤΑΛΗ**

Οι πιέσεις συνεχίστηκαν για δεύτερη ημέρα στο Χρηματιστήριο Αθηνών, ωστόσο ήταν «ελεγχόμενες», με τον Γενικό Δείκτη να διατηρεί το επίπεδο των 1.260 μονάδων. Τα επενδυτικά καρτοφυλλάκια συνέχισαν έτσι την ήπια κατοχύρωση των πρόσφατων σημαντικών κερδών που έχουν καταγράψει στην ελληνική αγορά. Ο τζίρος πάντως κινήθηκε και πάλι σε πιο χαμηλά επίπεδα, γεγονός που καταδεικνύει πως οι επενδυτές δεν έχουν διάθεση να αποχωρήσουν από το Χ.Α., αλλά θα αναζητήσουν καλύτερες ευκαιρίες εισόδου, αποτιμώντας πως το αποτέλεσμα των εκλογών της Κυριακής θα οδηγήσει σε συνέχιση της τρέχουσας

Η αγορά συνδέει άμεσα το αποτέλεσμα των εκλογών της Κυριακής με την ανάκτηση της επενδυτικής βαθμίδας.

πολιτικής και άρα στην ανάκτηση της επενδυτικής βαθμίδας. Ο Γενικός Δείκτης υποχώρησε κατά 0,28% στις 1.264,96 μονάδες και ο τζίρος ανήλθε στα 95 εκατ. ευρώ. Ο δείκτης υψηλής κεφαλαιοποίησης κατέγραψε πτώση 0,38% στις 3.063,56 μονάδες, ενώ με απώλειες 0,86% στις 1.907,22 μονάδες έκλεισε ο δείκτης μεσαίας κεφαλαιοποίησης.

Στα μη τραπεζικά blue chips, με πτώση 2,74% έκλεισε η Cenergy και ακολούθησαν με απώλειες άνω του 1% οι Βιοχάλκο, Jumbo, OTE, Quest, Σαράντη και Autohellas. Ανοδικά ξεχώρισαν η ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ στο +3,15%, ακολούθησε η Mytilineos στο +2,42%, ενώ με κέρδη άνω του 1% έκλεισαν Ελλάκτωρ, ΤΕΡΝΑ Ενεργειακή και Motor Oil.

Ο Γενικός Δείκτης υποχώρησε κατά 0,28% στις 1.264,96 μονάδες και ο τζίρος ανήλθε στα 95 εκατ. ευρώ.

Ο τραπεζικός δείκτης υποχώρησε κατά 1,31% στις 1.993,01 μονάδες και την Τράπεζα Πειραιώς να κλείνει στο -3,82%, την Εθνική Τράπεζα στο -1,54%, τη Eurobank στο -0,82%, ενώ οριακές απώλειες 0,07% σημείωσε η Alpha Bank.

Δεν υπάρχει κάποια ουσιαστική διαφοροποίηση στο διεθνές τοπίο, αλλά η επενδυτική κοινότητα βρίσκεται σε αναζήτηση καταλυτών, ώστε να μπορέσουν οι βασικοί διεθνείς μετοχικοί δείκτες να οδηγηθούν υψηλότερα, ειδικότερα μετά την τελευταία ανοδική κίνηση, τονίζει ο Νίκος Καυκάς, υπεύθυνος του τμήματος ανάλυσης της Depolas Investment Services. Ητοι, όπως προσθέτει, είναι πιθανή μια διόρθωση τιμών διεθνώς το επόμενο διά-

στημα. Στο εσωτερικό, ο Γενικός Δείκτης θα συνεχίσει τη συσσώρευση μέχρι και την ολοκλήρωση των εκλογών, με ανοδικό όριο την περιοχή των 1.280-1.290 μονάδων.

Από την πλευρά του ο Δημήτρης Τζάννας, σύμβουλος Διοίκησης της Κύκλος ΑΧΕΠΕΥ, επισημαίνει πως οι εκθέσεις για τις ευνοϊκές προοπτικές των ελληνικών εταιρειών συνεχίζονται αδιάλειπτα, όπως και τα καλά νέα από την οικονομία, με την εκτέλεση του προϋπολογισμού στο πρώτο πεντάμηνο να παρουσιάζει θεαματικό πρωτογενές πλεόνασμα, αποτέλεσμα σε μεγάλο βαθμό των αυξημένων φορολογικών εσόδων, αλλά και των εισπράξεων ευρωπαϊκών κονδυλίων. Ωστόσο, όπως προσθέτει, η νιομοπιή

των συνεχόμενων ανοδικών συνεδριάσεων έχει ήδη οδηγήσει τον Γενικό Δείκτη σε αλλεπάλληλα ρεκόρ έτους, με το Χ.Α. να είναι πρωταθλήτης όλων των αγορών, έχοντας προεξοφλήσει σε σημαντικό βαθμό τις θετικές επερχόμενες εξελίξεις τόσο στα μακροοικονομικά μεγέθη και ιδιαίτερα στο ΑΕΠ, όσο και στα εταιρικά μεγέθη για το τρέχον έτος.

Επομένως, κατά τον κ. Τζάννα, δημιουργούνται προϋποθέσεις για καταγραφή μέρους τουλάχιστον των κερδών από τους επενδυτές, με δεδομένο ότι ο επενδυτικός κίνδυνος ουδέποτε μηδενίζεται και έκτακτοι παράγοντες μπορούν να διαφοροποιήσουν τα διαγραφόμενα αισιόδοξα σενάρια για την ελληνική οικονομία.

Συνεχίστηκαν οι πιέσεις στις ευρωπαϊκές αγορές

Τα ευρωπαϊκά χρηματιστήρια έδωσαν χθες συνέχεια στην πτωτική πορεία που εγκαινίασαν τη Δευτέρα, καθώς οι επενδυτές έχουν στραμμένο το βλέμμα στην επικείμενη συνεδρίαση της ΕΚΤ αλλά και γενικότερα των μεγάλων κεντρικών τραπεζών και στις αποφάσεις που θα ληφθούν στις ΗΠΑ. Παράλληλα, η αισιοδοξία των επενδυτών περιορίστηκε όταν έφτασαν τα νέα από την Κίνα, με τη Λαϊκή Τράπεζα της Κίνας να προχωράει σε μείωση των επιτοκίων μικρότερη από τις προβλέψεις.

Τα προεσμαιακά συμβόλαια πετρελαίου Brent υποχωρούν χθες το βράδυ κατά 0,96% στα 75,13 δολ. το βαρέλι.

Εχει προηγηθεί, άλλωστε, η δήλωση της Ιζαμπέλ Σνάμπελ, μέλους του Δ.Σ. της ΕΚΤ, ότι η πορεία προς τη σταθεροποίηση των τιμών είναι αβέβαιη και γεμάτη κινδύνους. Παράλληλα, ο επικεφαλής των οικονομολόγων της ΕΚΤ, Φίλιπ Λέιν, δήλωσε σε συνέδριο στη Μαδρίτη πως είναι πιθανή μια περαιτέρω άνοδος των επιτοκίων τον Ιούλιο, αλλά υπογράμμισε ότι είναι ακόμα υπερβολικά νωρίς για να υποθέσει κανείς τι θα συμβεί στη συνεδρίαση της ΕΚΤ τον Σεπτέμβριο. Επίσης, σήμερα αναμένεται ομιλία του προέδρου της Fed Τζερόμι Πάουελ. Στο μεταξύ, δόθηκαν χθες στη δημοσιότητα στοιχεία που φέρουν τις τιμές καταναλωτή στη Γερμανία να έχουν υποχωρήσει τον Μάιο κατά 1,4% σε σύγκριση με τον αμέσως προηγούμενο μήνα.

Ο πανευρωπαϊκός δείκτης Eurostoxx 600 έκλεισε με υποχώρηση 0,59%.

Ετσι, ο πανευρωπαϊκός δείκτης Eurostoxx 600 έκλεισε με υποχώρηση 0,59% και τον ακολούθησε κατά πόδας ο Χέττα DAX της Φρανκφούρτης κλείνοντας με απώλειες 0,55%. Με σημαντική πτώση 2,2% έκλεισε άλλωστε ο δείκτης Eurostoxx 600 που παρακολούθει τον τομέα των βασικών πρώτων υλών και βασικών πόρων. Σημειώθηκε ότι το πλεόνασμα τρεχουσών συναλλαγών της Ευρωζώνης αναμένεται να έχει συρρικνωθεί τον Απρίλιο στα 4,0 δισ. ευρώ. Επιπλέον, το ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών της Ε.Ε. μειώθηκε

τον Μάιο στα 55 δισ. ευρώ ή στο 0,4% του ΑΕΠ της Ευρωζώνης στον τομέα, όταν ένα χρόνο νωρίτερα σημείωσε πλεόνασμα ίσο με το 1,1% του ΑΕΠ της Ευρωζώνης.

Ο δείκτης FTSE 100 του Λονδίνου έκλεισε με μικρές απώλειες 0,25% και ο CAC 40 του Παρισιού με υποχώρηση 0,27%. Τέλος ο δείκτης FTSE MIB του Μιλάνου έκλεισε με μικρές απώλειες 0,64%. Εξαιρεση ανάμεσα στις ευρωπαϊκές αγορές αποτέλεσε χθες η πορεία του δείκτη IBEX 35 της Μαδρίτης που έκλεισε με οριακή άνοδο 0,08%. Πτωτικά κινήθηκαν, άλλωστε, τα προεσμαιακά συμβόλαια πετρελαίου Brent που το βράδυ υποχωρούσαν κατά 0,96% στα 75,13 δολ. το βαρέλι στην πλατφόρμα ICE.

REUTERS, BLOOMBERG

(Πηγή: Reuters)

ΞΕΝΑ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑ

New York/Νέα Υόρκη		(Σε δολάρια)			
Εταιρεία	Πριν από το κλείσιμο	Μετ.			
3M COMPANY	102.55	-1.9036			
ALCOA CORP	34.035	-4.4497			
ALTRIA GROUP	43.645	-0.9644			
AMAZON COM	126.17	0.5419			
AMER EXPRESS C	169.48	-1.5853			
AMER INTL GROU	56.48	-1.4311			
AMGEN	229.885	0.098			
APPLE INC	185.83	0.4921			
BANK OF AMERIC	28.845	-1.1819			
BAXTER INTL IN	45.54	0.3968			
BOEING CO	212.46	-3.4229			
BRISTOL MYERS	66.22	0.0907			
CAMPBELL SOUP	46.135	-0.614			
CATERPILLAR IN	241.71	-1.4515			
THE CIGNA GP O	271.4	0.956			
CHEVRON	153.32	-2.5054			
CISCO SYSTEMS	51.805	-0.5089			
CITIGROUP	47.615	-1.1932			
CERVECAE	15.77	-0.9422			
COCA-COLA CO	61.533	-0.2222			
COLGATE PALMOL	77.84	0.0771			
DANAS CORP	66.23	1.3776			
DIANA SHIPPING	3.76	-3.5897			
DOW INC	51.7	-2.7464			
DUPONT DE NMOU	68.55	-1.239			
GLB X EM MR E	25.131	-1.9852			
ENTERGY CP	100.885	-1.1028			
EIXON MOBIL	102.97	-2.0546			
FEDEX CORP	231.4	-0.8824			
FORD MOTOR CO	14.145	-1.9071			
INTL BUS MACHI	136.7	-0.5674			
GENERAL DYNAMI	215.44	-0.8742			
GENERAL ELECT C	104.29	-1.8816			
GOLDM SACHS GR	331.28	-2.078			
HALLIBURTON CO	31.49	-3.3456			
HARTFORD FINL	71.155	-1.0086			
HP INC	30.255	-2.4032			
HOME DEPOT INC	302.52	0.7124			
INTEL CORP	35.1	-3.4919			
JOHNSON JOHNSO	165.12	0.5419			
JPMORGAN CHASE	142.6	-0.4607			
LAZARD	32.71	1.9003			
MCDONALD'S COR	294.09	0.1328			
MERCK & CO	110.71	1.2715			
MICROSOFT CP	339.37	-0.8647			
3M COMPANY	102.55	-1.9036			
MORGAN STANLEY	86.89	-1.3622			
NIKE INC CL B	110.1	-3.0725			
NORFOLK SOUTHE	221.29	-1.2715			
PFIZER INC	39.655	-1.011			
PROCTER & GAMB	149.02	-0.3477			
ROCKWELL AUTOM	315.405	-0.1251			
SCHLUMBERGER L	46.95	-1.7371			
SOUTHERN	71.05	-0.9894			
STEALTHGAS	3.7	9.1445			
TSAKOS ENERGY	17.95	-3.8049			
UNITED CORP	4.3	-1.1494			
LINTEDEHALL G	468.06	2.0873			
US BANCORP	33.46	0.0299			

London/Λονδίνο		(Σε ηέβες)			
Εταιρεία	Χθες	Μετ.			
ANGLO AMERICAN	2463.1719	-4.006			
A.B.FOOD	1935.74342	0.36			
ADMIRAL GRP	2158	-0.046			
ASHTREAD GRP	5335.65388	-0.037			
ANTOFAGASTA	1482.4036	-2.242			
AVIVA	3993.9	-0.253			
BABCOCK INTL	307.4	-1.285			
BAE SYS.	949.1	0.779			
BARCLAYS	153.57594	0.56			
BRAMER.TOB.	2573.5	-0.019			
BARRATT DEVEL.	440.15	0.795			
BERKELEY GRHL	3910	-0.026			
BRLAND	336.65808	-0.326			
BUNZL	3046	1.058			
BP	454.75	-1.615			
BURBERRY GRP	2237.75	-0.93			
BT GROUP	135.01285	-0.185			
COCACOLA HBC A	2330.9876	0.689			
CARNIVAL	1113.21065	-2.798			
CENTRICA	119.79274	1.138			
COMPASS GROUP	2191.02498	0.922			
CAPITA GROUP	30.28	-3.073			
CRH	4109	0.171			
DCC	4569	0.154			
DIAGEO	3302.5	0.045			
DIRECT LINE	152.35	-0.652			
EXPERIAN	2936	0.788			
EASVIET	503.6	-0.905			
FRESNILLO	649.08199	-1.406			
GLENCORE	457.17555	-1.786			
GSK	1346	0.725			
HIKMA	1865.87733	-1.321			
HAMMERSON	26.62051	-1.2			
HARGREAVES LAN	797.2	-1.359			
HSBC HLDGS.UK	613.4	0.033			
INTL CONSOL AI	165.15	0.365			
INTERCON. HOTE	5400	-0.99			
3I GRP	1967.525	0.609			
IMPBRANDS	1756.34722	-0.513			
INTERTEK GROUP	4357	0.23			
ITV	69.66	-1.673			
JOHNSON MATTHE	1690.08646	1.034			
KINGFISHER	233.2	-0.342			
LAND SECS.	580.6	0.346			
LEGAL&GEN.	228.82045	0.175			
LLOYDS GRP	45.06527	-0.5			
MARKS & SP	896	-0.769			
MONDI	1239	-0.761			
NATIONAL GRID	1050.34604	0.382			
NEXT	6762.1625	-0.623			
PRUDENTIAL	1111.83392	-2.524			

ΣΥΝΑΛΛΑΓΜΑ

TIMES ΣΥΝΑΛΛΑΓΜΑΤΟΣ			
ΣΕ ΟΡΟΥΣ ΕΥΡΩ		ΤΙΜΕΣ SPOT	
ΔΟΛΑΡΙΟ ΗΠΑ	1,0933	ΡΕΑΛ ΒΡΑΖΙΛΙΑΣ	5,2376
ΓΙΕΝ ΙΑΠΩΝΙΑΣ	154,51	ΔΟΛΑΡΙΟ ΚΑΝΑΔΑ	1,4473
ΛΕΒ ΒΟΥΛΓΑΡΙΑΣ	1,9558	ΓΟΥΑΝ ΚΙΝΑΣ	7,8462
ΚΟΡΩΝΑ ΤΣΕΧΙΑΣ	23,756	ΔΟΛΑΡΙΟ ΧΟΝΓΚ ΚΟΝΓΚ	8,5560
ΚΟΡΩΝΑ ΔΑΝΙΑΣ	7,4491	ΡΟΥΠΙΑ ΙΝΔΟΝΗΣΙΑΣ	16,410,11
ΛΙΡΑ ΣΤΕΡΛΙΝΑ	0,85705	ΣΕΚΕΛ ΙΣΡΑΗΛ	3,9424
ΦΙΟΡΙΝΙ ΟΥΓΓΑΡΙΑΣ	372,55	ΡΟΥΠΙΑ ΙΝΔΙΑΣ	89,7525
ΖΛΟΤΙ ΠΟΛΩΝΙΑΣ	4,4463	ΓΟΥΟΝ ΝΟΤΙΑΣ ΚΟΡΕΑΣ	1,406,33
ΛΕΪ ΡΟΥΜΑΝΙΑΣ	4,9629	ΠΕΣΟ ΜΕΞΙΚΟ	18,6991
ΚΟΡΩΝΑ ΣΟΥΗΔΙΑΣ	11,7580	ΡΙΝΓΚΙΤ ΜΑΛΑΙΣΙΑΣ	5,0729
ΦΡΑΓΚΟ ΕΛΒΕΤΙΑΣ	0,9808	ΔΟΛΑΡΙΟ Ν. ΖΗΛΑΝΔΙΑΣ	1,7714
ΚΟΡΩΝΑ ΙΣΛΑΝΔΙΑΣ	149,10	ΠΕΣΟ ΦΙΛΙΠΠΙΝΩΝ	60,763
ΚΟΡΩΝΑ ΝΟΡΒΗΓΙΑΣ	11,7155	ΔΟΛΑΡΙΟ ΣΓΚΑΠΟΥΡΗΣ	1,4688
ΛΙΡΑ ΤΟΥΡΚΙΑΣ	25,7687	ΜΠΑΧΤ ΤΑΪΛΑΝΔΗΣ	37,981
ΔΟΛΑΡΙΟ ΑΥΣΤΡΑΛΙΑΣ	1,6120	ΡΑΝΤ ΝΟΤΙΑΣ ΑΦΡΙΚΗΣ	19,9724

ΙΣΟΤΙΜΙΕΣ ΓΙΑ ΤΟΝ ΦΠΑ	
ΙΟΥΝΙΟΣ 2023	
ΔΟΛΑΡΙΟ ΗΠΑ	1,0785
ΛΙΡΑ ΑΓΓΛΙΑΣ-ΣΚΩΤΙΑΣ-Β. ΙΡΛΑΝΔΙΑΣ	0,8699
ΚΟΡΩΝΑ ΔΑΝΙΑΣ	7,4477
ΚΟΡΩΝΑ ΣΟΥΗΔΙΑΣ	11,5103

ΧΡΥΣΗ ΛΙΡΑ		
ΤΙΜΗ ΑΓΟΡΑΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ (ΕΥΡΩ)	ΑΓΟΡΑ	ΠΩΛΗΣΗ
ΠΑΛΛΙΑΙΑΣ ΚΟΠΗΣ	405,92	489,17
ΕΛΙΣΑΒΕΤ 1973 & ΠΡΟΓΕΝΕΣΤΕΡΑ	405,92	489,17
ΕΛΙΣΑΒΕΤ 1974 & ΜΕΤΑΓΕΝΕΣΤΕΡΑ	405,92	484,76

ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟ ΑΘΗΝΩΝ

ΔΕΙΚΤΕΣ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟΥ

	Κλείσιμο	Προηγ.	Διαφορά	Μετ.
ΓΕΝΙΚΟΣ ΔΕΙΚΤΗΣ ΤΙΜΩΝ ΧΑ	1.264,96	1.268,52	-3,56	-0,28%
FTSE/Χ.Α. LARGE CAP	3.063,56	3.075,21	-11,65	-0,38%
ΔΕΙΚΤΗΣ ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΗΣ ΑΓΟΡΑΣ Χ.Α.	8.423,02	8.401,01	22,01	0,26%
FTSE/Χ.Α.ΥΨΗΛΗΣ ΜΕΡΙΣΜΑΤΙΚΗΣ ΑΠΟΔΟΣΗΣ	3.836,08	3.869,93	-33,85	-0,87%
ΑΤΗΧ SELECT PLUS	4.217,95	4.241,84	-23,89	-0,56%
ΑΤΗΧ SELECT	6.109,71	6.136,14	-26,43	-0,43%
FTSE/Χ.Α. MID & SMALL CAP ΘΕΜΕΛΙΩΔΩΝ ΜΕΓΕΘΩΝ	5.255,49	5.273,28	-17,79	-0,34%
FTSE/Χ.Α. MID CAP	1.907,22	1.923,82	-16,60	-0,86%
FTSE/Χ.Α. ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΠΟΙΗΣΗΣ PLUS	3.656,33	3.653,63	2,70	0,07%
FTSE/Χ.Α. ΔΕΙΚΤΗΣ ΑΓΟΡΑΣ	727,89	730,92	-3,03	-0,41%
ΔΕΙΚΤΗΣ ΣΥΝΟΛΙΚΗΣ ΑΠΟΔΟΣΗΣ ΓΕΝΙΚΟΥ ΔΕΙΚΤΗ Χ.Α.	2.258,97	2.264,73	-5,76	-0,25%
FTSE/Χ.Α. ΤΡΑΠΕΖΕΣ	993,01	1.006,19	-13,18	-1,31%
FTSE/Χ.Α. ΑΚΙΝΗΤΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ	4.408,09	4.409,22	-1,13	-0,03%
FTSE/Χ.Α. ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ	1.200,77	1.211,89	-11,12	-0,92%
FTSE/Χ.Α. ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ & ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ	7.315,04	7.185,92	129,12	1,80%
FTSE/Χ.Α. ΕΜΠΟΡΙΟ	1.257,98	1.247,21	10,77	0,86%
FTSE/Χ.Α. ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ & ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ	13.562,27	13.779,27	-217,00	-1,57%
FTSE/Χ.Α. ΤΡΟΦΙΜΑ & ΠΟΤΑ	10.213,22	10.294,73	-81,51	-0,79%
FTSE/Χ.Α. ΠΡΩΤΕΣ ΥΛΕΣ	9.013,21	9.100,81	-87,60	-0,96%
FTSE/Χ.Α. ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ & ΥΛΙΚΑ	4.386,52	4.334,36	52,16	1,20%
FTSE/Χ.Α. ΕΝΕΡΓΕΙΑ	5.664,73	5.618,09	46,64	0,83%
FTSE/Χ.Α. ΤΑΞΙΔΙΑ & ΑΝΑΨΥΧΗ	2.869,46	2.866,97	2,49	0,09%
FTSE/Χ.Α. ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ	2.647,08	2.673,73	-26,65	-1,00%
FTSE/Χ.Α. ΘΗΛΑΓΙΚΟΚΟΝΙΣΕΣ	4.190,78	4.237,97	-47,19	-1,11%
FTSE/Χ.Α. ΥΓΕΙΑ	421,55	399,32	22,23	5,57%
FTSE/Χ.Α. ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΚΟΙΝΗΣ ΩΦΕΛΕΙΑΣ	5.990,55	5.973,27	17,28	0,29%

ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΔΕΙΞΗΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ

	Κλείσιμο
ΤΡΑΠΕΖΕΣ	37.121.176,31
ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΟΣ ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΣ	11.798.501,50
ΔΙΑΦΟΡΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΕΣ	9.269.212,71
ΣΤΑΘΕΡΗ ΤΗΛΕΦΩΝΙΑ	6.022.407,72
ΤΥΧΕΡΑ ΠΑΧΝΙΔΙΑ	5.100.223,72
ΣΥΜΒΑΤΙΚΟΣ ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΣ	4.751.131,45
ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ	4.104.134,23
ΠΑΧΝΙΔΙΑ	3.853.973,94
ΔΙΔΑΣΤΗΡΙΑ	2.415.792,30
ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ	1.420.890,09
ΣΥΜΜΕΤΟΧΕΣ & ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΑΚΙΝΗΤΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ	1.168.054,02
ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΩΝ ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΩΝ	995.903,35
ΑΕΡΟΠΟΡΙΚΕΣ ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ	857.687,44
ΤΣΙΜΕΝΤΑ	713.291,26
ΑΝΑΨΥΚΤΙΚΑ	708.795,80
ΔΙΔΑΣΤΗΡΙΑ & ΕΜΠΟΡΙΑ ΠΕΤΡΕΛΙΟΕΙΔΩΝ	579.305,27
ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ & ΘΕΜΑΤΟΦΥΛΑΚΕΣ	525.909,49
ΤΑΞΙΔΙΑ & ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ	389.707,42
ΜΗ ΣΙΔΗΡΟΥΧΑ ΜΕΤΑΛΛΑ	280.863,33
ΦΑΡΜΑΚΕΥΤΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ	259.598,15
ΔΙΑΡΚΗ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΙΚΑ ΑΓΑΘΑ	243.334,52
ΥΔΡΕΥΣΗ	231.417,61
ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ	211.762,85
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΕΣ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ ΓΡΑΦΕΙΩΝ	181.501,70
ΟΙΚΟΔΟΜΙΚΑ ΥΛΙΚΑ & ΕΞΑΡΤΗΜΑΤΑ	141.902,07
ΛΟΓΙΣΜΙΚΟ	131.182,40
ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΜΕΝΑ ΧΗΜΙΚΑ	118.211,45

ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΕΣ ΜΕΤΑΒΟΛΕΣ

ΑΝΟΔΟΣ	Κλείσιμο	Μετ.	ΠΤΩΣΗ	Κλείσιμο	Μετ.
ΛΑΝΙΦΑΡΜ (ΚΟ)	0,638	7,41%	ΠΕΙΡΑΙΩΣ FINANCIAL HOLD. (ΚΟ)	2,822	-3,82%
ΠΑΪΡΗΣ ΠΛΑΣΤΙΚΩΝ (ΚΟ)	1,180	7,27%	MIG (ΚΟ)	4,200	-3,45%
ΑΛΦΑ ΑΣΤΙΚΑ ΑΚΙΝΗΤΑ (ΚΟ)	8,140	3,83%	UNIBIOS (ΚΟ)	0,810	-3,34%
ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ (ΚΟ)	14,400	3,15%	ΠΛΑΣΤΙΚΑ ΘΡΑΚΗΣ (ΚΟ)	5,110	-3,22%
ΒΙΟΚΑΡΠΕΤ (ΚΟ)	2,600	2,77%	CEENERGY HOLDINGS (ΚΑ)	6,030	-2,74%
ΜΥΤΙΑΝΗΑΙΟΣ (ΚΟ)	32,160	2,42%	ΑΒΑΞ (ΚΟ)	1,222	-2,71%
FLEXORACK (ΚΟ)	8,650	2,37%	MEDICON ΕΛΛΑΣ (ΚΟ)	3,490	-2,51%
ΕΛΛΑΚΤΩΡ (ΚΟ)	2,425	1,89%	QUALITY & RELIABILITY (ΚΟ)	0,728	-2,41%
ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ (ΚΟ)	20,940	1,85%	ΜΕΥΑCO (ΚΟ)	4,080	-2,39%
FOURLIS ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ (ΚΟ)	4,465	1,59%	ΙΝΤΕΡΓΟΥΝΤ - ΞΥΛΕΜΠΟΡΙΑ (ΚΟ)	0,303	-2,26%

ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΕΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ

ΑΞΙΑ	ΕΜΠΟΡΕΥΣΙΜΟΤΗΤΑ
ΠΕΙΡΑΙΩΣ FINANCIAL HOLDINGS (ΚΟ)	18.142.140,75
ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ (ΚΟ)	11.798.501,50
ΑΛΦΑ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΚΑΙ ΣΥΜ. (ΚΟ)	9.389.546,33
ΜΥΤΙΑΝΗΑΙΟΣ (ΚΟ)	7.088.876,30
ΟΤΕ (ΚΟ)	6.022.407,72
ΟΠΑΠ (ΚΟ)	4.969.173,25
ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	4.921.106,17
EUROBANK HOLDINGS (ΚΟ)	4.592.604,09
JUMBO (ΚΟ)	3.853.973,94
ΔΕΗ (ΚΟ)	3.647.104,73

ΟΙ ΜΕΤΟΧΕΣ ΤΟΥ ΔΕΙΚΤΗ FTSE 25

	Κλείσιμο	Μετ. %
ΒΙΟ (ΒΙΟΧΑΛΚΟ)	5,93	-1,33
CENER (CEENERGY HOLDINGS SA)	6,03	-2,74
ΤΙΤC (ΤΙΤΑΝ)	17	-0,82
ΕΕΕ (COCA COLA HBC)	27,24	-0,8
ΟΤΕ (ΟΤΕ)	15	-1,12
ΑΡΑΙΓ (AEGEAN AIRLINES)	10,34	0,78
ΤΕΝΕΡΓ (ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ)	20,94	1,85
ΣΑΡ (ΣΑΡΑΝΤΗΣ)	7,41	-1,46
ΕΛΛΑΚΤΩΡ (ΕΛΛΑΚΤΩΡ)	2,425	1,89
ΓΕΚΤΕΡΝΑ (ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ)	14,4	3,15
ΜΥΤΙΑ (ΜΥΤΙΑΝΗΑΙΟΣ)	32,16	2,42
ΛΑΜΔΑ (LAMBDA DEVELOPMENT)	6,6	0
ΕΛΧΑ (ΕΛΒΑΛΧΑΛΚΟΡ)	1,99	-0,5
ΑΛΦΑ (ALPHA BANK)	1,519	-0,07
ΜΠΕΛΑ (JUMBO)	24	-1,64
ΕΤΕ (ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ)	5,77	-1,54
ΠΕΙΡ (ΤΡΑΠΕΖΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ)	2,822	-3,82
ΕΥΡΩΒ (EUROBANK)	1,5065	-0,82
ΕΛΠΕ (ΕΛΠΕ)	8,23	-0,36
ΚΟΥΕΣ (QUEST)	6,4	-1,08
ΟΤΟΕΛ (AUTOHELLAS)	13,74	-1,29
ΕΥΔΑΠ (ΕΥΔΑΠ)	6,83	0
ΟΠΑΠ (ΟΠΑΠ)	16	0
ΜΟΗ (MOTOR OIL)	24,9	1,22
ΔΕΗ (ΔΕΗ)	10,1	-0,2

ΠΑΡΑΓΩΓΑ - ΗΜΕΡΗΣΙΟ ΔΕΛΤΙΟ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ

ΑΝΑΛΥΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ ΑΓΟΡΑΣ ΠΑΡΑΓΩΓΩΝ

	ΑΡΙΘΜΟΣ ΠΡΑΞΕΩΝ	ΟΓΚΟΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΝΟΙΚΤΩΝ ΣΥΜΒΟΛΑΙΩΝ
Σ.Μ.Ε. σε Δείκτες	284	1.447	6.246
FTSE/Χ.Α. Τράπεζες	4	9	1.413
FTSE/Χ.Α. Large Cap	280	1.438	4.623
MSCI GREECE REBASED	0	0	210
Σ.Μ.Ε. σε Μετοχές	1.968	29.646	422.499
ΑΔΜΗΕ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ Α.Ε. (ΚΟ)	83	713	14.403
ΑΕΡΟΠΟΡΙΑ ΑΙΓΑΙΟΥ (ΚΟ)	82	215	5.449
ΑΛΦΑ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΣΥΜΜ (ΚΟ)	267	12.815	182.428
ΑΥΤΟΗΕΛΛΑΣ (ΚΟ)	2	2	79
ΑΒΑΞ Α.Ε. (ΚΟ)	12	60	748
COCA-COLA HBC AG (ΚΟ)	17	49	1.605
CEENERGY HOLDINGS (ΚΑ)	55	183	6.165
ΕΛΛΑΚΤΩΡ (ΚΟ)	12	38	466
ΕΛΒΑΛΧΑΛΚΟΡ (ΚΟ)	13	37	1.799
EUROBANK HOLDINGS (ΚΟ)	78	1.410	38.224
ΕΥΔΑΠ (ΚΟ)	9	50	647
FOURLIS ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ (ΚΟ)	28	156	1.261
ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ (ΚΟ)	23	73	7.520
ΕΛΛΗΝ. ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑ-Χ.Α. (ΚΟ)	58	291	5.345
HELLENIC ENERGY (ΚΟ)	3	4	1.109
INTRACOM HOLDINGS (ΚΟ)	16	97	3.435
INTRAKAT (ΚΟ)	103	922	9.877
JUMBO (ΚΟ)	8	21	177
LAMBDA DEVELOPMENT(ΚΟ)	10	22	4.936
MIG (ΚΟ)	13	43	80
ΜΟΤΟΡ ΟΙΛ (ΚΟ)	8	12	1.297
ΜΥΤΙΑΝΗΑΙΟΣ (ΚΟ)	38	103	2.419
ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	157	850	14.260
ΟΠΑΠ (ΚΟ)	17	57	1.811
ΟΤΕ (ΚΟ)	51	202	11.348
ΟΛΠ (ΚΟ)	0	0	321
ΠΕΙΡΑΙΩΣ FINANCIAL HOLD (ΚΟ)	496	9.681	64.372
ΔΕΗ (ΚΟ)	160	938	23.231
QUEST ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ (ΚΟ)	3	11	170
ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ (ΚΟ)	88	441	12.318
ΤΙΤΑΝ CEMENT (ΚΑ)	3	12	327
ΥΠΟΛΟΓΟ ΣΑ/ΝΥ (ΚΑ)	55	138	4.872
Δικαιώματα σε Δείκτες	22	271	320
FTSE/Χ.Α. Large Cap	22	271	320
Δικαιώματα σε Μετοχές	5	275	125
ΑΛΦΑ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΣΥΜΜ (ΚΟ)	0	0	4
ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	4	270	10
ΟΠΑΠ (ΚΟ)	1	5	86
ΟΤΕ (ΚΟ)	0	0	25
ΠΕΙΡΑΙΩΣ FINANCIAL HOLD (ΚΟ)	0	0	0
ΔΕΗ (ΚΟ)	0	0	0
Συνολική Δραστηριότητα	2.279	31.639	429.190

ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟ ΑΞΙΩΝ ΚΥΠΡΟΥ

Τρίτη 20 Ιουνίου 2023

ΚΩΔ.	ΟΝΟΜΑ	ΚΑΤΩΤΑΗ	ΑΝΟΤΑΗ	ΜΕΣΗ ΣΤΑΘΜ. **	ΔΙΑΦ. *	ΤΙΤΛΟΙ	ΑΓΟΡΑ	ΠΩΣΗ	ΤΙΜΗ ΚΛΕΙΣ.	% ΜΕΤΑΒ.
ΚΥΡΙΑ ΑΓΟΡΑ										
Χρηματοοικονομικά										
ΕΙΗΤ	HELLENIC BANK PUBLIC COMPANY LTD	1.9000	1.9300	1.9166	-0.4100	"9,357"	1.9200	1.9300	1.9150	0.79
ΤΡΚΗ	Bank of Cyprus Holdings Plc	3.0000	3.0300	3.0130	-0.3910	"43,773"	3.0100	3.0300	3.0300	0.00
ΔΗΕΠ	Demetra Holdings Plc (EM)	0.5300	0.5450	0.5336	1.0420	"22,305"	0.5300	0.5450	0.5450	0.93
ΛΕΠΕ	LCP HOLDINGS AND INVESTMENTS PUBLIC LTD (Σ)	0.0910	0.1000	0.0998	-0.1230	"2,500"	0.0810	0.1000	0.1000	-0.99
Καταναλωτικά Προϊόντα										
ΛΟΥΗ	LOUIS PLC	0.0800	0.0840	0.0816	0.1620	"39,453"	0.0800	0.0820	0.0810	1.25
Τεχνολογία										
ΛΟΥΤΖ	LOGICOM PUBLIC LTD	2.2200	2.2600	2.2358	3.5780	"5,450"	2.2200	2.2600	2.2400	1.82
ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΗ ΑΓΟΡΑ										
Χρηματοοικονομικά										
ΑΤΑΣ	ATLANTIC INSURANCE COMPANY PUBLIC LTD	1.6500	1.7000	1.6600	1.9000	250	1.6000	1.6500	1.6500	0.61
ΚΟΖΑ	ΚΟΩΜΟΣ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΔ						0.6000	0.6065		
ΜΙΝΕ	ΜΙΝΕΡΒΑ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΔ	0.0155	0.0155	0.0155	-0.1000	"1,279"	0.0170	0.0000	0.0155	-6.06
ΑΚΕΠ	ACTIBOND GROWTH FUND PUBLIC COMPANY LTD (Σ)						0.0000	0.0260		
ΠΕΠ	"UNICGROWTH INVESTMENTS PUBLIC LTD (EM, Σ)"						0.0000	0.0000		
ΕΜΗ	ELLINAS FINANCE PUBLIC COMPANY LTD						0.3300	0.3580		
ΙΝΕΠ	INTERFUND INVESTMENTS PLC (EM)	0.0620	0.0660	0.0621	-0.3860	"9,317"	0.0000	0.0660	0.0660	0.00
ΚΕΑΕ	CPH HOLDINGS PUBLIC LTD (Σ)	0.0030	0.0030	0.0030	0.0000	"1,003"	0.0030	0.0050	0.0030	0.00
ΣΑΕΠ	CLR INVESTMENT FUND PUBLIC LTD (Σ)	0.0025	0.0025	0.0025	0.0010	"1,770"	0.0025	0.0035	0.0025	0.00
ΦΑΣΤ	UNIFAST FINANCE & INVESTMENTS PUBLIC COMPANY LTD (Σ)						0.0010	0.0000		
ΧΑΕΠ	"HARVEST CAPITAL MANAGEMENT PUBLIC LTD (EM, Σ)"						0.0000	0.0265		
Καταναλωτικά Προϊόντα										
ΜΑΠΑ	MALLOUPPAS & PAPACOSTAS PUBLIC CO LTD (Σ)	0.2860	0.2860	0.2859	-2.8660	54	0.2900	0.3500	0.2860	-18.29
ΑΓΡΟ	"ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΑΓΡΟΥ" "Η ΠΡΟΟΔΟΣ" ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΔ "						1.0600	0.0000		
ΚΛΑΡ	CLARIDGE PUBLIC LTD						0.0215	0.0225		

Ο αλχημιστής που συνεχίζει να αλλάζει το ποδόσφαιρο

Ο Γκουαρδιόλα εφευρίσκει μηχανισμούς, επιτομή του συνδυαστικού παιχνιδιού, διατηρώντας την καλή λειτουργία των γραμμών», εξηγεί ο Νίκος Νταμπίζας

Του ΑΚΗ ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΟΥ

Φιλόσοφος, επαναστάτης, μεταρρυθμιστής, ερευνητής ή μήπως απλώς ένας προπονητής που έχει το χάρισμα να διεισδύει όσο κανείς άλλος στα πιο κρυφά μυστικά του ποδοσφαίρου και να τα αναδεικνύει; Ο Πεπ Γκουαρδιόλα στα 52 χρόνια του, κατακτώντας το Τσάμπιονς Λιγκ και με τη Μάντσεστερ Σίτι, μοιάζει να εξελίσσει το άθλημα και παράλληλα να το επαναφέρει στις... εργοστασιακές ρυθμίσεις του. Με συστήματα που πρωτοπαίχτηκαν στις αρχές του περασμένου αιώνα και από πολλούς θεωρούνται πλέον ξεπερασμένα, ο Ισπανός τεχνικός καταφέρνει να πρωτοπορεί στο σύγχρονο ποδόσφαιρο αποδεικνύοντας πως οι εμμονές δεν έχουν θέση δίπλα στον «βασιλιά των σπορ».

Ο γιος του Καταλανού οικοδόμου Βαλέντι Γκουαρδιόλα μεγάλωσε σε ένα εργατικό σπίτι με ξεκάθαρες οικογενειακές αρχές και αξίες, αφοσιώθηκε ψυχικά τε και σώματι στο ποδόσφαιρο και αυτό τον αντάμειψε. Κι αν λέει ότι ο πατέρας του ήταν αυτός που διαμόρφωσε τον χαρακτήρα του, ο Γιόχαν Κρόιφ «έκτισε» την προσωπικότητά του. Όπως ανέφερε ο βιογράφος του Γκινιέμ Μπαλακέ, ο «ιπτάμενος Ολλανδός» έγινε ο μέντοράς του. Ήταν αυτός που τον συμβούλευε πριν και μετά την απόφασή του να καθίσει στους πάγκους. Ήταν αυτός που τον μπόλιασε με την ιδέα πως το ολοκληρωτικό ποδόσφαιρο του Αγιάξ μπορεί να μεταμορφωθεί σε μια απροσδιόριστη υβριδική παράσταση, στην οποία το πρώτο βιολί θα είναι ο ίδιος και όχι οι παίκτες του, και φυσικά θα συνδυάζεται με θέαμα και ουσία.

Οι μέθοδοι

Κάποιοι υποστηρίζουν ότι δεν είναι τόσο δύσκολο να κερδίσεις τρόπαια με την Μπαρτσελόνα, την Μπάγερν και τη Σίτι, χαρακτηρίζοντας τον υπερβολικά πειραματιστή. Μπορεί. Όμως είναι εξαιρετικά δύσκολο οι παίκτες αυτών των ομάδων να εκτελούν στην εντέλεια τις εντολές του προπονητή τους και να είναι πλήρως αφοσιωμένοι στο πλάνο του. Χωρίς αυταρχικές μεθόδους κάνει τους ποδοσφαιριστές του να ζουν και

να αναπνέουν για το παιχνίδι. Να το διασκεδάζουν, έχοντας εξασφαλίσει πρωτίστως την πίστη τους προς το πρόσωπό του.

Συστήματα όπως το... παλαιολιθικό 2-3-5 που το εφάρμοσε τόσο στην Μπάγερν όσο και στη Μάντσεστερ Σίτι, και το έκανε να φαντάζει τόσο νεωτερικό, είναι η καλύτερη απόδειξη πως ο Γκουαρδιόλα σε αντίθεση με άλλους δεν βλέπει το γήπεδο με βάση τις θέσεις των ποδοσφαιριστών του, αλλά ως χώρο ξεχωριστό.

Ζητήσαμε από τον παλαιάμο διεθνή αμυντικό Νίκο Νταμπίζα να αναλύσει το φαινόμενο Γκουαρδιόλα. Τελικά είναι ο άνθρωπος που άλλαξε το ποδόσφαιρο και ενδεχομένως θα καταφέρει να το αλλάξει ακόμη περισσότερο τα επόμενα χρόνια;

«Αυτό είναι αυτονόητο. Δεν χωράει συζήτηση. Πρόκειται για έναν αναμορφωτή του ποδοσφαίρου, που τα τελευταία 20 χρόνια προάγει το άθλημα εφευρίσκοντας νέες μεθόδους και μοντέλα στην τεχνικοτακτική. Είναι ο πιο καινοτόμος και ο πιο επδραστικός προπονητής. Έχοντας κληρονομήσει την τεράστια παρακαταθήκη από τον μέντορά του, Γιόχαν Κρόιφ, πάτησε στις βασικές αρχές του ολοκληρωτικού ποδοσφαίρου και συνεχώς τις εξελίσσει. Θεωρώ ότι αυτό το κομμάτι της καινοτομίας δεν πατάει σε έναν συγκεκριμένο σχεδιασμό. Για να πάρει το αποτέλεσμα επινοεί ο ίδιος συστήματα, τα δουλεύει στην ομάδα του για δύο - τρία χρόνια το πολύ, και ανεξάρτητα από το εάν αυτά αποδεικνύονται αποτελεσματικά κερδίζοντας τίτλους, δεν επαναλαμβάνεται στην επιτυχία. Συνεχώς ψάχνεται, αναζητάει καινούργια πράγματα. Πάρτε παράδειγμα τα επτά χρόνια που βρίσκεται στη Σίτι. Μας εξέπληξε με αυτά που εφάρμοσε σε κάθε ματς, για να μη θυμηθούμε τι έκανε σε Μπάγερν και Μπαρτσελόνα».

Η κεντρική ιδέα της θεωρίας του Καταλανού είναι η κατοχή. Όσο περισσότερο κρατάει την μπάλα η ομάδα του τόσο λιγότερες ευκαιρίες δέχεται και τόσο περισσότερες δημιουργεί. Από εκεί ξεκινάει και εκεί καταλήγουν όλα. Εκεί πάνω αυτοσχεδιάζει. Το σύνολο

Η «συνταγή» της επιτυχίας του

- 1** Κατοχή της μπάλας και build up με συνεχείς κοντινές πάσες
- 2** Η καθιέρωση του κρυφού επιθετικού (ψευτοεννιάρι)
- 3** Η αλλαγή συστημάτων μέσα στη σεζόν (4-3-3, 3-3-4, 2-3-5, 3-2-5)
- 4** Τα ανεστραμμένα μπακ (τοποθέτηση του αμυντικού στην αντίθετη πλευρά από το καλό του πόδι με στόχο τις εσωτερικές διεισδύσεις)
- 5** Η τριάδα στην άμυνα (επιλογή τριών στόπερ για κέρδος στην επιθετική λειτουργία)
- 6** Οι τερματοφύλακες λιμπερο (γκολκίπερ που έχουν καλή τεχνική με την μπάλα στα πόδια)
- 7** Αθλητική αποκατάσταση και επιστήμη (θέσιση τη θέση του performance analysis coach)
- 8** Τα τεταρτημόρια του παιχνιδιού (διάρθρωση του γηπέδου για καλύτερη ανάλυση της προπόνησης)

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

της ομάδας αμύνεται και επιτίθεται ταυτόχρονα. Δεν τον ενδιαφέρει τι γράφει το βιογραφικό του παίκτη του ή η θέση που έπαιξε στην προηγούμενη ομάδα του. Τον ενδιαφέρει μόνο να μπορεί να ανταπεξέλθει στο πλάνο του. «Εκεί έγκειται η μοναδικότητά του αλλά και η ιδιοφυΐα του. Δεν έχει αγκυ-

λώσεις και χωρίς να παγιδεύεται στον εγωισμό του μπορεί και προσαρμόζεται. Ίσως το σημείο όπου πάσχηκε προπονητής ήταν ο ερχομός του στη Σίτι, αλλά γρήγορα βρήκε τις λύσεις, όπως και στην Μπάγερν, όπου φεύγοντας από την Μπαρτσελόνα έδωσε με την τόσο διαφορετική κουλτούρα των Γερ-

μανών. Κι όλα αυτά με μια άπιστευτη πειθώ και έναν χαρισματικό τρόπο που έχει να κερδίζει τους παίκτες του. Δεν το κάνει με αυταρχικότητα, αν και έχει κάτι απολυταρχικό, με την έννοια πως αν δεν μπορεί κάποιος ποδοσφαιριστής να ακολουθήσει τη δική του πραγματικότητα, όποιο όνομα κι αν είναι, δεν

έχει θέση στα πλάνα του. Για παράδειγμα ο Ζοάο Κανσέλο για τον οποίο δεν συμβίβαστηκε και τον έδιωξε, αφού δεν ταίριαζε σε αυτά που ήθελε ο ίδιος μέσα στο γήπεδο. Όλα αυτά, ωστόσο, χωρίς να περνάει ποτέ τις κόκκινες γραμμές με τους παίκτες του», μας λέει ο Νίκος Νταμπίζας.

Οι καινοτομίες

Τα τελευταία χρόνια και μέσα από τις συνεχείς αναζητήσεις του ο Γκουαρδιόλα φαίνεται να βρήκε την κατάλληλη ισορροπία σε αμυντικό και επιθετικό τομέα. Ο Νίκος Νταμπίζας ως παλιός αμυντικός παρακολούθησε πρωτοπορικά πράγματα που άνοιξαν νέους δρόμους. «Είδαμε άπιστευτες καινοτομίες. Πριν από τρία χρόνια, ένα καθαρό δεξί μπακ όπως ο Γουόκερ είχε χαρακτηριστικά εσωτερικού μέσου μέσα στο παιχνίδι για να υποστηρίξει το σύστημα του. Είδαμε, για παράδειγμα, τον Στέρλινγκ να αγωνίζεται αριστερό μπακ. Εφευρίσκει μηχανισμούς, επιτομή του συνδυαστικού παιχνιδιού, διατηρώντας την καλή λειτουργία όλων των γραμμών. Όπως αυτό που έκανε με τον Στόουνς φέτος που αγωνίστηκε ως δάρι και δάρι δημιουργώντας πλεονέκτημα στο κέντρο, και τον δικαιώσε κυρίως στα κρίσιμα παιχνίδια του Τσάμπιονς Λιγκ και στον τελικό».

Με την έλευση του Χάλαντ στο Μάντσεστερ ο Γκουαρδιόλα απέκτησε επιθετικά έναν πιο ορθολογικό τρόπο παιχνιδιού, ίσως πιο εναλλακτικό για τον ίδιο από το αντιμετώπισμο -πλέον-πάσιγκ γκέιμ του. «Νομίζω πως ο Χάλαντ έγινε σημείο αναφοράς στον τρόπο με τον οποίο αναδιάρθρωσε την επιθετική τακτική του. Αλλωστε έχει εντελώς διαφορετικά χαρακτηριστικά από τον Ζεσούς, με τον οποίο στην κορυφή η Σίτι γινόταν ολόενα και πιο προβλέψιμη από τις αντίπαλες άμυνες ζώνης. Ίδρον με την παρουσία του Νορβηγού έχει τη δυνατότητα ακόμη και την τροφοδοτήσή του με σέντρα, όταν βλέπει πως με την κατοχή δεν μπορεί να τελειώσει τις φάσεις κάνοντας το γκολ. Θεωρώ πως και αυτό ενόψει της νέας σεζόν θα το αναθεωρήσει, αφού ήδη αναζητείται αντίδοτο από τους αντιπάλους του».

ENJOY YOUR WEEKENDS AT

MASTERS tennis academy

Κρατήσεις Γηπέδων τα Σαββατοκύριακα στην Ακαδημία Masters Tennis Academy. € 20.00 την ώρα.

Περισσότερες πληροφορίες στο: 99631669, 99606689 και 22105929

#HellenicBankMASTERS

POWERED BY: ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ, parrier, McDonald's, cablenet, Babolat, NICOSIA, Electrolux

SUMMER CAMPS

G.D.A. Growth.Daily.Always

26/6 - 28/7

ΔΕΥΤΕΡΑ - ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ (07:30 - 15:00)

SUMMER SCHOOL (6-12ΧΡ.)

SUMMER FOOTBALL (8-12ΧΡ.)

FOOTBALL PERFORMANCE CAMP (12-16ΧΡ.)

Χορηγός Επικοινωνίας: KPMG, PANAYIOTIDES, UltraBiotique, Amalthia

Χορηγοί: Χορηγοί Υποτροφιών: EnergyIntel, eyEsport, Amalthia

Στρατηγικός Συνεργάτης: ΚΑΡΑΛΙΩΝΗΣ

Επικοινωνήστε μαζί μας

events@gdasports.com www.gdasports.com +357 96797111, +357 99566896

Το ChatGPT στην υπηρεσία του ιατρικού λόγου

Πολλοί γιατροί στρέφονται στην AI για τη βελτίωση της παρηγορητικής συμπεριφοράς απέναντι στους ασθενείς τους

Στις 30 Νοεμβρίου πέρυσι η OpenAI κυκλοφόρησε την πρώτη δωρεάν εκδοχή του ChatGPT. Εντός 72 ωρών οι γιατροί χρησιμοποιούσαν την πλατφόρμα τεχνητής νοημοσύνης που επιτρέπει τον διάλογο με τον χρήστη. «Ήμουν ενθουσιασμένος, έκπληκτος, αλλά και λίγο ανήσυχος, για να είμαι ειλικρινής», λέει ο Πίτερ Λι, αντιπρόεδρος στον τομέα έρευνας της Microsoft, που επέδωσε στην OpenAI. Ο ίδιος και άλλοι ειδικοί περίμεναν ότι το ChatGPT και άλλα μοντέλα τεχνητής νοημοσύνης θα μπορούσαν να αναλάβουν βαρέα καθήκοντα που τρώνε ώρες από τον χρόνο των γιατρών και επιτείνουν την υπερκόπωσή τους, για παράδειγμα τα αιτήματα σε ασφαλιστικές εταιρείες ή τις περιλήψεις για την κατάσταση των ασθενών.

Φοβήθηκαν όμως ότι η τεχνητή νοημοσύνη προσφέρει επίσης μια δολοφονική παράκαμψη στην εύρεση διαγνώσεων και ιατρικής ενημέρωσης που θα μπορούσαν να είναι εσφαλμένες ή κατασκευασμένες, μια τρομακτική

Σε έρευνα, το 85% των ασθενών ανέφερε ότι η συμπαράσταση των γιατρών είναι σημαντικότερη από τον χρόνο αναμονής ή το κόστος.

προοπτική για έναν ευαίσθητο τομέα όπως η Ιατρική.

Στατιστικά στοιχεία

Πιο εντυπωσιακή όμως ήταν μια χρήση την οποία δεν περίμενε ο δρ Λι. Οι γιατροί άρχισαν να απευθύνονται στην ChatGPT για να τους βοηθήσει να επικοινωνήσουν με τους ασθενείς με έναν πιο συμπενοτικό τρόπο. Σε έρευνα, το 85% των ασθενών ανέφερε ότι η συμπαράσταση των γιατρών είναι

Οι γιατροί χρησιμοποιούν επιστημονική γλώσσα. Ένα απλό κείμενο για παιδιά της Ε΄ Δημοτικού γίνεται κατανοητό από όλους. Ωστόσο, πολλοί είναι εκείνοι που αναρωτιούνται γιατί στο θέμα της συμπίνας πρέπει να στραφούμε στην τεχνητή νοημοσύνη.

σημαντικότερη από τον χρόνο αναμονής ή το κόστος. Σε άλλη μελέτη, σχεδόν τα τρία τέταρτα είπαν ότι πήγαν σε γιατρούς που δεν είχαν ίχνος συμπίνας. Και μια άλλη έρευνα για τις συζητήσεις γιατρών με τις οικογένειες ασθενών που πεθαίνουν κατέληξε στο συμπέρασμα ότι πολλοί θεωρούν πως οι γιατροί δεν είχαν αρκετή ενσυναίσθηση. Έτσι, τα chatbots ήρθαν να αναπληρώσουν αυτό το κενό και οι γιατροί τα χρησιμοποιούν για να βρουν τις κατάλληλες

λέξεις που θα τους βοηθήσουν να πουν τα κακά νέα και να διατυπώσουν την ανησυχία τους για τον πόνο των ασθενών ή απλώς για να εξηγήσουν με μεγαλύτερη σαφήνεια ιατρικές συστάσεις. Ακόμη και για τον δρ Λι της Microsoft αυτό πχέι κάπως περίεργο. Ωστόσο ο δρ Μάικλ Πιρνόνε, επικεφαλής του τμήματος ιατρικής εσωτερικών οργάνων στο Πανεπιστήμιο του Τέξας στο Οστίν, δεν έχει πρόβλημα που βοηθήθηκε μαζί με άλλους συναδέλφους του από το

ChatGPT για να επικοινωνεί συστηματικά με τους ασθενείς του. «Τρέχαμε» ένα πρότζεκτ για τη βελτίωση στις θεραπείες της διαταραχής κατανάλωσης αλκοόλ. Πώς μπορούμε να εμπλέξουμε ασθενείς που δεν έχουν ανταποκριθεί στις συμπεριφορικές παρεμβάσεις;». Ή όπως θα απαντούσε το ChatGPT αν του ζητούσε κάποιος να μεταφράσει: «Πώς μπορεί κανείς να βοηθήσει ασθενείς που πίνουν υπερβολικά πολύ αλκοόλ, αλλά δεν σταμάτησαν αφού το

μίλησαν με ψυχοθεραπευτή;». Ζήτησε από την ομάδα του να γράψει ένα σενάριο για το πώς θα μπορούσε κανείς να μιλήσει σε αυτούς τους ασθενείς με ενσυναίσθηση. «Μια εβδομάδα αργότερα, ουδείς το είχε κάνει». Έτσι απευθύνθηκε στο ChatGPT, το οποίο απάντησε αμέσως παρέχοντας τα κείμενα σημεία συζήτησης που ζητούσαν οι γιατροί. Οι κοινωνικοί λειτουργοί όμως είπαν ότι το σενάριο πρέπει να αναθεωρηθεί για ασθενείς με μικρές ιατρικές

γνώσεις και να μεταφραστεί στα ισπανικά. Το τελικό αποτέλεσμα, όταν το ζητήθηκε να ξαναγράψει το κείμενο με επίπεδο Ε΄ Δημοτικού, ξεκίνησε με μια εισαγωγή παρηγορητική: «Αν νομίζεις ότι πίνεις πολύ αλκοόλ, δεν είσαι μόνος σου. Πολλοί άνθρωποι έχουν αυτό το πρόβλημα, αλλά υπάρχουν φάρμακα που μπορούν να σε κάνουν να νιώσεις καλύτερα και να έχεις μια υγιέστερη, ευτυχέστερη ζωή». Το κείμενο ακολούθησε μια απλή εξήγηση των υπέρ και των κατά των εναλλακτικών θεραπειών. Η ομάδα άρχισε αυτόν τον μήνα να χρησιμοποιεί το κείμενο.

Εντυπωσιασμένοι

Ο δρ Κρίστοφερ Μοριάτες, επικεφαλής του σχεδίου, δλώνει εντυπωσιασμένος. «Οι γιατροί είναι γνωστό ότι χρησιμοποιούν δυσνόητη ή υπερβολικά επιστημονική γλώσσα. Είναι ενδιαφέρον να δει κανείς ότι ακόμη και λέξεις που πιστεύουμε πως προσλαμβάνονται εύκολα, παραμένουν δυσνόητες. Το κείμενο "Ε΄ Δημοτικού"

Τα chatbots βοηθούν στη διατύπωση άσχημων νέων για την υγεία ή απλώς στην εξήγηση – με μεγαλύτερη σαφήνεια – ιατρικών συστάσεων.

πχέι πιο γνήσιο». Πολλοί όμως είναι εκείνοι που αναρωτιούνται γιατί πρέπει να στραφούμε στην τεχνητή νοημοσύνη για λίγη συμπίνα. «Οι περισσότεροι από εμάς θέλουμε να εμπιστευόμαστε και να σεβόμαστε τους γιατρούς. Αν δείξουν ότι ξέρουν να ακούν και έχουν ενσυναίσθηση, αυτό αυξάνει την εμπιστοσύνη και τον σεβασμό μας», επισημαίνει ο δρ Ισαάκ Κοχάνι, καθηγητής Βιοϊατρικών Πληροφοριών στην Ιατρική Σχολή του Χάρβαρντ.

Πώς η Μπιγιονσέ έβαλε φωτιά και στον πληθωρισμό

Ευθύνεται η Μπιγιονσέ για την αύξηση του πληθωρισμού στη Σουηδία; Το ερώτημα μπορεί να πχέι σουρεαλιστικό, αλλά η 41χρονη τραγουδίστρια είναι πιθανό να είχε αρνητικές επιπτώσεις στα οικονομικά στοιχεία της σκανδιναβικής χώρας.

Η παγκόσμια περιοδεία της, Renaissance, η πρώτη μετά το 2016, ξεκίνησε στη Στοκχόλμη και οι οπαδοί της κατέκλυσαν τη σουηδική πρωτεύουσα από όλο τον κόσμο καθώς τα εισιτήρια ήταν φθηνότερα σε σχέση με τις ΗΠΑ και τη Βρετανία. Σύμφωνα με επίσημα στοιχεία, ο πληθωρισμός στη Σουηδία υποχώρησε σε ποσοστό κάτω του 10% τον Μάιο, παραμένοντας ωστόσο σε επίπεδα υψηλότερα από το αναμενόμενο, με αρκετούς αναλυτές να θεωρούν υπαίτια την Μπιγιονσέ. Η πτώση στις τιμές του ηλεκτρικού ρεύματος και των τροφίμων συνέβαλε στην υποχώρηση του πληθωρισμού τον Μάιο, αλλά σύμφωνα με τη Στατιστική Υπηρεσία της Σουηδίας, την ίδια στιγμή παρατηρήθηκε άνοδος σε αγαθά και υπηρεσίες όπως η εστίαση, η διασκέδαση και τα είδη ένδυσης.

Ο Μάικλ Γκραν, επικεφαλής οικονομολόγος της Danske Bank, εκτιμά

Οι συναυλίες της στη Σουηδία τον Μάιο προσέλκυσαν δεκάδες χιλιάδες θαυμαστές που εκτόξευσαν τις τιμές διαμονής, εστίασης και ένδυσης.

πως οι συναυλίες της Μπιγιονσέ κρύβονται πίσω από τις ανεβασμένες τιμές. «Η έναρξη της παγκόσμιας περιοδείας της Μπιγιονσέ στη Στοκχόλμη φαίνεται πως είχε επιπτώσεις στον πληθωρισμό του Μαΐου, αλλά είναι δύσκολο να πούμε πόσο πολύ», ανέφερε ο Γκραν σε ανάρτησή του στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης.

Ο Γκραν υποστήριξε ότι η πολυαναμενόμενη συναυλία της τον Μάιο πιθανότατα ευθύνεται για 0,2 από τις 0,3 ποσοστιαίες μονάδες που προστέθηκαν στον πληθωρισμό από τις τιμές των ξενοδοχείων και των εστιατορίων.

Δεκάδες χιλιάδες θαυμαστές συνέρχονταν στη Στοκχόλμη στα μέσα του προηγούμενου μήνα για τις δύο εναρκτήριες συναυλίες της πρώτης

Η παγκόσμια περιοδεία της Μπιγιονσέ, Renaissance, η πρώτη μετά το 2016, ξεκίνησε από τη Στοκχόλμη και οι οπαδοί της κατέκλυσαν τη σουηδική πρωτεύουσα από όλο τον κόσμο, καθώς τα εισιτήρια ήταν φθηνότερα από ό,τι στις ΗΠΑ και στη Βρετανία. Το κοινό σε κάθε συναυλία ξεπέρασε τα 46.000 άτομα.

μόλο περιοδείας της Μπιγιονσέ ύστερα από επτά χρόνια. Το κοινό σε κάθε συναυλία ξεπέρασε τα 46.000 άτομα, με πολλούς να αναγκάζονται να μείνουν εκτός της πρωτεύουσας, καθώς η πληρότητα στα ξενοδοχεία της Στοκχόλμης άγγιζε το 100%.

Σημειώνεται πως αρκετοί ταξίδεψαν για τις συναυλίες από το εξωτερικό, εκμεταλλευόμενοι το αποδυναμωμένο σουηδικό νόμισμα και τις χαμηλότερες τιμές των εισιτηρίων.

Ο Γκραν δόλωσε στη Wall Street Journal πως το φαινόμενο ήταν πολύ σπάνιο, εκτιμώντας πως η κατάσταση θα επανέλθει σε φυσιολογικά επίπεδα τον Ιούνιο. Ωστόσο, ένας οικονομολόγος ανέφερε στους Financial Times πως η Σουηδία θα μπορούσε να αντι-

μετωπίσει παρόμοια πληθωριστική έκρηξη τον Ιούνιο με τις τρεις συναυλίες του Μπρους Σπρίνγκκιν στο Γκέτεμποργκ.

Ο πληθωρισμός στη Σουηδία κορυφώθηκε στο 12,3% τον Δεκέμβριο – ένα υψηλό 30 ετών και πλέον –, ενώ επιβραδύνθηκε ελαφρώς τον Ιανουάριο στο 11,7%. Απροσδόκητα αυξήθηκε εκ νέου στο 12% τον Φεβρουάριο. Η σουηδική κεντρική τράπεζα, όπως και εκείνες σε ΗΠΑ και Ευρώπη, έχει προβεί στην αύξηση των επιτοκίων σε μια προσπάθεια αντιμετώπισης του πληθωρισμού. Η Riksbank ανέβασε τα επιτόκια στο 3,5% στα τέλη Απριλίου, προειδοποιώντας όμως για περαιτέρω αυξήσεις τον Ιούνιο και τον Σεπτέμβριο.

Οξύθυμοι, με κινητό και κόρνα ανά χείρας οι Έλληνες οδηγοί

Της ΔΕΣΠΟΙΝΑΣ ΚΟΝΤΗ

Βρίζουν, κορνάρουν άσκοπα, τρέχουν, –ενίοτε και υπό την επήρεια αλκοόλ– ξεχνούν να βάλουν τη ζώνη ασφαλείας, κατεβαίνουν από το αυτοκίνητο για να διαπληκτιστούν με τους άλλους οδηγούς, μιλούν στο τηλέφωνο κρατώντας το τιμόνι. Κάπως έτσι συμπεριφέρονται οι Έλληνες οδηγοί στον δρόμο, μολονότι ένας μεγάλος αριθμός έχει –για κάποιον άγνωστο λόγο– την πεποίθηση πως η συμπεριφορά τους είναι υποδειγματική και πως συνήθως «φταίνει οι άλλοι» για τυχόν προβλήματα που αντιμετωπίζει στον δρόμο.

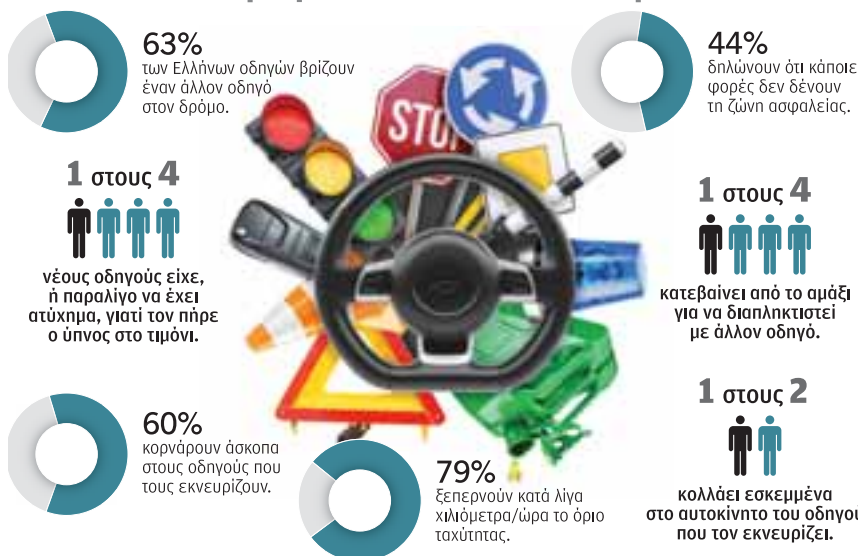
Εάν εστιάσουμε μάλια στη συμπεριφορά νέων οδηγών, τότε δεν είναι λίγοι όσοι παραδέχονται πως στέλνουν sms ενώ οδηγούν, ή όσοι λένε πως είχαν κάποιον ατύχημα γιατί... τους πήρε ο ύπνος στον δρόμο. Ένα μικρό, αλλά υπαρκτό ποσοστό νέων οδηγών παίρνει το τιμόνι ακόμη και όταν βρίσκεται σε μια περίεργη κατάσταση «ευφορίας», έχοντας δηλαδή πρώτα καπνίσει κάνναβη.

Σύμφωνα με τα αποτελέσματα του 13ου βαρόμετρου για την υπεύθυνη οδήγηση, που διενήργησε το Ινστιτούτο Ipsos σε δείγμα 12.400 ατόμων το διάστημα 20 Φεβρουαρίου – 9 Μαρτίου, και δημοσιοποιεί το ίδρυμα Fondation VINCI Autoroutes, οι Έλληνες οδηγοί χάνουν στον δρόμο τους καλούς τρόπους και την ψυχραιμία τους, με το 63% να αναγνωρίζει πως βρίζει τους άλλους οδηγούς. Μετά τους Γάλλους, οι Έλληνες συγκεντρώνουν το υψηλότερο ποσοστό μεταξύ των χωρών που συμμετείχαν στην επίσημη έρευνα. Εξί στους 10 Έλληνες οδηγούς κορνάρουν άσκοπα στους οδηγούς που τους εκνευρίζουν (50% οι Ευρωπαίοι), ενώ σχεδόν 3 στους 10, ήτοι το 24%, έχουν βγει από το αυτοκίνητο για να διαπληκτιστούν με άλλον οδηγό (22% των Ευρωπαίων οδηγών κάνει το ίδιο). Οι ελληνικοί δρόμοι καθώς και η άναρχη στάθμευση οχημάτων είναι η δικαιολογία τους για την οξύθυμη αντίδραση.

Οι Έλληνες και κυρίως οι νεαροί οδηγοί δυσκολεύονται να αποχωριστούν το κινητό τους ακόμη και όταν οδηγούν, συνήθεια που αποτελεί μία από τις βασικότερες αιτίες για την πρόκληση ατυχημάτων. Σχεδόν όλοι, ήτοι το 84% των Ελλήνων οδηγών –έναντι 76% των Ευρωπαίων– χρησιμοποιούν smartphone ή προγραμματίζουν το GPS ενώ οδηγούν, ενώ σχεδόν 8 τους

Το προφίλ των Ελλήνων οδηγών

Το 63% δηλώνει πως βρίζει τους άλλους οδηγούς, ενώ το 24% έχει βγει από το αυτοκίνητο για να διαπληκτιστεί.

10 δηλώνουν πως τηλεφωνούν την ώρα που οδηγούν. Σε ό,τι αφορά τους νέους οδηγούς κάτω των 35 ετών, το 64% τηλεφωνεί κατά την οδήγηση χρησιμοποιώντας το σύστημα Bluetooth, το 35% παραδέχεται πως στέλνει ή διαβάζει sms, ενώ ένα μικρό ποσοστό, της τάξεως του 10%, βλέπει ταινίες ή βίντεο ενώ οδηγεί.

Σχεδόν 3 στους 10 Έλληνες αλλά και Ευρωπαίους οδηγούς έχουν την εντύπωση πως έχουν αποκοιμηθεί για ελάχιστα δευτερόλεπτα στο τιμόνι, ενώ σε ποσοστό 14% οι Έλληνες είχαν ή παρόμοιο να έχουν ατύχημα επειδή κοιμήθηκαν. Ακόμη, 1 στους 2 ανα-

γνωρίζει πως το «μυαλό του ταξιδεύει» όταν οδηγεί ενώ, παρά την κούρασή του, το 44% δηλώνει πως συνεχίζει υποχρεωτικά να οδηγεί. Βέβαια, η έρευνα δείχνει πως για την αντιμετώπιση του ύπνου οι οδηγοί έχουν αναπτύξει φίλτρα προστασίας. Το 85% των Ελλήνων οδηγών μεταθέτει την ώρα αναχώρησης όταν νιώθει κουρασμένο, ενώ το 76% δίνει το τιμόνι σε κάποιον άλλο κατά τη διάρκεια της διαδρομής εάν και εφόσον αυτό είναι εφικτό.

Αλκοόλ και ουσίες

Το 9% των Ελλήνων οδηγών παραδέχεται ότι οδηγεί σε κατάσταση μέθης (έναντι 7% στην Ευρώπη), ενώ το 15% δηλώνει ότι έχει ήδη εμπλακεί ή έχει κινδυνέψει να εμπλακεί σε ατύχημα εξαιτίας της υπερβολικής κατανάλωσης αλκοόλ. Τέλος, ένα μικρό, αλλά υπαρκτό ποσοστό νέων ανδρών κάτω των 35 ετών (6%) παραδέχεται πως οδηγεί έχοντας καπνίσει κάνναβη ή έχοντας καταναλώσει ναρκωτικές ουσίες.

ΑΝΑΛΥΣΗ / EUROBANK

Πιθανές οι περαιτέρω αυξήσεις επιτοκίων από την ΕΚΤ

Υποδηλώνοντας την αποφασιστικότητά της για τη διασφάλιση της έγκαιρης επαναφοράς του πληθωρισμού στον μεσοπρόθεσμο στόχο του 2,0%, η ΕΚΤ ανακοίνωσε νέα αύξηση των επιτοκίων κατά 25 μ.β. στη συνεδρίαση της 15ης Ιουνίου καθώς και τη διακοπή των επανεπενδύσεων στο πλαίσιο του προγράμματος αγοράς στοιχείων ενεργητικού (APP) από τον Ιούλιο του 2023, όπως άλλωστε ανέμεναν οι αγορές. Εντούτοις, ιδιαίτερη έκπληξη αποτέλεσε το γεγονός ότι οι προβλέψεις της ΕΚΤ για τον κύριο δείκτη τιμών καταναλωτή, αλλά κυρίως για τον δομικό πληθωρισμό, αναθεωρήθηκαν ανοδικά για όλη την περίοδο 2023-2025, κάτι που υποδηλώνει την εκτίμηση για επίμονη διατήρηση των τιμών σε υψηλά επίπεδα για μεγάλο χρονικό διάστημα, αποτελώντας, σύμφωνα με τις αγορές, σαφή ένδειξη ότι η ΕΚΤ προτίθεται να προχωρήσει σε περαιτέρω αύξηση των επιτοκίων (υπό την προϋπόθεση ότι δεν θα σημειωθεί απότομη επιδείνωση των αναπτυξιακών προοπτικών της οικονομίας).

Συγκεκριμένα, η ΕΚΤ αναθεώρησε ανοδικά κατά 0,1 ποσοστιαία μονάδα για κάθε έτος την εκτίμηση της για τον ετήσιο ρυθμό αύξησης του κύριου δείκτη τιμών καταναλωτή την περίοδο 2023-2025 (2023: 5,4%, 2024: 3,0%, 2025: 2,2%), καθώς η αναμενόμενη επίπτωση από τις επιδράσεις βάσης που ήδη παρατηρούνται στις τιμές ενέργειας προβλέπεται ότι θα αντισταθμιστεί πλήρως από τον υψηλό δομικό πληθωρισμό, ο οποίος εκτιμάται τώρα ότι θα αυξηθεί με ετήσιο ρυθμό 5,1%, 3,0% και 2,3% το 2023, 2024 και 2025 αντίστοιχα, ανοδικά αναθεωρημένος κατά 0,5 ποσοστιαίες μονάδες για το 2023 και το 2024 καθώς και 0,1 ποσοστιαίες μονάδες για το 2025. Σύμφωνα με δηλώσεις της προέδρου Κριστίν Λαγκάρντ στη συνέντευξη Τύπου, η εξέλιξη αυτή οφείλεται κυρίως στη νέα πρόβλεψη για μεγαλύτερο από τον αναμενόμενο ρυθμό αύξησης του εργατικού κόστους ανά μονάδα παραγόμενου προϊόντος, ως αποτέλεσμα της ισχυρής αγοράς εργασίας που οδηγεί σε υψηλότερες αμοιβές ανά εργαζόμενο σε συνδυασμό με τον χαμηλό βαθμό παραγωγικότητας, αναφέροντας χαρακτηριστικά ότι η ΕΚΤ «πολύ πιθανόν» να προχωρήσει σε νέα αύξηση των επιτοκίων τον Ιούλιο.

Ως αποτέλεσμα των ανωτέρω, η αγορά αναθεώρησε υψηλότερα τις εκτιμήσεις της για την πορεία των επιτοκίων της ΕΚΤ, προσεχίζοντας σχεδόν πλήρως νέα αύξηση 25 μ.β. στα επιτόκια στην επόμενη συνεδρίαση τον Ιούλιο, ενώ δεν αποκλείει πλέον περαιτέρω αύξηση τον Σεπτέμβριο.

* Τομέας Οικονομικής Ανάλυσης & Ερευνας Διεθνών Κεφαλαιαγορών της Eurobank.

Αγορά ελληνικών ομολόγων συστήνει στους επενδυτές η Citigroup

Ενόψει του 2ου γύρου των εκλογών, καθώς εκτιμά πως σύντομα θα κλείσουν την ψαλίδα με τα πορτογαλικά

Της ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ ΚΟΥΡΤΑΛΗ

Να αγοράσουν ελληνικά ομόλογα προτρέπει τους επενδυτές η Citigroup, ενόψει και του δεύτερου γύρου των εθνικών εκλογών, καθώς εκτιμά πως σύντομα θα κλείσουν την ψαλίδα με τα πορτογαλικά. Με την Ελλάδα να έχει ήδη «νικήσει» εδώ και μήνες την Ιταλία, καθώς οι ελληνικοί κρατικοί τίτλοι όλων των διαρκειών διαπραγματεύονται με χαμηλότερες αποδόσεις έναντι των ιταλικών, οι επόμενοι «σταθμοί» και «στόχοι», σύμφωνα με τους διευθυντές αναλύσεων, έχουν γίνει πλέον η Πορτογαλία και η Ισπανία.

Η Citi σημειώνει πως τα ελληνικά spreads αυξήθηκαν ελαφρώς την τελευταία εβδομάδα, καθώς ο οίκος αξιολόγησης Fitch δεν προχώρησε

Εκτιμά ότι η πρόσφατη άνοδος των ελληνικών spreads δημιουργεί σημαντική επενδυτική ευκαιρία.

σε αναβάθμιση των προοπτικών της Ελλάδας σε θετικές, όπως αναμενόταν από πολλούς στην αγορά, και αυτό δημιουργεί σημαντική επενδυτική ευκαιρία στην ελληνική καμπύλη. Από περίπου 120 μονάδες βάσης πριν από την αξιολόγηση του οίκου στις 9 Ιουλίου, το spread

Κατά τη Citi, νίκη της Ν.Δ. θα ενίσχυε την υπόθεση για αναβάθμιση της αξιολόγησης της Ελλάδας στην επενδυτική βαθμίδα.

των 10ετών (έναντι της Γερμανίας) άγγιξε έως και τις 140 μ.β. την περασμένη εβδομάδα. «Αυτό αποτελεί ένα πολύ ελκυστικό επίπεδο ενόψει και των εκλογών της 25ης Ιουνίου, με τη Νέα Δημοκρατία να σταθεροποιεί τα ποσοστά της στις δημοσκοπήσεις περίπου στο 42%, ά-

ντα πάνω από το 37% που εκτιμάται ότι απαιτείται για την αυτοδυναμία», τονίζει ο Αρμάν Μπανσάλ, αναλυτής της αγοράς ευρωπαϊκών ομολόγων της αμερικανικής τράπεζας.

Κατά τη Citi, νίκη της Ν.Δ. θα ενίσχυε την υπόθεση για αναβάθ-

μιση της αξιολόγησης της Ελλάδας στην επενδυτική βαθμίδα, καθώς η πολιτική θα συνεχίσει να υποστηρίζει τις επιχειρήσεις, την ανάπτυξη, τα πρωτογενή πλεονάσματα και τη μείωση του δείκτη χρέους/ΑΕΠ. Παρόλο που οι σχετικές αξιολογήσεις είναι μακρινές,

από το φθινόπωρο και μετά, σύμφωνα με τις προγραμματισμένες «επιμηγορίες» των οίκων, η αγορά είναι πιθανό να τιμολογήσει εκ των προτέρων τις αναβαθμίσεις. Η προοπτική για περαιτέρω συρρίκνωση των ελληνικών spreads θα αυξήσει την ελκυστικότητα μιας πρόωρης εισόδου στους ελληνικούς τίτλους. Ο καλύτερος τρόπος να εκφραστεί αυτή η θετική προοπτική και να εκμεταλλευθεί κανείς την ευκαιρία που δημιουργείται στα ελληνικά ομόλογα είναι μέσω του spread Ελλάδας - Πορτογαλίας, το οποίο έχει αυξηθεί τις τελευταίες ημέρες κατά 15 μ.β., εκτιμά η Citi. Την Παρασκευή ήταν στις 70 μ.β. και στόχος της Citi είναι η μείωση, αρχικά, στις 40 μ.β., στο ίδιο επίπεδο που κινείται και το spread μεταξύ Ελλάδας και Ισπανίας, το οποίο επίσης αυξήθηκε ελαφρώς τις τελευταίες ημέρες και έχει και αυτό μπει στο ραντάρ των αναλυτών. Πρόσφατα η Barclays τόνισε την ελκυστικότητα της ελληνικής αγοράς ομολόγων έναντι της ισπανικής (όπως και της ιταλικής) λόγω του μικρού της μεγέθους (free float), το οποίο δίνει στους ελληνικούς τίτλους το πλεονέκτημα της «σπανιότητας» (λίγοι και περιζήτητοι).

Σημειώνεται πως η απόδοση του ελληνικού 10ετούς την Παρασκευή διαμορφώθηκε στο 3,8%, έναντι 4,1% του αντίστοιχου ιταλικού, 3,1% του πορτογαλικού και 3,4% του ισπανικού 10ετούς.

Θετικό το κλίμα για τις τράπεζες από τα ξένα funds

Της ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ ΚΟΥΡΤΑΛΗ

Πολύ θετική αποδοχή είχαν οι διοικητικές ομάδες των τεσσάρων ελληνικών συστημικών τραπεζών από τους εκπροσώπους διεθνών θεσμικών χαρτοφυλακίων, στο τρίτηρο ευρωπαϊκό τραπεζικό roadshow που διοργάνωσε την περασμένη εβδομάδα η Goldman Sachs στο Παρίσι. Πλέον τα μη εξυμνευόμενα δάνεια δεν βρίσκονται στο επίκεντρο των συζητήσεων, όπως γινόταν στο παρελθόν, ενώ τη θέση τους στο ραντάρ των επενδυτών έχουν πάρει τα καθαρά επιτοκιακά περιθώρια, η πιστωτική επέκταση και τα μερίσματα, με φόντο και την ανάκτηση της επενδυτικής βαθμίδας από την Ελλάδα, γεγονός που αποδεικνύει την αλλαγή οσείδας που έχει πραγματοποιήσει ο κλάδος.

Οι διοικήσεις των ελληνικών τραπεζών διεμήνυσαν στους επενδυτές στο Παρίσι πως εκτιμούν ότι η Ελλάδα θα επιστρέψει στην επενδυτική βαθμίδα τον Σεπτέμβριο, κάτι που θα ανοίξει την πόρτα για την αναβάθμιση των ομολόγων των ελληνικών τραπεζών, ενώ αποκάλυψαν πως θα εκδώσουν νέα ομόλογα, συμπεριλαμβανομένων τίτλων για την Ελάχιστη Απαιτησιότητα Ιδίων Κεφαλαίων και Επιλέξιμων Υποχρεώσεων (MREL), με χαμηλότερο επίπεδο αποδόσεων, μετά την ανάκτηση της επενδυτικής βαθμίδας.

Σε ό,τι αφορά τα μερίσματα, έπετα και από σχετικές ερωτήσεις επενδυτών, οι διοικήσεις επιβεβαίωσαν τα σχέδιά τους να προχωρήσουν σε διανομές από τα φετινά τους κέρδη (πληρωμή

Η Goldman Sachs τονίζει πως οι ελληνικές τράπεζες έχουν από τα ισχυρότερα αποθέματα ρευστότητας και χρηματοδότησης εντός της Ζώνης του Ευρώ.

Επιτοκιακά περιθώρια, πιστωτική επέκταση, μερίσματα, στο επίκεντρο του ενδιαφέροντος στο roadshow της Goldman Sachs στο Παρίσι.

το 2024), με τους δείκτες διανομής μερισμάτων να κυμαίνονται μεταξύ του 10% και του 30%. Όπως τόνισαν, τα τρία κριτήρια που εξετάζονται από τον SSM για να δώσει το «πράσινο φως» είναι: α) το επίπεδο του δείκτη NPEs να είναι κάτω από 10%, το οποίο πληρούται, 2) η βελτιούμενη πορεία της δημιουργίας οργανικών κεφαλαίων και 3) το απόλυτο επίπεδο του δείκτη CET1.

Για την πορεία των καθαρών επιτοκιακών εσόδων, οι ελληνικές

τράπεζες τόνισαν ότι εξελίσσεται καλύτερα από ό,τι αρχικά αναμενόταν στην αρχή του έτους, γεγονός που οφείλεται κυρίως στην αργή μετάβαση από τις κατ'εξοχή στις προθεσμιακές και τις πρόσθετες αυξήσεις των επιτοκίων. Αναμένουν ότι θα κορυφωθούν όταν σημειωθεί η τελευταία αύξηση επιτοκίων από την ΕΚΤ, το τρίτο τρίμηνο του 2023.

Σε ό,τι αφορά την πιστωτική επέκταση, οι ελληνικές τράπεζες επισήμαναν στα funds ότι αν και ήταν αργή στις αρχές του έτους λόγω της αβεβαιότητας γύρω από τις εκλογές και των σημαντικών αποπληρωμών στο πρώτο τρίμηνο, γεγονός που θα καθυστερήσει την επίτευξη των στόχων που έχουν τεθεί για το 2023, ωστόσο αναμένουν επιτάχυνση των χορηγήσεων το β' εξάμηνο, ειδικά τα επιχειρηματικά δάνεια, με την ανάπτυξη στα στεγαστικά και τα

καταναλωτικά να αναμένεται να είναι πιο υποτονική λόγω των υψηλότερων επιτοκίων.

Τέλος, σε ό,τι αφορά τη ρευστότητα, οι ελληνικές τράπεζες επισήμαναν στους επενδυτές ότι ο μέσος δείκτης κάλυψης ρευστότητας (LCR) κινήθηκε στο 205% στο πρώτο τρίμηνο και αναμένεται να παραμείνει πολύ πάνω από το ρυθμιστικό ελάχιστο όριο του 100% μετά την προγραμματισμένη αποπληρωμή των φθινών μακροπρόθεσμων δανείων TLTRO της ΕΚΤ κατά τη διάρκεια του 2023-2024. Κατά μέσο όρο οι ελληνικές τράπεζες είχαν δείκτη δανείων προς καταθέσεις 0,67x το α' τρίμηνο, έναντι περίπου 0,9x στην Ευρώπη. Αξίζει να σημειωθεί πως η Goldman έχει τονίσει επανειλημμένως πως οι ελληνικές τράπεζες έχουν από τα ισχυρότερα αποθέματα ρευστότητας και χρηματοδότησης εντός της Ζώνης του Ευρώ.

Δάνεια 70,6 δισ. διαχειρίζονται τα funds

Στα 70,6 δισ. ευρώ διαμορφώθηκε το α' τρίμηνο του 2023 η αξία των κόκκινων δανείων που έχουν μεταβιβαστεί σε funds και διαχειρίζονται οι servicers, καταγράφοντας μείωση κατά 96 εκατ. ευρώ σε σχέση με το δ' τρίμηνο του 2022. Το μέγεθος αυτό αφορά την ονομαστική αξία των δανείων που έχουν μεταβιβαστεί και δεν περιλαμβάνει τους εξωλογιστικούς τόκους ή τις διαγραφές που έχουν γίνει από τις τράπεζες που μεταβίβασαν το χαρτοφυλάκιο των δανείων.

Από το σύνολο των 70,6 δισ. ευρώ, τα 23,6 δισ. ευρώ είναι κόκκινα επιχειρηματικά δάνεια, η αξία των οποίων αυξήθηκε κατά 34 εκατ. ευρώ και από αυτά ποσό 12,3 δισ. ευρώ είναι κόκκινα δάνεια μικρομεσαίων επιχειρήσεων. Άλλα 9,5 δισ. ευρώ είναι τα κόκκινα δάνεια των ελευθέρων επαγγελματιών, αγροτών και αγροτικών επιχειρήσεων, η αξία των οποίων μειώθηκε κατά 109 εκατ. ευρώ έναντι του δ' τριμήνου του 2022, αλλά όπως διευκρινίζει η ΤτΕ, η μείωση αυτή οφείλεται σε αναταξινόμηση των δανείων αυτών.

Τέλος, η ονομαστική αξία των κόκκινων δανείων από ιδιώτες και ιδιωτικά μη κερδοσκοπικά ιδρύματα μειώθηκε κατά 20 εκατ. ευρώ έναντι του προηγούμενου τριμήνου και διαμορφώθηκε σε 37,4 δισ. ευρώ στο τέλος του α' τριμήνου του 2023.

Από αυτά, τα υπό διαχείριση καταναλωτικά δάνεια παρουσίασαν μείωση κατά 48 εκατ. ευρώ και διαμορφώθηκαν σε 15,8 δισ. ευρώ, ενώ τα υπό διαχείριση στεγαστικά δάνεια παρουσίασαν μείωση κατά 83 εκατ. ευρώ και διαμορφώθηκαν σε 21,3 δισ. ευρώ.

Στο επίπεδο των 118 μονάδων επανήλθε την Τρίτη το Χρηματιστήριο

Στα κέρδη επανήλθε την Τρίτη το Χρηματιστήριο Αξιών Κύπρου, κατακτώντας εκ νέου το επίπεδο των 118 μονάδων και παραμένοντας πάνω από τον υψηλότερο επιπέδου της αγοράς των τελευταίων σχεδόν εννέα ετών, τις 118,12 μονάδες, που σημειώθηκε την περασμένη Παρασκευή. Ο Γενικός Δείκτης έκλεισε στις 118,03 μονάδες, σημειώνοντας μικρή αύξηση, σε ποσοστό 0,32%. Ο Δείκτης FTSE/CySE 20 έκλεισε στις 71,40 μονάδες, παρουσιάζοντας άνοδο 0,31%. Ο ημερήσιος τζίρος διαμορφώθηκε στις €246.033. Από τους επιμέρους χρηματιστηριακούς δείκτες, πτώση σημείωσε μόνο η Εναλλακτική Αγορά σε ποσοστό 0,53%. Κέρδη παρουσίασαν τα Ξενοδοχεία σε ποσοστό 0,66%, η Κύρια Αγορά κατά 0,76% και ο τομέας των Επενδυτικών κατά 0,88%. Το μεγαλύτερο επενδυτικό ενδιαφέρον προσέλκυσε οι τίτλοι της Τράπεζας Κύπρου με €131.886 (χωρίς μεταβολή - τιμή κλεισίματος €3,03). Ακολούθησαν οι μετοχές της Τοιμηνοποιίας Βασιλικού με €36.462 (πτώση 0,74% - τιμή κλεισίματος €2,70), της Πετρολίνας με €27.730 (πτώση 1,77% - τιμή κλεισίματος €1,11), της Ελληνικής Τράπεζας με €17.933 (άνοδος 0,79% - τιμή κλεισίματος €1,915) και της Logicom με €12.185 (άνοδος 1,82% - τιμή κλεισίματος €2,24). Από τις μετοχές που έτυχαν διαπραγματεύσεων, επτά κινήθηκαν ανοδικά, οκτώ πτωτικά και εννέα παρέμειναν αμετάβλητες. Ο αριθμός των συναλλαγών ανήλθε σε 210.

Εξάλλου, το Χρηματιστήριο ανακοίνωσε ότι έχει αποδεχθεί την εισαγωγή στο Χρηματιστήριο 25.000 Γραμματίων Δημοσίου 13 Εβδομάδων 6ης έκδοσης, Σειράς 2023 (23/06/2023 - 22/09/2023) ονομαστικής αξίας €1.000 το καθένα, συνολικής αξίας €25.000.000, που έχουν προκύψει από δημοπρασία, η οποία διεξήχθη στις 19 Ιουνίου 2023.

Το Χρηματιστήριο αναφέρει επίσης ότι έχει αποδεχθεί την ταυτόχρονη εισαγωγή των Γραμματίων αυτών στο Κεντρικό Αποθετήριο και Κεντρικό Μητρώο σύμφωνα με τις διατάξεις των εδαφίων (1) και (3) του Άρθρου 10 των περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου (Κεντρικό Αποθετήριο και Κεντρικό Μητρώο Αξιών) Νόμων.

Deloitte.

2023 Global Human Capital Trends

© 2023 Deloitte Limited

Στελέχη από κορυφαίους οργανισμούς αναλύουν τις νέες βασικές αρχές για έναν κόσμο χωρίς όρια.

